

DET KONGELEGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

St.meld. nr. 32

(2006–2007)

Om dei fiskeriavtalane Noreg
har inngått med andre land for 2007
og fisket etter avtalane i 2005 og 2006

Forord

Fiskeri- og kystdepartementet legg med dette fram ei melding til Stortinget om dei fiskeriavtalane Noreg inngår med andre land. Ei slik melding skal leggjast fram årleg. Meldinga vart første gong lagt fram i 1995. Vi viser i den samanheng til St.meld. nr. 49 (1994-95) om dei årlege fiskeriavtalane Noreg inngår med andre land. I denne meldinga la Fiskeridepartementet vekt på å gi ei omtale av det rammeverket som vart inngått i tilknytning til utvidinga av den norske økonomiske sona på 1970-talet, og som ligg til grunn for dei årlege kvoteforhandlingane (rammeavtalane). Desse avtalane er ikkje særskilt omtalte i denne meldinga.

Denne meldinga omtalar kvoteavtalane for 2007, norsk deltaking i fleirsidig fiskerisamarbeid og i regionale forvaltningsorganisasjonar. Vi gjer vidare greie for bestandsutrekning, rådgiving, tilstandsrapportar og langsiktige forvaltningsplanar for dei viktigaste bestandane som Noreg deler med andre land. Meldinga omtalar også dei kontrolltiltaka som er sette i verk i Noregs økonomiske sone (NØS) for å kontrollere norsk og utanlandsk fiske på tildelte kvotar, i tillegg til kontrollsamarbeidet med andre land og tiltak mot ulovleg, urapportert og uregulert fiske. Til sist gir meldinga ei oversikt over i kva grad norske og utanlandske fiskarar utnytta kvotane sine i 2005 og 2006, og kva slags fartøygrupper som fiskar på dei kvotane Noreg har i sonene til andre land.

Kvoteavtalane for 2007 finst på Fiskeri- og kystdepartementets heimesider: <http://www.fkd.dep.no/>

Innhald

1	Samandrag	7	4.2.1	Norsk-arktisk torsk	36
2	Innleiing	10	4.2.2	Norsk-arktisk hyse	37
2.1	Oppretting av dei økonomiske sonene	10	4.2.3	Norsk-arktisk sei	39
2.2	Regulering av utanlandsk fiske i norske jurisdiksjonsområde	10	4.2.4	Lodde i Barentshavet	41
3	Dei ulike fiskeriavtalane for 2007	13	4.2.5	Norsk vårgytande sild	43
3.1	Det førebuande arbeidet	13	4.2.6	Nordsjøsild	44
3.2	Kvoteavtalane for 2007	14	4.2.7	Makrell	46
3.2.1	Noreg – Russland	14	4.2.8	Sei i Nordsjøen og vest av Skottland	48
3.2.2	Noreg – EU (fisket i Nordsjøen, Barentshavet, vest av Dei britiske øyane og ved Grønland)	17	4.2.9	Torsk, hyse og kviting i Nordsjøen	50
3.2.3	Noreg – Færøyane	20	4.2.10	Kolmule	52
3.2.4	Noreg – Grønland	20	5	Kontrollordningar	54
3.2.5	Noreg – Island	21	5.1	Kontroll av fiske i norske jurisdiksjonsområde	54
3.2.6	Noreg – EU (fisket i Skagerrak/Kattegat)	21	5.2	Kontrollsam arbeid	55
3.2.7	Noreg – EU (Sverige)	22	5.3	Tiltak mot ulovleg, urapportert og uregulert (UUU) fiske	56
3.2.8	Regulering av norsk vårgytande sild i Nordaust-Atlanteren	22	6	Fisket etter avtalane i 2005 og 2006	57
3.2.9	Regulering av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen	22	6.1	Norsk utnytting av kvotar	57
3.2.10	Forhandlingar om eit forvaltningsregime for kolmule	23	6.1.1	Noreg – Russland	57
3.2.11	Regulering av makrell	23	6.1.2	Noreg – EU	58
3.2.12	NAFO	23	6.1.3	Noreg – Færøyane	60
3.2.13	NEAFC	25	6.1.4	Noreg – Grønland	60
3.2.14	IWC, NAMMCO OG CITES	28	6.1.5	Noreg – Island, om fisket etter botnfisk og lodde i islandsk sone	61
3.2.15	CCAMLR	29	6.1.6	Noreg-Grønland-Island; lodde ved Jan Mayen, Grønland og Island	61
3.2.16	ICCAT	29	6.1.7	Noreg – EU (Sverige – Danmark), om fisket i Skagerrak/Kattegat.	62
3.2.17	SEAFO	30	6.1.8	Norsk fiske i det nordvestlege Atlanterhavet	62
4	Bestandsutrekning, rådgiving, tilstandsrapportar og langsiktige forvaltingsplanar	32	6.1.9	Norsk fiske i Irmingerhavet	63
4.1	Bestandsutrekning og rådgiving	32	6.1.10	Norsk vårgytande sild	63
4.1.1	Bestandsutrekning	32	6.2	Utanlandsk utnytting av kvotar i norske havområde i 2005 og 2006	64
4.1.2	Forvaltingsplanar og rådgiving	34	6.2.1	Russland – Noreg	64
4.1.3	Rådgiving frå Det internasjonale råd for havforskning (ICES)	36	6.2.2	EU – Noreg	64
4.2	Tilstandsrapportar og rådgiving for dei viktigaste fiskebestandane i norske farvatn	36	6.2.3	Færøyane – Noreg	65
			6.2.4	Grønland – Noreg	66
			6.2.5	Island – Noreg	66
			6.2.6	EU (Sverige – Danmark) – Noreg, om fisket i Skagerrak/Kattegat	67
			6.2.7	Sverige – Noreg	67
			6.2.8	Rekefisket ved Svalbard	68

DET KONGELEGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

St.meld. nr. 32

(2006–2007)

Om dei fiskeriavtalane Noreg har inngått med andre land for 2007 og fisket etter avtalane i 2005 og 2006

*Tilråding frå Fiskeri- og kystdepartementet av 15 . juni 2007,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Stoltenberg II)*

1 Samandrag

Kvoteavtalane for 2007, deltaking i fleirsidig fiskerisamarbeid og i regionale forvaltningsorganisasjonar

I fiskeriforhandlingane med Russland om ein kvoteavtale for 2007 vart partane samde om ein totalkvote (TAC) for norsk arktisk torsk på 424.000 tonn, medrekna 21.000 tonn murmansk-torsk. Dette er i tråd med forvaltningsplanen som vart vedteken under den 31. sesjonen i Den blanda norsk-russiske fiskerikommisjonen og vidareutvikla under den 33. sesjonen. Det er framleis grunn til å uroe seg over situasjonen for norsk kysttorsk. Kvoten er derfor ikkje sett høgare enn til 21.000 tonn for 2007.

Noreg og Russland har sett ein totalkvote for norsk arktisk hyse på 150.000 tonn for 2007. Partane var einige om at det heller ikkje i 2007 skal fiskast lodde. Noreg og Russland er også samde om eit kvotebyte på eksklusive bestandar i 2007.

Noreg og Russland vart under den 35. sesjonen samde om å forvalte bestanden av kongekrabbe kvar for seg frå og med 2007. Noreg informerte den russiske part om at den norske totalkvoten var fastsett til 300.000 individ i NØS

aust for 26°A. Den russiske part orienterte om at den russiske kvoten av kongekrabbe var fastsett til 3.180.000 individ for 2007.

Eit hovudfokus for samarbeidet mellom Noreg og Russland om forvaltning og kontroll i Barentshavet i 2006 har vore arbeidet for ein styrka kontroll med uttak og omlasting av fisk i Barentshavet. I samband med forhandlingane om ein kvoteavtale for 2007 vart partane einige om å halde fram arbeidet for å kome overfisket i Barentshavet og Norskehavet til livs, og vidareføre og implementere ei rekkje av dei tiltaka partane tidlegare har vore einige om.

Som for 2006, speglar også kvoteavtalen med EU for 2007 den vanskelege bestandssituasjonen for fleire av botnfiskbestandane i Nordsjøen. Partane har mellom anna vedteke å redusere kvoten på torsk ytterlegare slik at den no er den lågaste nokon gong. I tråd med dei reviderte forvaltningsplanane er totalkvoten for hyse noko auka medan kvotane for sei og kviting er på same nivå som i 2006. Vidare er totalkvoten for raudspette redusert frå 2006 til 2007. Noreg og EU er dessutan samde om å halde fram det felles arbeidet med å forbetre utnyttinga av botnfisk.

I 1999 vart Noreg, EU og Færøyane samde om ein trepartsavtale om forvaltning av makrell i Nordaust-Atlanteren. Med denne avtalen aksepterte Noreg og EU at Færøyane er kyststat til makrellen. Partane har inngått tilsvarende avtalar for kvart av åra 2001 til 2007.

Fordelinga av makrell mellom Noreg og EU er eit spørsmål som partane forhandlar om og følgjer opp i dei årlege tosidige forhandlingane.

Dei tre kyststatane vedtok ein såkalla «referanse-TAC», som var utgangspunkt for drøftingane i Den nordaustatlantiske fiskerikommisjonen (NEAFC) om regulering av makrellfisket i internasjonalt farvatn for 2007. På årsmøtet i NEAFC vedtok partane ei regulering av makrell i internasjonalt farvatn som inneber ein kvote for dette området på 47.890 tonn. Island har sett fram formelle reservasjonar mot denne reguleringa.

Noreg har for 2007 inngått kvoteavtalar med EU om fisket i Skagerrak/Kattegat og om svensk fiske i den norske delen av Nordsjøen. Noreg har vidare inngått tosidige kvoteavtalar for 2007 med Færøyane og Grønland. Det er for 2006 også utveksla kvotar med Island i tråd med «Smøtholsavtalen» og den tilhøyrande tosidige avtalen, medan Noreg i 2006 vidareførte trepartsavtalen med Island og Grønland om regulering av lodde i området mellom Island, Grønland og Jan Mayen.

Det vart også i 2006 gjennomført fempartsforhandlingar om norsk vårgytande sild mellom Noreg, Island, Færøyane, EU og Russland. 18. januar 2007 vart det underteikna ein kyststatsavtale for 2007, for første gong sidan 2002.

Sidan 1999 har dei landa som er definerte som kyststatar til kolmule – Noreg, EU, Færøyane, Island og Grønland – arbeida med å etablere eit forvaltningsregime for heile kolmulebestanden. 16. desember 2005 underteikna partane ein kyststatsavtale om kolmule. Avtalen tek opp i seg ein langsiktig forvaltningsstrategi som inneber ein reduksjon i fisket til forvaltningsmåla er nådde. Basert på denne rammeavtalen vart partane einige om ein kyststatsavtale også for 2007.

Partane i NEAFC vart på årsmøtet i 2006 einige om reguleringstiltak for fiske av uer i Irmingerhavet i 2007 og fastsette ein totalkvote på 46.000 tonn. Av dette har Noreg ein del på 1.645 tonn.

Delar av uerbestanden i Irmingerhavet, som NEAFC forvaltar, har dei seinaste åra vore observert og delvis utnytta i NAFO-området. Den norske uerkvoten for 2007 er, som i åra 2001 til 2006, ein totalkvote for begge områda.

Rekefisket ved «Flemish Cap» (NAFO-

område) har sidan 1996 vore regulert gjennom grenser for kor mange fartøy som kan delta i fisket, og kor mange døgn dei kan fiske samla. Norske fartøy kan samanlagt fiske 1.985 fiskedøgn i 2007, og 32 norske fartøy kan ta del i fangsten.

Noreg har også i 2006 vore representert i ulike møte i globale og regionale forvaltnings- og verneorganisasjonar som IWC, NAMMCO, CITES, CCAMLR, ICCAT og SEAFO.

Bestandsutrekning, rådgiving, tilstandsrapportar og langsiktige forvaltningsplanar

Dei årlege forhandlingane Noreg fører med andre land er baserte på rådgivinga frå Det internasjonale havforskningsrådet, ICES («International Council for the Exploration of the Sea»). Rådgivinga frå ICES vert utarbeidd av Den rådgivande komiteén for fiskeriforvaltning, ACFM («Advisory Committee on Fisheries Management»). ACFM hentar inn vitenskapleg bakgrunnsmateriale frå medlemslanda og gir årlege råd om fangstmengder for dei viktigaste fiskeslaga i Nordaust-Atlanteren.

Sidan 1997 har Noreg vore med på å vedta langsiktige forvaltningsplanar for alle fellesbestandane i Barentshavet saman med Russland, dei viktigaste botnfiskbestandane og sild i Nordsjøen saman med EU, makrell i Nordaust-Atlanteren saman med EU og Færøyane, norsk vårgytande sild saman med EU, Russland, Island og Færøyane, og no også for kolmule. Slike planar er ein viktig føresetnad for å oppnå målet om ei berekraftig forvaltning av alle dei kommersielle fiskebestandane som Noreg deler med andre land.

Kontrollordningar

Noreg har i ei årrekke hatt på plass kontrollavtalar og avtalar om gjensidig satellittsporing med dei viktigaste samarbeidspartane i fiskerisektoren, mellom anna med Russland og EU-landa. Desse avtalane vert no fornya.

Fiskeridepartementet vedtok å innføre satellittovervaking av alle norske fiske- og fangstfartøy over 24 meter frå juli 2000. Denne sporinga gjeld i område både under norsk og utanlandsk fiskerijurisdiksjon. Ved fiske i EU-sona gjeld sporingsplikt fartøy over 15 meter. Tilsvarende har EU-fartøy over 15 meter sporingsplikt i område under norsk fiskerijurisdiksjon. Vidare vert alle norske fartøy, uavhengig av storleik, spora ved fiske i internasjonalt farvatn. For utanlandske fiskefartøy gjeld krav om satellittsporing i Noregs økonomiske

sone, i fiskerisone ved Jan Mayen, i fiskevernesone ved Svalbard og i Svalbards territorialfarvatn og indre farvatn.

Norske styresmakter har dei seinare åra innført ei rekkje tiltak for å hindre ulovleg, urapportert og uregulert fiske. Eit sentralt tiltak har vore den såkalla «svartelistinga» av fartøy som har drive uønska aktivitet i område utanfor norsk jurisdiksjon. Fartøy som har delteke i ulovleg, urapportert og uregulert fiske i internasjonalt farvatn kan nektast lisens i Noregs økonomiske sone. Ein kan vidare nekte desse fartøya å føre norsk flagg og under visse vilkår også nekte dei å lande fangst.

Norsk utnytting av kvotar

Dei norske fartøya har nytta kvoten på fellesbestanden torsk nord om 62°N godt i 2005 og 2006. Det sto noko att av hysekvoten i 2005, medan hysekvoten vart overfiska i 2006.

I Nordsjøen vart dei norske kvotane av fellesbestandane sei, makrell og sild oppfiska i 2006 og makrell oppfiska i 2005, medan det sto att ein rest av sei- og sildekvoten i 2005. Kvotane på dei andre konsumfellesbestandane vart ikkje utnytta i same høge grad.

Til saman vart det i 2005 fiska 473.000 tonn kolmule i internasjonalt område, medan det i 2006 vart fiska 69.000 tonn. Endringa skuldast at Noreg har fiska i andre områder. I begge åra vart kolmulekvoten i EU-sona nytta meir eller mindre fullt ut.

Norske linefartøy utnytta omlag 66 % av botnfiskkvotane av blålange, lange og brosme i EUs farvatn i 2005 og om lag 72 % i 2006. I færøyske farvatn har norske fartøy fiska nesten heile botnfiskkvoten i 2005, medan utnyttingsgraden var noko lågare i 2006.

Noreg har kvotar ved Grønland etter dei årlege kvoteavtalane med Grønland og EU. For norske fiskarar er kvotane på blåkveite, uer og reker av stor verdi. Desse kvotane vert stort sett godt utnytta. Dei seinare åra er også torskekvoten godt utnytta.

I sesongen 2006/2007 tok dei norske fartøya heile kvoten på 39.045 tonn lodde i Islands fiskerisone. Sesongen 2005/2006 var det norske loddefisket dårleg med totalt fiska kvantum på 2.047 tonn.

Det norske fisket i Skagerrak var i hovudsak konsentrert om reker og sild i 2005 og 2006.

Rekefisket ved Flemish Cap har vore eit viktig potensielt driftsalternativ for rekeflåten, særleg for grønlandsrekeflåten. Det var to fartøy som deltok i rekefisket ved Flemish Cap i 2005, medan eitt fartøy deltok i 2006. Årsaka til nedgangen i rekefisket ved Flemish Cap dei siste åra er auka pris på drivstoff, lågare rekeprisar og styrka kronkurs.

I tillegg til fisket innanfor kvoteavtalar med andre land, har norske fartøy sidan 1990 fiska uer i internasjonalt område i Irmingerhavet. Dette fisket nådde ein topp i 1992 og 1993 med om lag 14.600 tonn begge åra. I 2005 vart det fiska om lag 3.800 tonn, og i 2006 om lag 5.900 tonn.

Utanlandsk utnytting av kvotar

Når det gjeld utanlandsk utnytting av kvotar er det eit generelt trekk at kvotane av torsk, hyse og sei nord om 62°N er godt utnytta av dei landa som har kvoterettar i området.

Hovudtyngda av EU sitt fiske i Nordsjøen og i Skagerrak skjer på botnfiskartar (torsk, hyse, sei o.a.), sild, makrell og kolmule. Grunna dårleg bestandssituasjon, har kvotar og fangst av tobis og augepål vorte kraftig redusert i 2005 og 2006. I følgje offisiell fangststatistikk, har EU i dei seinare åra hatt relativt god utnytting av torske-, hyse- og seikvotane sine i Nordsjøen. Utnyttinga av dei fastsette kvotane i Skagerrak har også vore gjennomgåande høg for EU.

I EUs fiske i NØS i Nordsjøen var det låg utnytting av kvotane, med unntak for makrell der kvoteutnyttinga var god både i 2005 og 2006.

I 2005 fiska Færøyane 33 % av seikvoten sin i NØS i Nordsjøen, medan berre 8 % av seikvoten vart utnytta i 2006. I høve til kvotane sine har Færøyane fiska mykje sild og makrell i NØS i Nordsjøen i 2005 og 2006.

Grønland har sidan kvoteavtalen vart inngått i 1991 vore lite aktiv i fiske på konsumartar i Nordsjøen. I 2005 og 2006 har det vore aktivitet frå eitt grønlandsk fartøy.

I hovudsak utnyttar Sverige godt dei bilaterale kvotane sine i norsk del av Nordsjøen. Fisket er i stor grad retta mot kvotane deira av torsk, sei, makrell, sild og reker.

2 Innleiing

Ei erklæring frå regjeringa, dagsett 26. september 1974, presenterte hovudlinene i fiskeripolitikken framover. Ved opprettinga av dei økonomiske sonene i tråd med det nye havrettsregimet, ønskte regjeringa å medverke til at nyordningane i fiskeria i verda ikkje skulle verke forstyrrende på forholdet til andre land. Den norske fiskeripolitikken skulle gjennomførast i kontakt med og ved forhandlingar med dei landa som vart påverka av dei norske utvidingstiltaka.

Regjeringa prøvde såleis å kome fram til ordningar med desse landa som bygde på byterelasjonar, nedtrapping av fiske over tid, og ordningar som tok omsyn til særlege interesser og vilkår.

Ein omfattande del av norsk fiske (målt i vekt) skjer på bestandar som vi deler med andre land. Dette var bakgrunnen for at regjeringa forhandla fram rammeavtalar som gav fiskekvotar til dei landa som utvidinga til økonomiske soner på 200 nautiske mil fekk verknad for frå 1. januar 1977, og som tok vare på tradisjonelle norske fiskeinteresser i dei økonomiske sonene til andre land.

Etter FNs havrettskonvensjon av 10. desember 1982 har kyststatane suverene rettar til å utnytte ressursane i havet innanfor dei økonomiske sonene. Dei kyststatane som deler ein eller fleire fiskebestandar skal samarbeide om regulering og vern av bestandane.

Utvidinga av nasjonal fiskerijurisdiksjon til 200 nautiske mil på slutten av syttitalet førte såleis til ein overgang frå fleirsidige forhandlingar innan ramma av NEAFC (North East Atlantic Fisheries Commission) til tosidige forhandlingar mellom dei kyststatane som saman har suverene rettar til fiskebestandane. Dette inneber at såkalla tredjeland som ikkje har kyststatsrettar i det aktuelle området, ikkje tek del i avgjerder om forvaltninga av bestandane slik dei gjorde tidlegare.

Kyststatane har ei plikt til å fremje ei forsvarleg ressursforvaltning som samstundes skal ta omsyn til dei økonomiske behova til kystbefolkninga. Norske styresmakter legg vekt på dette når den norske fiskeripolitikken vert utforma. I tråd med dette fører Noreg årleg to- og fleirsidige forhandlingar med ei rekkje land om forvaltning og vern av fiskebestandar, om gjensidig fangst-

løyve og fiskekvotar, og om einsidig løyve for fiskarar i nokre land til å fiske i dei norske 200-mils sonene. Noreg har inngått ulike typar fiskeriatvitalar som opnar for utanlandsk fiske i norske havområde. Noreg har mellom anna inngått avtalar om forvaltning av felles fiskebestandar og kvotebyte på eksklusive bestandar med Russland og EU og avtalar om gjensidige fangstrettar med Færøyane, Grønland og Island (for meir informasjon om rammeavtitalane, sjå St.meld. nr. 49 (1994-95)).

Stortinget gav 11. juni 1996 samtykke til ratifikasjon av FNs havrettskonvensjon av 10. desember 1982 og FN-konvensjonen av 4. desember 1995 om fiske på det opne hav, som supplerer FNs havrettskonvensjon av 10. desember 1982. FN-avtalen om fiske på det opne hav forpliktar også til samarbeid om forsvarleg forvaltning av vandrane og langt migrerande bestandar. Noreg har derfor i aukande grad og på ulikt sett teke del i samarbeidet i ulike relevante internasjonale organisasjonar.

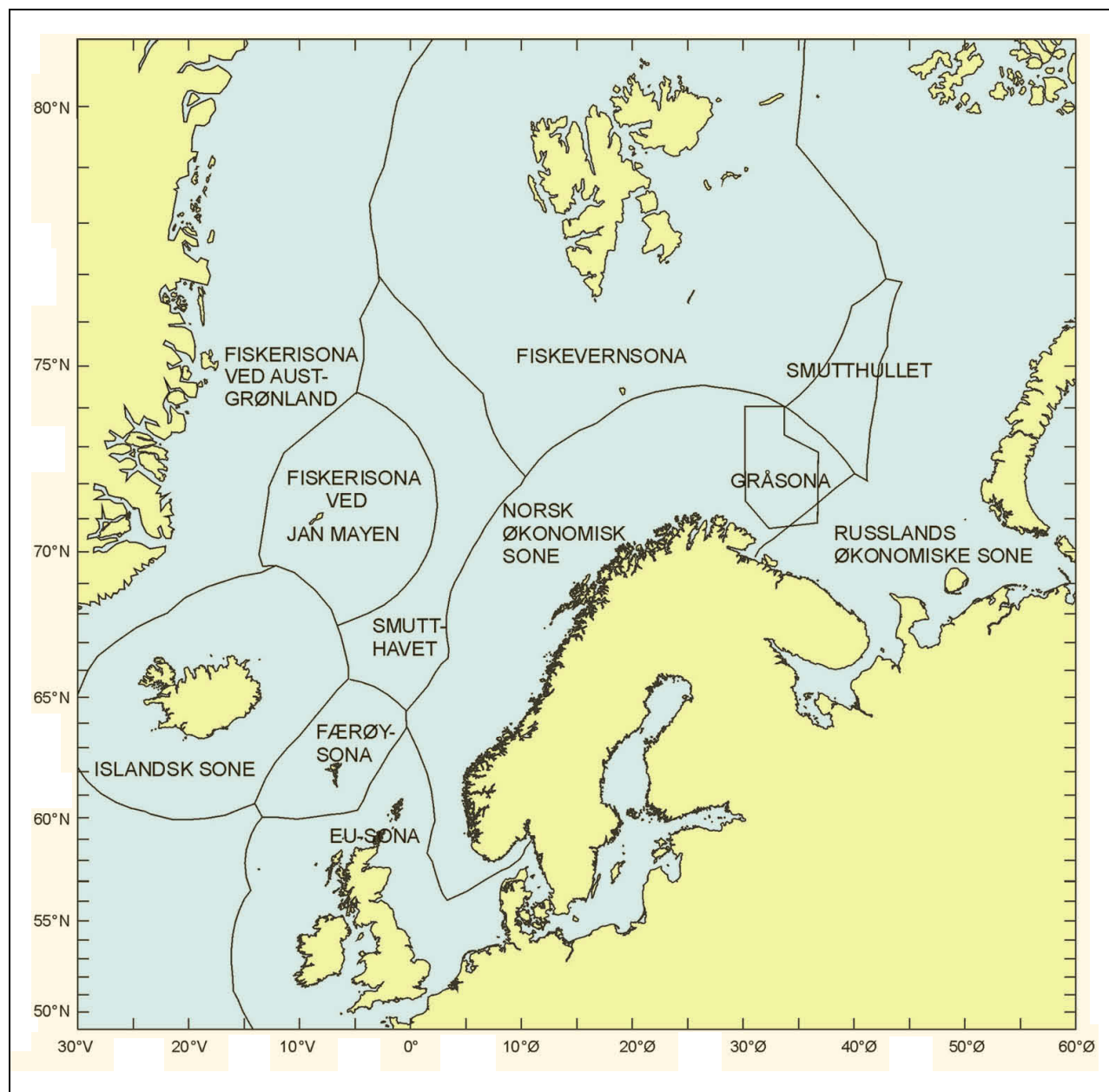
2.1 Oppretting av dei økonomiske sonene

Ved kgl. res. av 17. desember 1976 vart Noregs økonomiske sone på 200 nautiske mil oppretta med verknad frå 1. januar 1977. Vidare vart det ved kgl. res. av 3. juni 1977 oppretta ei fiskevernsoner på 200 nautiske mil rundt Svalbard med verknad frå 15. juni 1977. Ved kgl. res. av 23. mai 1980 vart ei fiskerisone på 200 nautiske mil rundt Jan Mayen oppretta med verknad frå 29. mai 1980.

Figur 2.1 viser dei ulike sonene under norsk jurisdiksjon og dei internasjonale havområda «Smottholet» i Barentshavet og «Smotthavet» i Norskehavet.

2.2 Regulering av utanlandsk fiske i norske jurisdiksjonsområde

Det er eit generelt forbod mot fiske i Noregs økonomiske sone og i fiskerisona rundt Jan Mayen

Figur 2.1 Soner

for fiskarar som ikkje er norske statsborgarar. Regjeringa kan likevel fastsetje forskrifter som opnar for eit regulert og avgrensa utanlandsk fiske i samsvar med dei fiskeriatvalane som er inngått med andre land.

I forskrift av 13. mai 1977 «om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone» er det fastsett detaljerte reglar for utøvinga av fisket. Det er krav om lisens for utanlandske fartøy som skal fiske i norsk sone for å sikre at fangstinnnsatsen er i samsvar med dei tildelte kvotane, og for å gjere det mogleg med ein effektiv kontroll. Utanlandske fartøy skal sende fangstrapportar til norske styresmakter i samsvar med særskild forskrift.

I forskrift av 23. desember 1980 «om utlendingers fiske og fangst i fiskerisonen ved Jan Mayen» er det fastsett detaljerte reglar for utanlandsk fiske i fiskerisona rundt Jan Mayen. Dette regelverket er i hovudsak samanfallande med reglane for utanlandsk fiske i Noregs økonomiske sone.

Forskrifter for fiskevernsona ved Svalbard er sette i verk på eit ikkje-diskriminerande grunnlag for både norske og utanlandske fartøy. Det er fastsett forskrifter for rapportering av fangstar, bruk av reiskapar, reglar om minstemål og område med forbod mot fangst for å verne om ungfisken. Frå 1986 er det fastsett årlege kvotereguleringar i fiskevernsona for fiske etter norsk arktisk torsk.

Frå og med 1995 har ein av omsyn til bestandssituasjonen fastsett forbod mot fiske etter blåkeite, sild, lodde, og frå 1997 vart det også innført eit forbod mot fiske etter uer.

I forskrifter av 19. juli 1996 vart rekefisket ved Svalbard regulert gjennom fastsetting av grenser for innsats i fisket. Etter forskriftene kan berre nasjonar som har drive eit tradisjonelt fiske etter

reker ved Svalbard delta i dette fisket med eit avgrensa tal på fartøy (Canada, Færøyane, Grønland, Island, EU, Noreg, Russland). For å motverke at rekefisket ekspanderer, vart rekefisket frå 1997 for dei aktuelle landa også regulert med fiskedøgn. Av same årsak vart maksimalt tal for tilletne fiskedøgn redusert med 30 % frå 1. januar 2006.

3 Dei ulike fiskeriavtalane for 2007

I tråd med dei etablerte rammeavtalane fører norske styresmakter kvart år forhandlingar med andre land.

Dei viktigaste tosidige forhandlingane for 2007 er førte med Russland, EU, Færøyane og Grønland. Det er også ført forhandlingar med EU på vegne av Danmark og Sverige om fiske i Skagerrak og Kattegat, og med EU på vegne av Sverige om ein avtale om svensk fiske i Noregs økonomiske sone. Som følgje av det polske EU-medlemskapet frå 1. mai 2004 har Noreg sagt opp den tosidige rammeavtalen med Polen og avtalen opphøyrd frå 1. januar 2007.

Noreg har i 2006 også samarbeidd med Island og Grønland om gjennomføring av trepartsavtalen om regulering av lodde i området mellom Island, Grønland og Jan Mayen og med Island om kvotebyte og oppfølging i tråd med Smottholsavtalen.

Det er også i 2006 og i januar 2007 gjennomført fempartsforhandlingar om norsk vårgytande sild mellom Noreg, Island, Færøyane, EU og Russland. 18. januar 2007 vart det undertekna ein kyststatsavtale for 2007, for første gong sidan 2002.

Noreg tek vidare del i årlege trepartsforhandlingar om makrell med EU og Færøyane og i forhandlingane om internasjonale makrellreguleringar. Noreg har også vore med i forhandlingane som, etter fleire år, endeleg førte til ein avtale om eit internasjonalt forvaltningsregime for kolmule for 2006. Avtalen er vidareført mellom Noreg, Island, Færøyane og EU i 2007, og Russland har i 2007 slutta seg til partane si regulering av kolmule i NEAFC-området.

Noreg er medlem av og tek del i dei årlege møta i dei regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonane NAFO («Northwest Atlantic Fisheries Organization») og NEAFC («North East Atlantic Fisheries Commission»). Noreg deltek i samarbeidet i IWC («International Whaling Commission») og NAMMCO («North Atlantic Marine Mammal Commission») om forvaltninga av kval. Partsmøta til CITES («Convention of International Trade on Endangered Species of Fauna and Flora»), som Noreg tek del i, er også viktige i samband med handel med fisk og kval. Som medlem

i CCAMLR («Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources») er Noreg representert på møta til organisasjonen. Noreg tek også del i det internasjonale fiskerisamarbeidet innan organisasjonen ICCAT («International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas») og i den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen SEAFO («South East Atlantic Fisheries Organization»).

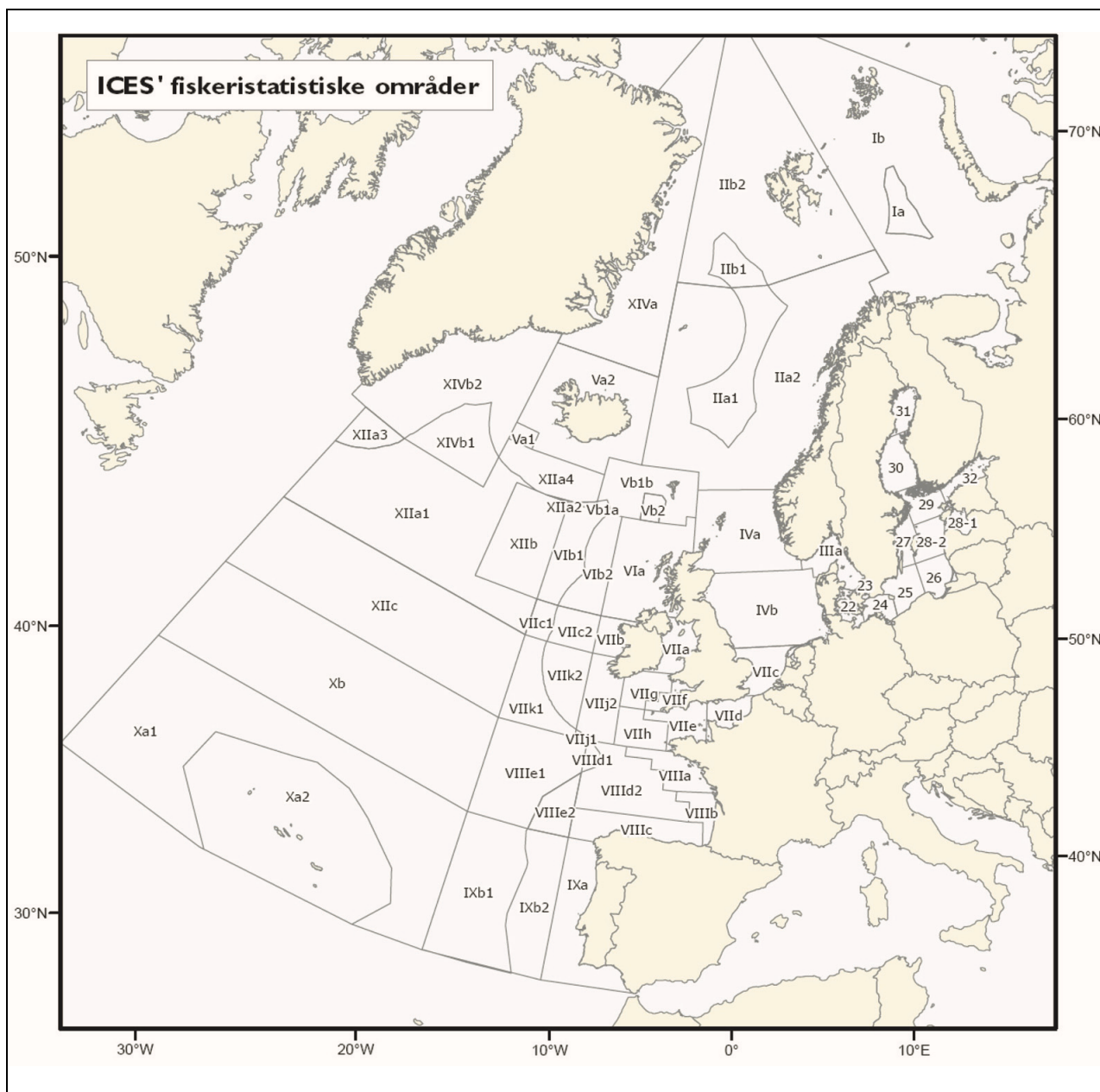
3.1 Det førebuande arbeidet

Noreg er medlem i Det internasjonale råd for havforskning, ICES («International Council for the Exploration of the Sea»). ICES er ein ubunden, vitskapleg organisasjon som gir regionale fiskeri- og miljøorganisasjonar, EU og statane ved Nord-Atlanteren råd om forvaltninga av dei marine ressursane og det marine miljøet i området. ICES har ein rådgivande komité for fiskeriforvaltning, ACFM («Advisory Committee on Fisheries Management»). ACFM hentar inn vitskapleg bakgrunnsmateriale frå medlemslanda og gir årlege råd om fangstmengder for dei viktigaste fiskeslagane i Nordaust-Atlanteren.

Dei årlege forhandlingane Noreg fører med andre land er baserte på rådgivinga frå ICES.

Figur 3.1 viser dei ulike statistikkområda som ICES nyttar i si rådgiving.

Det ligg ei balansert vurdering til grunn for Fiskeri- og kystdepartementets utnemning av delegasjonar til dei forskjellige fiskeriforhandlingane som Noreg deltek i. Vurderinga byggjer i hovudsak på at dei partane forhandlingane vedkjem skal vere representerte, at delegasjonen må ha ein handterleg storleik, og dessutan forhandlingstaktiske omsyn. Tradisjonelt har delegasjonane bestått av representantar frå Fiskeri- og kystdepartementet, Utanriksdepartementet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Norges Fiskerilag, Norsk Sjømannsforbund, Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening og Norges Kystfiskerilag. Dei seinare åra har Kommunane Sentralforbund og Sametinget vore medlem av delegasjonen for dei bilaterale forhandlingane

Figur 3.1 ICES – fiskeristatistiske område

med Russland. Kven forhandlingane kan seiast å vedkome vil like fullt kunne vurderast på sjølvstendig grunnlag frå år til år.

Før forhandlingane med andre land om forvaltningsspørsmål startar, held Fiskeri- og kystdepartementet konsultasjonar med organisasjonane i næringa. På desse møta gjer ein greie for tilrådingane frå ICES, og opplegget for forhandlingane med dei enkelte landa vert drøfta. Her legg ein grunnlaget for kva som skal vere instruksjen til forhandlingsdelegasjonen. Den endelege klaringa av instruksjen er det fiskeri- og kystministeren som har ansvar for. Dersom særlege omsyn

talar for det, rådfører fiskeri- og kystministeren seg med resten av regjeringa.

3.2 Kvotearvtalane for 2007

Avtalar om gjensidige fangstkvotar

3.2.1 Noreg – Russland

Dei viktigaste fiskebestandane i Barentshavet har eit utbreiingsområde som dekkjer norsk og russisk sone og fiskevernsona rundt Svalbard. År om anna er det også mogleg å fiske torsk i internasjonalt farvatn.

I regi av Den blanda norsk-russiske fiskerikommisjonen fører Noreg og Russland årleg kvoteforhandlingar om totalkvotar for fellesbestandane i Barentshavet. Fellesbestandane er norsk arktisk torsk, norsk arktisk hyse og lodde. Partane er einige om å forvalte kongekrabbebestanden kvar for seg i sine respektive økonomiske soner frå og med 2007. Partane er også einige om at resultata frå felles forskingsinnsats som gjeld bestandsvurderingar, migrasjon, og innverknaden krabben har på økosystemet framleis skal drøftast på dei årlege sesjonane.

Partane avtalar også fordeling av kvotane mellom Noreg, Russland og tredjeland. Det er semje mellom partane om ei fast prosentvis fordeling av fellesbestandane. Etter avsetjing til tredjeland vert kvotane for norsk arktisk torsk og norsk arktisk hyse fordelte med 50 % til kvar av partane. Tredjelandskvoten av norsk arktisk torsk og hyse vert fordelt med 60 % til Noregs økonomiske sone (NØS) og 40 % til Russlands økonomiske sone (RØS). Avtalen opnar for at partane kan fiske delar av sine kvotar på desse bestandane i sona til den andre parten. Loddebestanden er fordelt med 60 % til Noreg og 40 % til Russland.

Kvotavtalen for 2007 mellom Noreg og Russland vart underskriven i Tromsø 3. november 2006.

Partane vart samde om ein totalkvote (TAC) for norsk arktisk torsk på 424.000 tonn, medrekna 21.000 tonn murmanskorsk. Dette er i tråd med beskatningsstrategien vedteken under den 31. sesjonen i fiskerikommisjonen og vidareutvikla under den 33. sesjonen. Det er framleis grunn til å uroe seg over situasjonen for norsk kysttorsk. Kvoten for 2007 vart derfor ikkje fastsett høgare enn til 21.000 tonn, som er det same som året før.

Det er sett av ein torskekvote til tredjeland på 58.000 tonn. Av dette kan 16.400 tonn fiskast i fiskevernsona ved Svalbard. Resten av kvoten til tredjeland er fordelt med 24.195 tonn til NØS og 17.405 tonn til RØS. Russland har overført 6.000 tonn norsk arktisk torsk til Noreg også i 2007. Etter overføringa er den samla norske kvoten av torsk nord for 62N på 199.500 tonn, medrekna 20.000 tonn norsk kysttorsk, 7.000 tonn norsk arktisk torsk og 1.000 tonn norsk kysttorsk til forskings- og forvaltningsformål. Den samla russiske torskekvoten, medrekna 20.000 tonn murmanskorsk, 7.000 tonn norsk arktisk torsk og 1.000 tonn murmanskorsk til forskings- og forvaltningsformål er på 187.500 tonn.

Avtalen med Russland åpner for å auke kvoten til forsknings- og forvaltningsformål fra 7.000

tonn til 8.000 tonn, men ein fann det tilstrekkeleg å vidareføre kvoten på 7.000 tonn. Dette gir ei disponibel kvote for norske fiskarar på 192.500 tonn.

For norsk arktisk hyse har Noreg og Russland avtalt ein totalkvote på 150.000 tonn. Det er sett av ein hysekvote til tredjeland på 6.900 tonn, som er delt med 4.140 tonn til NØS og 2.760 tonn til RØS. Russland har overført 4.500 tonn norsk arktisk hyse til Noreg i 2007. Etter overføring er den norske kvoten på 73.250 tonn og den russiske på 64.250 tonn.

Noreg har tradisjonelt gitt Russland tilgang til å fiske store delar av torske- og hysekvotane sine i Noregs økonomiske sone. Av omsyn til balansen i kvotavtalen er Noreg og Russland også for 2007 samde om like høve til å fiske torsk og hyse i sonene til kvarandre. Såleis kan Russland fiske 140.000 tonn torsk og 20.000 tonn hyse av sine kvotar i Noregs økonomiske sone, og Noreg har høve til å fiske det same kvantumet torsk og hyse i Russlands økonomiske sone.

I perioden 1993-1999 var det ikkje loddefiske i Barentshavet. I 1999 opna ein for eit eksperimentelt fiske av lodde innanfor ein kvote på 80.000 tonn, og i 2000, 2001 og 2002 vart kvoten auka til høvesvis 435.000, 630.000 og 650.000 tonn. For 2003 vart det fastsett ein kvote på 310.000 tonn lodde. Loddebestanden har store naturlege svingingar, og partane er einige om ikkje å fastsetje TAC høgare enn at det er 95% sannsynleg at 200.000 tonn får høve til å gyte. På denne bakgrunnen, og i tråd med beskatningsstrategien, har partane sidan 2004 bestemt at det ikkje skal drivast noko kommersielt loddefiske. Det same gjeld for 2007.

I det russiske fisket på eksklusive norske bestandar i 2007, er Russland heller ikkje i år tildelt kvote for eit direkte fiske på snabeluer (*Sebastes mentella*) på grunn av den vanskelege situasjonen for bestanden. Russlands kvote for bifangst av vanleg uer (*Sebastes marinus*) og snabeluer er vidareført frå i fjor og utgjer 2.000 tonn. Vidare har Russland ein kvote på 15.000 tonn sei som bifangst ved fiske av torsk og hyse. Av dei 10.000 tonn norsk arktisk sei Russland kan ta i russisk økonomisk sone, så kan inntil 5.000 tonn takast i Noregs økonomiske sone i eit direkte fiske i 2007. Russland har også ei kvote på 2.000 tonn steinbit som anten kan takast i eit direkte fiske eller som bifangst.

I tillegg kan Russland fiske 32.145 tonn kolmule i eit nærare avgrensa område i Noregs økonomiske sone og i fiskerisona ved Jan Mayen

utanfor 12 nautiske mil. Russland kan vidare fiske 3.000 tonn andre artar som bifangst.

I lys av bestandssituasjonen for blåveite vil Russland føre vidare forbodet mot eit direkte fiske etter blåveite i si eiga sone i 2007. Med unntak av eit avgrensa tradisjonelt kystfiske med konvensjonelle reiskapar, er det også i område under norsk fiskerijurisdiksjon forbod mot eit direkte fiske etter blåveite i 2007.

I det norske fisket på eksklusive russiske bestandar i 2007, har Noreg fått desse kvotane i russisk økonomisk sone: 3.000 tonn reker, 1.500 tonn steinbit, 1.000 tonn flyndre for både direkte fiske og bifangst og 500 tonn andre artar som bifangst. Den norske kvoten på grønlandssel i Austisen er auka med 5.000 vaksne dyr frå i fjor til 15.000 vaksne dyr i 2007.

Noreg og Russland vart under den 35. sesjonen samde om å forvalte bestanden av kongekrabbe kvar for seg frå og med 2007. Noreg informerte den russiske part om at den norske totalkvoten var fastsett til 300.000 individ i NØS aust for 26A. Den russiske part orienterte om at den russiske kvoten av kongekrabbe var fastsett til 3.180.000 individ for 2007. Partane vart einige om at resultat frå felles forskingsinnsats på bestandsvurderingar, migrasjon, og innverknaden krabben har på økosystemet framleis skal vere eit tema under dei årlege sesjonane.

Kontroll

Innanfor ramma av Den blanda norsk-russiske fiskerikommisjonen har Noreg og Russland dei seinaste åra gradvis utvida fiskerisamarbeidet til nye område. I 1992 vart partane samde om å innleie eit utvida samarbeid om forvaltnings- og kontrollspørsmål under fiskerikommisjonen. I 1993 vart dei samde om å etablere «Det permanente utval for forvaltnings- og kontrollspørsmål på fiskerisektoren». Gjennom dette samarbeidet er ei rekkje konkrete tiltak sette i verk for å betre kontrollen med ressursane både på sjø- og landsida. Mellom anna er det etablert rutinar for eit auka samarbeid mellom kontrollstyresmaktene i dei to landa, inkludert utveksling av informasjon om fangst- og landingsdata.

Noreg og Russland innførte gjensidig satellittsporing av fiskefartøy frå 1. september 2000. Under forhandlingane i Tromsø i november 2000 undertekna partane eit memorandum om kontrollsamarbeid mellom Fiskeridirektoratet og Kystvakta på norsk side og russiske styresmakter (Murmanrybvod) og Grensetenesta på russisk

side. Dette dokumentet formaliserer i stor grad samarbeidet om utveksling av informasjon og inspektørar, og styrkjer kontrollen med fiskeria i begge land. På grunn av omstruktureringar på russisk side vart memorandumet korrigert i tråd med dette under den 34. sesjonen.

Hovudfokus for det permanente utvalet i 2005 var å utarbeide ein analyse om «avtalte tiltak for betring av regulerings- og kontrollsystema i Barentshavet og Norskehavet», der ein skulle sjå på status for regulerings- og kontrolltiltak som eksisterer på fiskeriområdet og sette kriterium for å oppnå eit optimalt regulerings- og kontrollregime. Vidare skulle ein sjå på tiltak for å oppnå eit optimalt nivå på regulering og kontroll med fisket og analysere kva som kan skape vanskar for å få til eit slikt nivå.

Dei viktigaste momenta utvalet kom fram til er: Det må kunne utførast kontrollar som er eigna til å avdekkje dei mest alvorlege brot på reguleringane og det må følgjast opp med sanksjonar. Vidare må ein ha kontrollsamarbeid med tredjeland og utveksle kontrollinformasjon. Ein må og ha datasystem som kan kommunisere informasjon automatisk. Til alt dette trengst det auka resursar.

Det permanente utvalet konkluderer i rapporten sin med at det som gjer det vanskeleg å få til betre kontroll med fisket i Barentshavet og Norskehavet er manglande ressursar og politiske avgjerder, for omstendelege og langvarige prosessar og manglande prioritet og innsats frå andre styresmakter. Etter at rapporten låg føre har norske styresmakter arbeidd målretta for å betre desse forholda.

Under den blanda fiskerikommisjonens 35. sesjon i Tromsø hausten 2006, stadfesta partane at det var gjort gode framsteg i 2006. Særleg gjeld dette utveksling av satellittspøringsdata og opplysningar om fartøya sine kvotar. Dette er tiltak som i vesentleg grad betrar oversynet over fiskeuttaket i Barentshavet, og gjer det mogleg å følgje opp mistenkjeleg fiske frå enkeltfartøy. I tillegg hadde partane oppnådd ei harmonisering av kontrollmetodikken på sjø og land. Mobile grupper med fiskeriinspektørar frå begge land hadde fleire vellukka inspeksjonar i tredjeland i 2006. Noreg og Russland har og gjennomført felles inspeksjonar i Gråsona.

I staden for å vedta nye tiltak, var det under kommisjonsmøtet semje om å følgje opp dei tiltaka som ikkje er implementerte etter den 34. sesjonen, inklusiv:

- Få i gang løpande informasjonsutveksling om omlasting til havs og landingar i tredjelands hamner av fisk frå fellesbestandar i Barentshavet og Norskehavet (ICES I og II) på fartøynivå. Den norske part er klar til å gjennomføre ei slik utveksling. Den russiske parten er klar til å starte slik utveksling etter at den russiske parten har vedteke dei nødvendige interne prosedyrane.
- Aktivisere analysegruppa som skal samanstillе informasjon på fartøynivå for å avdekkje moglege brot på fiskerilovgivinga. Gruppa består av representantar på norsk side frå Fiskeridirektoratet og Kystvakta og på russisk side frå Rosselkhoznadzor i Murmansk fylke og FSB sin grenseadministrasjon i Murmansk fylke.
- Få i stand møte mellom norske og russiske fiskeristyresmakter og politi- og påtalemakter for å klargjere begge partar sine krav til bevisføring i straffesaker.

Sjølv om det bilaterale fiskerisamarbeidet med Russland framleis er krevjande og komplisert, er det grunn til å understreke at det er oppnådd reell framgang i 2006. Dette har og gitt konkret utslag i redusert overfiske. I følge berekningar gjort av Fiskeridirektoratet har det russiske overfisket av torsk og hyse blitt redusert med 23 og 55 % i 2006, samanlikna med 2005.

3.2.2 Noreg – EU (fisket i Nordsjøen, Barentshavet, vest av Dei britiske øyane og ved Grønland)

Strukturen i avtalane

På grunnlag av rammeavtalen med EU om fiskeri, har Noreg frå 1978 og fram til i dag inngått årlege kvoteavtalar om Noreg og EU sitt fiske i Nordsjøen, Noreg sitt fiske vest av Dei britiske øyane og EU sitt fiske i Noreg si økonomiske sone i Barentshavet. Noreg vert også tildelt kvotar frå EU i grønlandske farvatn. Avtalen inneheld føresegner om forvaltning av felles fiskebestandar og gjensidig løyve til å fiske i den andre parten si fiskerisone. Partane har såleis eit felles ansvar for å forvalte fiskeressursane i Nordsjøen, mellom anna ved årleg å fastsetje største tillatne fangstmengder (totalkvotar) for desse bestandane. Det har frå 1979 vore semje mellom Noreg og EU om delinga av totalkvotane for fellesbestandane av torsk, hyse, sei, kviting og raudspette i Nordsjøen. Partane kom i 1997 også fram til ein avtale om fast deling av totalkvotane for nordsjøild.

Eit anna element i kvoteavtalen er byte av kvotar på dei eksklusive bestandane og på enkelte bestandar i Nordsjøen og vest av Dei britiske øyane. I denne utvekslinga av kvotar skal det vere balanse i dei gjensidige tildelingane.

Nivået og omfanget av kvotebytet er grovt sett ei vidareføring av tidlegare fiskemønster hjå partane, men nivået avheng også av variasjonar i storleiken på dei ulike bestandane.

I samarbeidet mellom Noreg og EU er det framleis område der det trengst felles tiltak for å betre fiskeriforvaltninga.

Etablering av forvaltningsplanar og betring av beskatningsmønsteret

Både innanfor ramma av det bilaterale fiskerisamarbeidet og i andre fora som Nordsjøkonferansen, er Noreg i ein prosess med EU i spørsmålet om langsiktige tiltak i forvaltninga av viktige kommersielle fiskebestandar i Nordsjøen. Det har vore ein tidkrevjande prosess frå einsidige norske tilførsalar i dei årlege kvoteavtalane, til eit meir forpliktande samarbeid for å finne løysingar på problema. Noreg og EU inngjekk i 1997 ein avtale om forvaltning og fordeling av nordsjøild. Avtalen vart revidert og forlenga for tre nye år i 2004, og skal etter planen reviderast i 2007. I 1999 vedtok Noreg og EU forvaltningsplanar for sei, torsk, hyse og raudspette som legg fast bestandsnivå og tiltaksgrenser som grunnlag for å fastsetje kvotar. Forvaltningsplanane for sei, hyse og sild vart reviderte i avtalen for 2005, medan ein i avtalen for 2006 reviderte forvaltningsplanen for torsk. Forvaltningsplanen for hyse vart ytterlegare styrka i avtalen for 2007, ved at ein har spesifisert kva tiltak som skal setjast i verk dersom bestanden kjem under føre-var-nivå. Det står att å revidere planen for raudspette, og å få på plass ein forvaltningsplan for kviting.

I samarbeidet mellom Noreg og EU er det vidare ei hovudutfordring å betre beskatningsmønsteret i Nordsjøen.

I arbeidet med å betre av beskatningsmønsteret i Nordsjøen er utkast av fisk eit særleg og samansett problem. Utkast skjer ofte når ein tek opp fisk som det ikkje er att kvote på, når fisken er under gjeldande minstemål eller når fisken er teken i strid med gjeldande bifangstreglar. I tillegg vert det ofte fiska meir enn naudsynt, for å kunne velje ut den økonomisk sett mest verdfulle fisken («highgrading»). Resten vert kasta ut, og dette undergrev dei fastsette forvaltningstiltaka. Den utkasta fisken går ikkje inn som ein del av

fangststatistikken, sjølv om han døyr i denne prosessen. Når fisken ikkje vert teken i land eller registrert som fangst, vert det naturleg nok eit avvik mellom registrert fiskedød og faktisk fiske-død. EU praktiserer eit utkastpåbod, medan utkast er forbode i Noreg for alle kommersielt viktige fiskeslag. Ei løysing på utkastproblemet er ei hovudutfordring for Noreg og EU. Noreg har teke dette opp med EU jamleg og EU har signalisert at dei no vil prioritere denne problemstillinga.

I samband med den såkalla «torskekrisa» inngjekk Noreg og EU i 2001 eigne avtalar om særskilde tiltak for å betre beskatningsmønsteret i Nordsjøen. Situasjonen for fleire av botnfiskbestandane i Nordsjøen er etter dette ytterlegare forverra, og særleg gjeld det nordsjøtorsken. Totalkvoten for torsk vart difor i 2003 redusert med 45% frå 2002. Den låge kvoten vart vidareført i åra 2004 og 2005, medan kvoten for 2006 vart ytterlegare redusert. I 2007 vart partane samde om endå ein reduksjon i kvoten. Under forhandlingane hausten 2006 vart partane også samde om å halde fram med det felles arbeidet med å bygge opp att torskebestanden og forbetre beskatninga av botnfisk.

Makrell

Fram til 1999 fastsette Noreg og EU ein «referanse-TAC» for makrell i Nordaust-Atlanteren, som i tillegg til kvotar til Noreg og EU omfatta ein kvote avsett til Færøyane. Fisket i internasjonalt farvatn, som har vore oppe i relativt store kvanta, vart for første gong regulert i 1999 (sjå punkt 3.3.4).

Det har vore usemje mellom Noreg og EU om forvaltningsregimet for makrell i mange år. Hovudproblemet er deling av kvoten mellom partane. Til no har Noreg og EU berre avtalt årlege ad hoc-arrangement for makrellen. På grunnlag av kjennskap til makrellen sitt utbreiingsmønster, har ein på norsk side meint at Noreg har eit rett-kome krav på ein større del av makrellen. Det norske kravet er til no avvist av EU.

Det vert i dag sett makrellkvotar for tre forvaltningsområde. Ut frå ei vurdering av utbreiinga til bestanden, tilgjenge og beskatningsmønster, har Noreg gjort framlegg overfor EU om å opprette eitt forvaltningsområde for makrell med ein TAC som skal fordelast mellom partane. Noreg har til no ikkje fått gjennomslag for dette. Eit tilleggsproblem er at EU fastset ein særskilt makrellkvote i det sørlegaste utbreiingsområdet til bestanden (Biscaya).

Kontroll

Arbeidet for skjerpa kontroll og overvaking av ressursuttaket i Nordsjøen er ei viktig oppgåve. Dette skjer til dømes gjennom utveksling av fangststatistikk og landingsdata, inklusiv fiskeaktivitet frå tredjeland, ved utveksling av observatørar som kontrollerer og overvakar og ved satellittsporing av fiskefartøy. Gjensidig satellittsporing vart innført 1. januar 2000.

Frå 1. februar 2004 vart det innført like prosedyrar for landing og veking av pelagiske fangstar og eit standard vasstrekk frå slike fangstar på 2 %. Basert på erfaringane frå innføringa av desse nye vegings- og vasstrekkprosedyrane i fleire EU-land, vart Noreg, EU og Færøyane under trepartforhandlingane om forvaltninga av makrell hausten 2006, samde om ei ytterlegare skjerping av kontrollen med sjølve fisket og med landingar av makrell. På bakgrunn av det sterke fokuset på kampen mot UUU-fiske (ulovleg, urapportert og uregulert fiske) er kontroll no eit svært sentralt tema i samarbeidet mellom Noreg og EU. Under forhandlingane hausten 2006, vart partane einige om at arbeidsgruppa av kontrollektspertar som har arbeidd med kontroll av pelagiske fangstar, skal fortsetje sitt arbeid med ulovleg, urapportert og uregulert fiske. Dei skal i tillegg arbeide for å betre kontrollen med landingar av kvitfisk i Nordsjøen.

2007-avtalen

Etter to forhandlingsrundar underteikna Noreg og EU, i Brussel 1. desember 2006, ein kvoteavtale for 2007.

Kvotavtalen for 2007 reflekterer den vanskelege situasjonen for botnfisk i Nordsjøen. Partane har vedteke å redusere kvoten på torsk ytterle-

Tabell 3.1 Følgjande kvotar er fastsett for fellesbestandane i Nordsjøen i 2007 (tonn):

Fiskeslag	TAC	Kvotar til Noreg	Kvotar til EU
Torsk	19.957	3.393	16.564
Hyse	54.640	7.657 ¹	46.983
Sei	123.250	64.090	59.160
Kviting	23.800	2.380	21.420
Raudspette	50.261	1.118 ¹	49.143
Makrell	53.073	34.139	18.934
Sild	341.063	98.908	242.155

¹ Kvote til Noreg etter overføring av 4.910 tonn hyse og 2.400 tonn raudspette til EU.

gare til 19.957 tonn i 2007, noko som er den lågaste kvoten nokon gong. I tråd med dei reviderede forvaltningsplanane er totalkvotane for hyse og sei sett til 54.640 og 123.250 tonn i 2007. Kvitingkvoten på 23.800 tonn er ei vidareføring frå 2006, medan kvoten for raudspette er ytterlegare redusert frå 2006 til 2007.

Totalkvoten for makrell er i 2007 sett til 409.839 tonn mot 362.510 tonn i 2006. Av totalkvoten for 2007 kan 53.072 tonn fiskast i Nordsjøen og Skagerrak, 94.101 tonn i Noreg si økonomiske sone nord om 62°N og i internasjonalt farvatn, og 262.665 tonn kan fiskast i EU sitt jurisdiksjonsområde. Den norske makrellkvoten er etter avtalen med EU på 128.240 tonn.

Situasjonen for nordsjøildbestanden er god, men det har vore sviktande rekruttering dei fem siste åra. For å sikre næringa stabilitet skal kvoten i følge forvaltningsplanen, berre variere 15% opp eller ned frå år til år. Den sviktande rekrutteringa gjorde at partane gjekk bort frå dette prinsippet og sette kvoten til 341.063 tonn i 2007, ein reduksjon på 25%.

Partane har høve til å fiske delar av dei enkelte kvotane i den andre parten si sone i Nordsjøen.

Avtalen inneheld detaljerte føresegnar om kvar desse kvotane kan fiskast og føresegnar om kva andre artar og mengder som kan inngå i fisket på dei enkelte kvotane.

Situasjonen for tobis og augepål i Nordsjøen har vore svært vanskeleg, og kvotane på augepål

Tabell 3.2 Etter avtalen kan Noreg og EU fiske følgjande kvantum fisk på andre fellesbestandar i 2007 (tonn):

Fiskeslag	Kvotar til Noreg i EU-sona	Kvotar til EU i norsk sone
Augepål	1.000	5.000
Kolmule	140.000	19.000
Tobis	20.000	20.000
Blålange	160	
Lange	5.780	1.000
Brosme	3.400	200
Kombinert kvote	140	
Pigghå	50	
Reker		900
Hestmakrell	1.600	
Andre artar	4.720	7.000
Tunge	100	
Breiflabb		1.650
Sjøkrep		1.300

Tabell 3.3 EU er tildelt følgjande kvotar på eksklusive norske bestandar nord for 62°N i 2007 (tonn):

Fiskeslag	Kvote
Norsk arktisk torsk	16.974
Norsk arktisk hyse	3.000
Sei	3.950
Blåkveite (bifangst)	75
Anna (bifangst)	450

er difor svært låge og kan berre fiskast som bifangst. Kvotane på tobis skal først nyttast til eit prøvafiske som vil vise om det kan opnast for eit kommersielt fiske. Dei norske banklinekvotane (blålange, lange og brosme) er noko reduserte frå 2006. Kolmulekvoten til Noreg i EU-sona vart redusert frå 152.442 tonn i 2006 til 140.000 i 2007, men er framleis på eit høgt nivå. Breiflabbkvoten til EU i norsk sone er redusert frå 1.750 tonn til 1.650 tonn, medan EU sin kvote på sjøkrep er vidareført på 1.300 tonn.

EU sin kvote på torsk nord for 62°N for 2007 er redusert frå 2006, medan hysekvoten er auka med 240 tonn frå i fjor. EU har tidlegare også vore tildelt ein kvote på uer gjennom kvotebyttet, men denne kvoten er teken ut av kvotebyttet. Samstundes pliktar Noreg å gje EU ein tilleggskvote av uer på permanent basis utanom kvotebyttet i tråd med brevveksling av 2. mai 1992. Dette kvantumet er i 2007 på 1.500 tonn. Uerkvoten kan berre takast som bifangst nord om 62°N.

Dei norske kvotane på blåkveite, kveite og uer i grønlandske farvatn er på same nivå som i fjor, medan rekekvoten er auka noko. Den norske kvoten på brisling i EU-sona vart auka til 18.812 tonn. Loddekvoten ved Grønland er tatt ut av kvotebyttet for 2007 som følge av den vanskelege bestands-situasjonen.

Tabell 3.4 Noreg er i 2007 tildelt desse kvotane på eksklusive EU-bestandar (inkludert bestandar i grønlandske farvatn) (tonn)

Fiskeslag	Kvote
Brisling (EU-sona)	18.812
Blåkveite (EU-sona)	350
Reker (Grønlands sone)	3.250
Blåkveite (Grønlands sone)	1.600
Uer (Grønlands sone)	3.500
Kveite (Grønlands sone)	400
Skolest og isgalt (Grønlands sone)	120

3.2.3 Noreg – Færøyanane

Dei årlege avtalane mellom Noreg og Færøyanane opnar for eit gjensidig fiske i sonene til partane. I forhandlingane med Færøyanane vert det lagt vekt på at det skal vere nokolunde balanse i det gjensidige fisket. Den gjensidige balansen er berre i liten grad redusert i 2007 i forhold til i 2006, sjølv om totalkvotane på sentrale bestandar som torsk i Barentshavet, kolmule og nordsjøsild er reduserte for 2007.

Kvoteavtalen mellom Noreg og Færøyanane for 2007 vart inngått i Tórshavn 8. desember 2006. Etter avtalen er Færøyanane tildelt kvotar i Noregs økonomiske sone, i fiskerisona ved Jan Mayen og i fiskevernsona ved Svalbard.

I NØS nord om 62°N har Færøyanane i 2007 høve til å fiske 1.800 tonn norsk arktisk torsk, 1.217 tonn hyse, 1.010 tonn sei og 100 tonn andre artar (uer og blåkveite) som bifangst. Samanlikna med 2006 vart kvoten på torsk redusert, medan hysekvoten auka. Kvoten på sei vart redusert med 60 tonn. Færøyanane sin seikvote skal også dekkje bifangst i fisket etter torsk og hyse.

Færøyanane har fått ein kvote på 1.243 tonn makrell nord om 62°N. Dette er ein auke frå 2006. Avtalen opnar også for at makrellkvoten kan fiskast i Nordsjøen nord om 57°30"N.

Det er ingen loddekvote for 2007.

I dei årlege avtalane mellom Færøyanane og Russland får Færøyanane kvotar på mellom anna nokre av dei artane som er nemnt ovanfor. For å sikre ei rasjonell utnytting av kvotane har Noreg i ei rekkje år gitt Færøyanane høve til å fiske delar av dei kvotane dei har fått av Russland i Noregs økonomiske sone. I 2007 kan Færøyanane gjennom denne ordninga fiske 2.780 tonn norsk arktisk torsk og 200 tonn andre artar (uer, sei og blåkveite) i Noregs økonomiske sone nord om 62°N. Overføringane frå russisk til norsk sone går inn i balanserekneskapen for kvoteutvekslinga mellom partane. Overføringa av kvotar frå russisk sone til fiske i NØS skjer etter russisk aksept. Kvotane kan ikkje takast i fiskevernsona ved Svalbard.

I kvoteavtalen pliktar Færøyanane å avgrense sitt totale fiske i Barentshavet til dei artane og kvotane dei har fått tildelt av Noreg og Russland, utan omsyn til om fisket skjer i eller utanfor norsk eller russisk fiskerijurisdiksjonsområde.

Av den samla kvoten av andre artar nord om 62°N på 100 tonn tildelt av Noreg og 200 tonn tildelt av Russland, kan Færøyanane ikkje fiske meir enn 150 tonn uer. Uer og blåkveite kan berre takast som bifangst.

I Noregs økonomiske sone sør om 62°N er Færøyanane tildelt 1.700 tonn kolmule, 500 tonn brisling og 280 tonn andre artar. Kvotane omfattar også bifangst av andre artar, utanom sei, sild og augepål. Augespål kan i 2007 berre fiskast som uunngåeleg bifangst. Vidare kan færøyske fartøy fiske 600 tonn sei og 750 tonn sild. Kvotane omfattar også bifangst i andre fiskeri. Færøyanane kan også fiske 30 tonn håbrann/pigghå som bifangst. Kvoten på hestmakrell auka frå 1.000 til 3.000 tonn. Kvotane av håbrann/pigghå og hestmakrell kan også fiskast nord om 62°N.

I fiskevernsona ved Svalbard skal Færøyanane avgrense sitt fiske til maksimum 849 tonn norsk arktisk torsk og inntil 205 tonn andre artar, vesentleg uer og blåkveite, som berre kan takast som bifangst. Den færøyske torskekvoten vert fastsett etter dei same prinsippa som gjeld for utrekninga av kvotane til andre land som har hatt eit tradisjonelt torskefiske i sona. Færøyanane pliktar å avgrense det færøyske rekefisket i fiskevernsona ved Svalbard i samsvar med gjeldande norske forskrifter.

I Færøyanes økonomiske sone er Noreg i 2007 tildelt ein kvote på 2.406 tonn lange/blålange, 1.759 tonn brosme, 100 tonn sei og 891 tonn andre artar. Kvoten av andre artar skal berre fiskast som bifangst. Det er ein føresetnad at fisket skal drivast med seigarn eller bankline. Seikvoten kan likevel bli fiska med trål. Deltakinga i dette fisket er avgrensa til maksimalt 12 fartøy samstundes. Ut over dette kan eitt fartøy drive forsøksfiske med teiner. Dei lisensierte fartøya kan fiske i eit nærmare bestemt område (Færøybanken) i inntil 10 dagar kvar tur, likevel ikkje ut over 27 dagar i løpet av 2007.

I Færøyanes økonomiske sone har Noreg i tillegg fått ein kvote på 19.150 tonn kolmule. Noreg er også tildelt 1.782 tonn makrell. Noreg kan i tillegg fiske 30 tonn pigghå/håbrann som bifangst. Hestmakrellkvoten er for 2007 fastsett til 230 tonn.

3.2.4 Noreg – Grønland

Det har vore forhandla fram årlege fiskeriatvitalar mellom Noreg og Grønland sidan 1991. For norske fiskarar er kvotane på dei kommersielt viktige artane blåkveite og kveite av størst verdi. I tillegg til desse kvotane får Noreg mellom anna reker, blåkveite, uer og lodde frå EU i grønlandske farvatn.

Etter protokollen av 13. desember 2006 kan grønlandske fiskarar i 2007 ta desse kvantuma i norske jurisdiksjonsområde:

I NØS nord om 62°N: 1.620 tonn norsk arktisk torsk, 300 tonn norsk arktisk hyse, 850 tonn norsk arktisk sei og inntil 150 tonn andre artar som bifangst (uer og blåkveite). Torskekvoten kan også fiskast i fiskevernsona ved Svalbard. Dette elementet gjeld så lenge trepartsavtalen om lodde står ved lag. Nord om 62°N vart kvoten på torsk redusert med 180 tonn, medan kvotene på hyse og sei er vidareført på same nivå som i 2006. Som ein del av avtalen kan Grønland fiske delar av dei torske- og hysekvotane som Grønland er tildelt av Russland i Noregs økonomiske sone nord om 62°N, under føresetnad av russisk aksept av ei slik ordning. Også dette elementet gjeld så lenge trepartsavtalen om lodde står ved lag.

I avtalen forpliktar Grønland seg til å avgrense sitt totale fiske i Barentshavet til dei artane og kvotane dei har fått tildelt i avtalane med Noreg og Russland, utan omsyn til om fisket skjer i eller utanfor Noregs og Russlands jurisdiksjonsområde.

I NØS sør om 62°N: 925 tonn sei, som er det same som i 2006. Andre botnfiskartar kan berre fiskast som bifangst, men avgrensa til 100 tonn og innanfor norske føresegner om bifangst.

Noreg kan fiske desse kvantuma i Grønlands sone i 2007:

Ved Vest-Grønland: 650 tonn blåkveite. Denne kvoten er på same nivå som i 2006. Ved fiske etter blåkveite ved Vest-Grønland i 2007 kan trålfiske føregå sør om 64°30'N eller nord om 68°N med inntil 6 trålarar i sona samstundes. Noreg må melde frå innan utgangen av januar kor stor del av kvoten ein ønskjer å fiske nord om 68°N, maksimum er 200 tonn.

Ved Aust-Grønland: 425 tonn blåkveite, 442 tonn uer fiska med pelagisk trål, 100 tonn uer fiska med botntrål og 324 tonn kveite. Kvotane av blåkveite og uer fiska med botntrål er dei same som i 2006. Kvoten av uer fiska med pelagisk trål vart redusert med 158 tonn, og kvoten av kveite vart redusert med 9 tonn.

Ved Vest- og Aust-Grønland: 625 tonn torsk. Kvoten er den same som i 2006 men kan berre fiskast etter 1. juni 2007. På grunn av stort innslag av ungfisk i bestanden skal kvoten av torsk i 2007 fiskast med line.

I tillegg kjem 150 tonn av andre artar som bifangst.

Noreg og Grønland inngjekk ein avtale om kontrollsamarbeid 4. mars 2005.

Partane er samde om at ein i løpet av 2007 skal ha ein gjennomgang av gjeldande satellittsporingsavtale med tanke på ei oppdatering og evaluering.

3.2.5 Noreg – Island

Gjennom trepartsavtalen av 15. mai 1999 mellom Noreg, Island og Russland om visse samarbeidsforhold på fiskeriområdet («Smottholsavtalen»), greidde norske og russiske styresmakter å gjere slutt på det uregulerte islandske fisket på regulerte bestandar i internasjonalt område i Barentshavet («Smottholsavtalen» er omtalt i St.meld. nr. 49 (1998 – 1999)). Den tosidige avtalen mellom Noreg og Island, også av 15. mai 1999, regulerer bytet av fisk mellom Island og Noreg.

Etter den tosidige avtalen kan Island i sesongen 2006/2007 fiske 3.792 tonn norsk arktisk torsk i NØS nord om 62°N. I tillegg kjem ein bifangstkvote av andre artar i torskefisket på 30 %. Som kompensasjon for den islandske torskekvoten har norske fiskarar ein kvote botnfisk og ein loddekvote i Islands økonomiske sone (IØS). Botnfiskkvoten ligg fast på 500 tonn pluss bifangst. Loddekvoten vert justert i takt med totalkvoten for norsk arktisk torsk. For sesongen 2006/2007 er loddekvoten 16.185 tonn. Vinteren 2007 blei det funne meir lodde ved Island som gjorde at TAC blei auka. Av det auka kvantumet fekk Noreg kompensasjon på 12.500 tonn lodde for manglande fiske etter «smottholsavtalen» for sesongen 2005 – 2006.

3.2.6 Noreg – EU (fisket i Skagerrak/Kattegat)

Dei årlege avtalane om fisket i Skagerrak/Kattegat byggjer på av trepartsavtalen av 1966 mellom Noreg, Danmark og Sverige. EU forhandlar på vegne av Danmark og Sverige.

Avtalen fastset totalkvotar og fordelinga av desse for bestandane torsk, hyse, kviting, raudspette, sild, brisling og reker. Fordelinga av totalkvotane er basert på det tradisjonelle fiske-mønsteret i området. Fordelingsmønsteret har vore stabilt. Det norske fisket utgjer ein liten del av det totale fisket, og silde- og rekefisket er av størst interesse for norske fiskarar. EU (Danmark og Sverige) har størstedelen av dei enkelte kvotane.

Noreg og EU vart 1. desember 2006 samde om reguleringane for fisket i Skagerrak og Kattegat i 2007.

Totalkvoten for torsk er redusert med 464 tonn, medan totalkvotane for kviting og brisling er dei same som i 2006. Kvotane for raudspette, hyse og reke er noko auka, medan sildekvoten er redusert med 12.240 tonn.

Etter den tosidige fiskeriavtalen mellom Noreg og EU kan visse norske fartøy fiske delar

Tabell 3.5 Desse kvotane gjeld for 2007 (tonn)

Fiskeslag	TAC	Kvotar til Noreg	Kvotar til EU
Torsk	2.851	92	2.759
Hyse	3.360	141	3.219
Kviting	1.500	27	1.473
Raudspette	8.500	170	8.330
Reker	11.620	5.415	6.205
Sild	69.360	9.251	60.109
Brisling	52.000	3.900	48.100

av den norske makrell- og seikvoten avsett for Nordsjøen også i Skagerrak. Etter den same avtalen kan svenske fiskarar ta eit kvantum på 1.865 tonn makrell i Skagerrak og i Nordsjøen i 2007.

Det skjer ei utveksling mellom sildebestandane i Nordsjøen og Skagerrak/Kattegat. Det tidlegare høge fisket etter ungsild frå nordsjøsildebestanden i ulike fiskeri med småmaska reiskapar i Skagerrak, er dei siste åra vesentleg redusert. Reguleringane av sildefisket i Skagerrak følgjer av reguleringstiltaka for sild i Nordsjøen. Det er fastsett ein bifangstkvote på totalt 15.396 tonn nordsjøild i industritrålfisket og i brislingfisket i Skagerrak/Kattegat i 2007. Norske fiskarar kan i 2007 fiske inntil 40 % av den norske skagerrakkvoten på sild i norsk sone av Nordsjøen.

3.2.7 Noreg – EU (Sverige)

Strukturen i avtalen med Sverige har vore stabil, og det har såleis ikkje blitt opna opp for nye fiskeri.

Kvotavtalen om svensk fiske i den norske delen av Nordsjøen i 2007 vart underskriven av Noreg og EU i Brussel 1. desember 2006.

Svenske fiskarar fekk desse kvotane i norske farvatn i 2007:

I NØS sør for 62°N: 382 tonn torsk, 707 tonn hyse, 880 tonn sei, 190 tonn samanlagt av lyr og kviting, 164 tonn reker, 846 tonn sild, 242 tonn makrell, 800 tonn industrifisk (av denne kvoten kan inntil 400 tonn vere hestmakrell) og andre fiskeslag på eit tradisjonelt nivå. Kvotane for torsk, hyse, sei, lyr/kviting er uendra frå 2006, medan kvoten for reker er noko auka. Kvotane for sild og makrell er noko reduserte frå 2006.

3.2.8 Regulering av norsk vårgytande sild i Nordaust-Atlanteren

Norsk vårgytande sild (NVG-sild) er den største fiskebestanden i Nordatlanteren. Frå 1996

til 2003 var Noreg part i fempartsavtalar om sild der den norske delen låg på 57 %. Med basis i prinsippet om sonetilhøyring, har Noreg sidan kravd ein høgare norsk del. Partane kom ikkje fram til nokon fempartsavtale i åra 2003 - 2006. Noreg har i mellomtida inngått bilaterale avtalar med Russland, og for 2006 også med EU.

18. januar 2007 vart det underteikna ein kyststatsavtale mellom EU, Færøyane, Island, Noreg og Russland om forvaltning av NVG-silda for 2007. Partane er samde om ein totalkvote på 1.280.000 tonn. Noreg får 61% av NVG-silda. For 2007 får norske fiskarar ein kvote på 780.800 tonn.

Avtalen inneheld ein langsiktig forvaltningsstrategi. Avtalen om ansvarleg forvaltning gjer også at fartøy frå dei andre partane igjen kan lande norsk vårgytande sild i Noreg. Den nye fempartsavtalen inneber at alle dei store vandrane bestandane i norske farvatn no er forvalta gjennom avtaler.

I tilknytning til kyststatsavtalen er det også inngått avtalar om løyve til å fiske i sonene til partane.

- Fartøy frå Island kan fiske 185.728 tonn sild i fiskerisona ved Jan Mayen og i NØS nord for 62°N, men ikkje meir enn 34.560 tonn i NØS nord for 62°N. Om Island nyttar mindre enn 25.600 tonn av dei 34.560, får Island ein tilleggskvote frå Noreg på 1.280 tonn. Norske fartøy kan fiske 90.000 tonn i islandsk økonomisk sone.
- Fartøy frå Færøyane kan fiske 39.000 tonn sild i norske jurisdiksjonsområde nord for 62°N, men ikkje meir enn 29.000 tonn i NØS. Norske fartøy kan fiske 30.000 tonn sild i Færøyane fiskerisone.
- Fartøy frå EU og fartøy frå Noreg kan fiske 74.995 tonn i kvarandre sine farvatn nord for 62°N.
- Fartøy frå Russland kan fiske heile sin kvote i norske farvatn nord for 62°N.

3.2.9 Regulering av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen

Ein trepartsavtale om loddebestanden ved Island, Grønland og Jan Mayen vart underskriven 12. juni 1989. Rammeavtalen om reguleringane i loddefisket er forhandla på nytt tre gonger: 25. juni 1992, 29. juni 1994 og 18. juni 1998. Dei mest sentrale elementa i desse avtalane omhandlar kva prosentdelar dei tre partane skal ha av totalkvoten for lodde, og i kva omfang partane kan fiske av sin

kvote i sonene til dei andre partane kvar loddese-song.

Island valde 30. oktober 2002 å seie opp trepartsavtalen med Noreg om regulering av lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen. Avgjerda hadde verknad frå 1. mai 2003. På denne bakgrunnen opna nye forhandlingar mellom partane i juni 2003. Forhandlingane førde fram til ein ny avtale basert på hovudelementa i den tidlegare avtalen. Hovudendringa i den nye avtalen er at den gjeld for eitt år om gongen, framfor tre år i den gamle avtalen. Vidare vart artikkel 10 om satellittsporing teken ut, fordi punktet var forelda. Ingen av partane sa opp avtalen innan fristen. Avtalen gjeld dermed til og med 31. mai 2008. Neste frist for å seie opp avtalen er 30. november 2007.

3.2.10 Forhandlingar om eit forvaltningsregime for kolmule

Sidan 1999 har dei landa som er definerte som kyststatar til kolmule – Noreg, EU, Færøyane, Island og Grønland – saman med Russland som spesielt invitert part – arbeidd med å etablere eit forvaltningsregime for heile kolmulebestanden.

16. desember 2005 vart det underteikna ein kyststatsavtale mellom EU, Færøyane, Island og Noreg. Avtalen tek opp i seg ein langsiktig forvaltningsstrategi som inneber ein årleg reduksjon av fisket inntil forvaltningsmåla er nådde. Kyststatane har lagt fram forvaltningsstrategien for ICES, og ICES har gitt partane råd om framleis å redusere fisket.

Avtalen vart 27. oktober 2006 vidareført mellom Noreg, Island, Færøyane, og EU for 2007. Partane er samde om å redusere den totale kvoten til kyststatane med 300.000 tonn i høve til 2006. Til saman får Noreg 26,245 % av kyststatane sin totale fangst på 1,7 millionar tonn for 2007. Noreg får 446.165 tonn kolmule som kan fiskast i tillegg til det Noreg byter til seg gjennom bilaterale avtalar.

Kyststatane var også einige om å prøve å verte samde om eit vedtak gjennom NEAFC for avsetning til andre statar. Russland har i 2006 slutta seg til partane si regulering av kolmule i NEAFC-området for 2007.

I tilknytning til at Noreg inngår ein kyststatsavtale om kolmule, er Noreg og EU samde om ein bilateral avtale om korleis fisket skal gjennomførast. I følgje avtalen kan Noreg fiske 61 % av norsk del under kyststatsavtalen i EU-farvatn. For 2007 utgjer dette 272.161 tonn. I tillegg kan heile kvoten av kolmule i EU-avtalen, 140.000 tonn, fis-

kast i same område. Til saman gir dette norske fartøy tilgang for fiske av 412.161 tonn kolmule i EU-farvatn i 2007. I færøysk sone har Noreg tilgang til å fiske totalt 79.150 tonn kolmule.

Noreg meiner at avtalar om sonetilgang har mykje å seie med tanke på å verne viktige oppvekstområde for kolmule, mellom anna i norsk økonomisk sone.

3.2.11 Regulering av makrell

På bakgrunn av ekspansjonen i det uregulerte makrellfisket i internasjonalt farvatn, fremja Noreg, EU og Færøyane eit felles forslag om regulering av makrellfisket i internasjonalt farvatn, på det ekstraordinære årsmøtet i NEAFC 8.-9. februar 1999. Forslaget vart vedteke mot stemmene til Russland og Island.

Med det felles forslaget aksepterte Noreg og EU implisitt at Færøyane er kyststat til makrellbestanden. Dette førte til at dei tre partane kunne starte forhandlingar om etablering av eit nytt forvaltningsregime for makrell. Drøftingane vart slutførte 19. november 1999 då dei tre partane underteikna ein avtale om forvaltninga av makrell i Nordaust-Atlanteren for 2000. Partane har inngått tilsvarende avtalar for åra 2001 til 2007.

Trepartsavtalen inneheld ein sameint langtidsstrategi for forvaltninga av makrell som skal sikre at uttaket av bestanden skjer innanfor forsvarlege biologiske rammer. Dette vil gje grunnlag for eit berekraftig fiske og høgare langtidsutbytte.

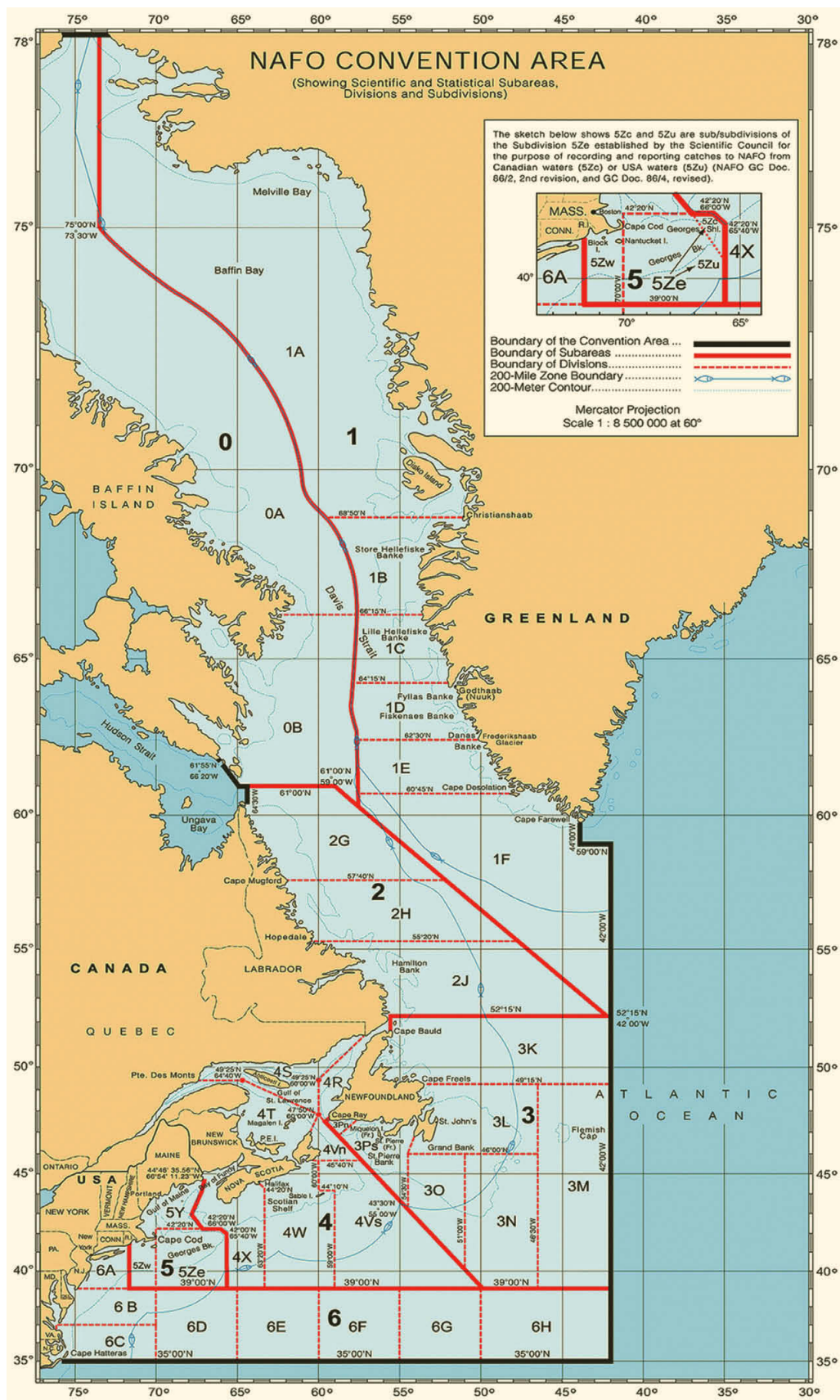
Det vert forhandla bilateralt om fordelinga mellom Noreg og EU. Dette er følgt opp i den bilaterale kvoteavtalen mellom Noreg og EU for 2007 (sjå punkt 3.2.2). Færøyane har i 2007 ein kvote på 12.887 tonn makrell.

På årsmøtet i NEAFC vedtok partane ei regulering av makrell i internasjonalt farvatn som inneber ein kvote for dette området på 47.840 tonn i 2007. Det vart sett av 26.250 tonn til Russland, 20.153 tonn til kyststatane og 1.437 tonn til Island. Kvoten til kyststatane er fordelt med 11.782 tonn til Noreg og EU og 8.371 tonn til Færøyane. Island har reservert seg mot NEAFC-reguleringa.

3.2.12 NAFO

Den nordvestatlantiske fiskeriorganisasjonen, NAFO, fastset kvotar i internasjonalt farvatn i området mellom Grønland, Canada og USA. Konvensjonen som NAFO er grunnlagd på omfattar i prinsippet alle bestandar i området utanom laks,

Om dei fiskeriavtalane Noreg har inngått med andre land for 2007 og fisket etter avtalane i 2005 og 2006

Figur 3.2 NAFO's konvensjonsområde

tunfisk, sverdfisk og kval. For bestandar som vandrar mellom kanadisk sone og NAFO-området, fastset NAFO reguleringar og kontrolltiltak i samråd med Canada.

Figur 3.2 viser NAFOs konvensjonsområde.

NAFO har i det siste lagt vekt på å modernisere organisasjonen, inkludert naudsynnte endringar av sjølve NAFO-konvensjonen, og har sett ned ei arbeidsgruppe som skal evaluere alle sider av dette. Gruppa er komen langt i arbeidet og la fram ein førebels rapport på årsmøtet i 2006. Gruppa tek mellom anna omsyn til føre-var-prinsippet, økosystembasert forvaltning, etablering av ein mekanisme for tvisteløysing og strukturelle endringar av organisasjonen. Det er venta at endringane av konvensjonen kan vedtakast på årsmøtet i 2007. Noreg har kvoterettar i NAFOs reguleringsområde på 9,26 % av torskekvoten i underområde 3M og 30 % av totalkvoten for lodde i 3NO. Grunna den dårlege bestandssituasjonen for torsk og lodde er det forbod mot eit direkte fiske av desse artane i NAFO-området. Noreg har òg sidan 1993 fiska reker på Flemish Cap.

Rekebestanden ved Flemish Cap er ikkje kvoteregulert, men vert regulert ved at ein avgrensar talet på fartøy og fiskedøgn. Spørsmålet om å innføre kvoteregulering i staden for å regulere talet på deltakande fartøy og fiskedøgn har vore drøfta fleire gonger, utan at partane hittil har klart å kome fram til ei endeleg avklaring. Derfor var spørsmålet om ei kvoteregulering av reker i 3M ikkje tema i organisasjonen for fisket i 2007, men det kan kome opp seinare. På årsmøtet hausten 2006 vedtok partane same regulering som tidlegare år, slik at norske fartøy også i 2007 kan fiske i til saman 1.985 fiskedøgn i underområde 3M. 32 norske fartøy kan ta del i fangsten. I underområde 3L er totalkvoten 22.000 tonn, som gir ein norsk kvote på 245 tonn i 2007. Dette kan fiskast av eitt norsk fartøy.

Delar av uerbestanden i Irmingerhavet, som vert forvalta av NEAFC, har dei seinaste åra vore observert og delvis utnytta i NAFO-området. NAFO-partane er samde om at NEAFC set totalkvoten, basert på rådgiving frå ICES. NEAFC fastsette ein kvote på 46.000 tonn for 2007, som gir ein kvote på 385 tonn til dei NAFO-medlemmane som ikkje er medlemmar av NEAFC, medan NEAFC-medlemmane kunne fiske inntil 9.627 tonn av NEAFC-kvoten i NAFO-området. Dette fører til at den norske uerkvoten for 2007 er ein totalkvote for begge områda, og at fiske i eitt område vart rekna mot kvotar tekne i det andre området.

På årsmøtet i 2003 vart partane etter til dels lange og vanskelege forhandlingar einige om at dei over ein fireårsperiode skal trappe ned kvoten på blåkveite frå 20.000 tonn i 2004 til 16.000 tonn. Det var også semje om ein plan for å byggje oppatt blåkveitebestanden. Planen står fast og gir ein kvote på 16.000 tonn for 2007. Det er særleg Canada og EU, og til ein viss grad Russland og Japan, som desse tiltaka får størst følgjer for, i og med at det er desse statane som har dei største delane av blåkveitekvoten. Heile kvoten er no delt mellom dei som har fiska mest på blåkveite i NAFO-området dei siste åra. Noreg er ikkje blant desse landa, og kan ikkje fiske blåkveite før totalkvoten kjem opp på 30.000 tonn. Då vert ein «others»-kvote på 1.300 tonn gjeninnført. Dette kan gjere det mogleg for Noreg å fiske blåkveite, då dei fleste andre «konkurrentane» no har faste kvotar.

NAFO vedtok på årsmøtet i 2006 å stengje fire sensitive område i perioden 2007-2010 for fiske med botnreiskap. Det er forbode å fiske i desse områda i 2007, men ein legg opp til eit småskala fiske frå 2008, i samsvar med ein protokoll utarbeidd av vitskapskomiteen.

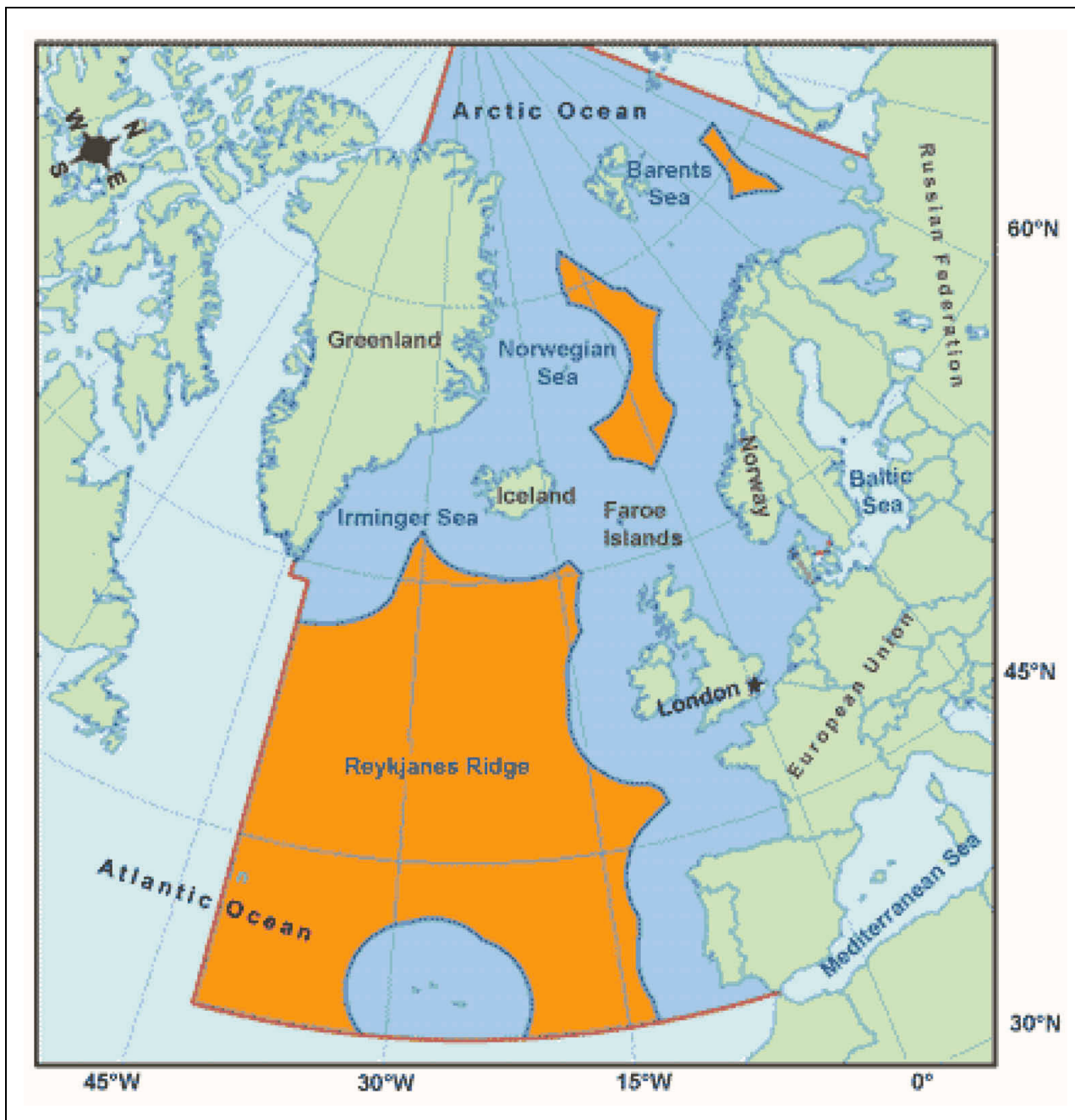
Basert på arbeidet i kontrollkomiteen, STAC-TIC (Standing Committee on International Control), vart det vedteke enkelte endringar av NAFOs kontroll- og handhevingsregime. Blant anna vart det vedteke å følgje opp alvorlege brot på regelverket og reglar for å gjere kontroll på sjøen enklare. Dei tre siste åra har det vore i gang eit pilotprosjekt knytt til observatørar, for å få betre og hyppigare rapportering. Erfaringane frå dette er særst positive, og årsmøtet vedtok no at partar som rapporterer i samsvar med dei alternative reglane, kan redusere dekninga av observatørar med 25%.

Det er også vedteke eit system for å svarteliste fartøy som har delteke i eit UUU-fiske i NAFO-området og som tilhøyrrer statar som ikkje er medlemmer av organisasjonen. På årsmøtet i 2006 vart dei samde om at NAFO også vil svarteliste fartøy som er inkludert i NEAFC's svarteliste.

Meir informasjon finst på NAFOs heimesider: <http://www.nafo.ca>

3.2.13 NEAFC

Den nordaustatlantiske fiskerikommisjonen NEAFCs myndigheitsområde er i utgangspunktet avgrensa til områda utanfor 200-milssonene. Når det gjeld reguleringar av fisket på bestandar som vandrar både innanfor og utanfor 200 nautiske

Figur 3.3 NEAFCs konvensjonsområde

mil, har kommisjonen i første rekkje ein samordnande funksjon. NEAFC kan likevel gjere vedtak om reguleringstiltak innanfor den økonomiske sona til ein part, dersom vedkomande part ønskjer det og støttar at eit reguleringstiltak blir sett i verk. Blant bestandane i Nordaust-Atlanten, som har eit utbreiingsområde som også omfattar det opne hav, finst mellom anna kolmule, makrell, uer og norsk vårgytande sild.

I desember 2005 vart kyststatane for første gong samde om ei regulering av fisket etter kolmule for 2006. I NEAFC sitt reguleringsområde

vart kvoten sett til 253.000 tonn kolmule, og av dette vart Russland tildelt 100.000 tonn, men dei røysta mot denne reguleringa. For 2007 har kyststatane inngått ein avtale som er ei vidareføring frå 2006, men med ein reduksjon av TAC. Kvoten i NEAFC sitt reguleringsområde er 268.550 tonn. Alle partane i NEAFC har slutta seg til ei regulering for 2007, der Russland er tildelt ein kvote på 137.000 tonn og Grønland 10.000 tonn. Resten er fordelt mellom kyststatane etter fordelinga fastsett i kyststatsavtalen (sjå punkt 3.2.10).

NEAFC vedtok i 1996 for første gong eit

avgrensa uttak på oseanisk uer i Irmingerhavet. Partane i NEAFC vart på årsmøtet i 2005 samde om reguleringstiltak for fiske av uer i Irmingerhavet i 2006 og fastsette ein totalkvote på 62.416 tonn. Russland reserverte seg mot reguleringa. Alle partane i NEAFC stod derimot bak forslaget om ei regulering av uer i Irmingerhavet for 2007. Reguleringa inneber ein reduksjon i kvoten frå 2006. Den norske parten av kvoten er på 1.645 tonn.

Delar av uerbestanden i Irmingerhavet, som vert forvalta av NEAFC, har dei seinaste åra vore observert og delvis utnytta i NAFO-området. Den norske uerkvoten for 2007 er, som i åra 2001 til 2006, ein totalkvote for begge områda.

Noreg foreslo på årsmøtet i november 2006 eit forbod mot å fiske uer i Norskehavet i 2007, men med høve til å ha inntil 15% bifangst. Forslaget fekk ikkje tilslutning, men partane i NEAFC slutta seg til ei regulering som forbyr fiske av uer i ICES statistikkområde I og II i perioden 1. januar til 30. juni 2007. NEAFC vil på eit ekstraordinært årsmøte i juni 2007 ta stilling til ei regulering for resten av året.

18. januar 2007 vart det inngått ein kyststatsavtale for norsk vårgytande sild. Noreg har på bakgrunn av kyststatsavtalen foreslått ei NEAFC-regulering av denne bestanden. Reguleringa vart vedteke ved postavstemming i mai 2007.

På årsmøtet i NEAFC i 2000 vedtok partane for første gong ei regulering av fisket etter makrell i internasjonalt farvatn. Kvoten for dette området er for 2007 fastsett til 47.939 tonn. Island har reservert seg mot denne reguleringa (sjå punkt 3.2.11).

NEAFC har hatt ein prosess med sikte på å etablere eit forvaltningsregime for djuphavsressursane utanfor jurisdiksjonsområda til kyststatane. I 2004 vedtok NEAFC å redusere innsatsen i fisket etter djuphavsartar med 30%. På årsmøtet i november 2006 var det semje om ein ytterlegare reduksjon av innsatsen med 5%, til 65%.

På årsmøtet i 2006 tok Noreg opp spørsmål knytt til tapte og etterlatne garn i djuphavsfiske. Som følgje av dette vart det vedteke eit mellombels forbod mot fiske med garn på djupare vatn enn 200 meter inntil NEAFC har utvikla eit teknisk regelverk for garnfiske, mellom anna med reglar om røkting av garn. Dette forbodet er vida-reført i 2007.

Partane har slutta seg til endringar i konvensjonsteksten for å gi organisasjonen mandat til å gjennomføre ei meir heilskapleg og økosystemba-

sert forvaltning av ressursane i konvensjonsområdet. Forslaget inneber at konvensjonsteksten vert oppdatert i høve til den utviklinga som har skjedd på dette området sidan 1982, så som havrettstraktaten, FN-avtalen om fiske på det opne hav mv. Partane har også slutta seg til ei erklæring der dei forpliktar seg til å tolke konvensjonsteksten i tråd med dei vedtekne konvensjonsendringane fram til desse trer i kraft.

NEAFC vedtok i 2004 å stengje fem område for botntråling og fastståande reiskapar, for perioden 1. januar 2005 til 31. desember 2007. På årsmøtet i 2006 vart det vedteke å stengje ytterlegare fem område for botntråling og fastståande reiskapar for å verne korallrev, og stenginga gjeld ut 2009.

På årsmøtet i 2006 vedtok partane eit nytt regelverk for kontroll og handheving (Scheme of Control and Enforcement) som blant anna inneheld reglar om hamnestatskontroll. Det nye regelverket trer i kraft 1. mai 2007. Reglane om hamnestatskontroll er omtala nærare i kap. 5.3.

På årsmøtet i 2005 oppretta NEAFC for første gong ei såkalla svarteliste. Det vil seie ei liste over fartøy som ikkje har rett til å fiske i NEAFC sitt reguleringsområde eller som har motteke fisk frå slike fartøy. Med det nye regelverket er grunnlaget for å svarteliste fartøy betra. Reglane gjeld for fartøy som ikkje fører flagget til eitt av medlemslanda i NEAFC. Fram til 1. mai 2007 omfatta regelverket berre aktivitet i internasjonalt farvatn, men etter regelendringa gjeld det også aktivitet i medlemslanda sine økonomiske soner. Svartelista fartøy skal ikkje få løyve til å gå i hamn eller ta i mot sørvis eller forsyningar, føreta mannskapsbyte og liknande i hamnene til medlemslanda.

I 2006 vart organisasjonen evaluert av ei gruppe samansett av både interne og eksterne representantar (NEAFC performance review panel). Gruppaleiar var Michael Arbuckle frå FAO. Rapporten vart lagt fram like før årsmøtet i 2006 og konkluderte med at NEAFC fungerer svært bra på mange område og at konvensjonen gir eit godt grunnlag for den framtidige forvaltninga av ressursane i Nordaust-Atlanteren. Rapporten gir også NEAFC ein del utfordringar, og det vart vedteke at arbeidsgruppa for NEAFC si framtid skulle sjå på tilrådingane som evalueringsgruppa har kome med, og foreslå overfor kommisjonen på det ekstraordinære årsmøtet i juni korleis NEAFC skal arbeide vidare med rapporten.

Meir informasjon finst på NEAFCs heimesider: <http://www.neafc.org/>

3.2.14 IWC, NAMMCO OG CITES

IWC

Noreg er medlem av Den internasjonale kvalfangstkommisjonen, IWC, som regulerer fangst av større kvalartar. IWC vart oppretta for å sikre ei berekraftig forvaltning av kvalressursane, og Noreg deltek på årsmøta og andre møte om forvaltning av kval. I 1982 vedtok IWC eit totalforbod mot all kommersiell kvalfangst. Noreg har reservert seg mot dette forbodet, og er derfor ikkje bunden av det. Før IWC vil oppheve moratoriet, vil organisasjonen ha på plass eit revidert forvaltningsregime. Dette har det vore arbeidd med sidan 1994. Arbeidet er no stoppa, og ingen kan seie kva som vil skje på dette feltet i tida framover.

Forskarane i IWC har etablert spesielle prosedyrar for vurdering av dei ulike kvalbestandane og uttaket av dei. Kvoteberekningsmodellen, som er svært konservativ, er utvikla slik at den kan brukast til å berekne kvotar for alle bardekvalartar. Den norske kvoten vert fastsett på bakgrunn av det arbeidet som er gjort i IWCs vitskapskomité. Også for 2007 har Noreg autonomt fastsett ein norsk kvote på 1052 dyr.

Under årsmøtet i 2006 la Noreg fram forslag til ei justering av kvoteberekningsmodellen basert på forskning som er gjennomført i Noreg. Forslaget vart godt motteke, og på årsmøtet i 2007 vil Noreg leggje fram meir materiale. Ein reknar med at dette arbeidet med tida vil føre til høgare kvotar for norsk fangst.

Meir informasjon finst på IWCs heimesider: <http://www.iwcoffice.org/>

NAMMCO

Den nordatlantiske sjøpattedyrkommisjonen, NAMMCO, vart etablert i 1992. Hovudoppgåva var å arbeide for vern og forvaltning av sjøpattedyr i Nord-Atlanteren basert på vitskaplege råd. Arbeidet er konsentrert om småkval, sel og kvalross, men studiane og samarbeidet omfattar òg dei store kvalartane. Noreg er saman med Færøyane, Grønland og Island medlem i kommisjonen. Danmark, Russland, Canada og Japan møter regelmessig som observatørar, og Canada og Russland tek aktivt del i arbeidet i arbeidsgrupper.

NAMMCO har lukkast godt i arbeidet med å forbetre jaktmetodar, eit arbeid som har interesse langt utover medlemslanda i NAMMCO. Representantar frå alle dei nordiske landa, Russland, Japan, Canada og USA deltok på eit seminar om

tap av dyr i samband med fangst av sjøpattedyr hausten 2006. Resultatet av dette arbeidet gir grunnlag for å forbetre jaktmetodane og setje nye standardar for jakt på sjøpattedyr.

NAMMCOs vitskapskomité driv forskning på sjøpattedyr i Nord-Atlanteren. Det siste året er eit vellukka samarbeid med vitskapskomiteen i IWC avslutta. Dette arbeidet har lagt det vitskaplege grunnlaget for forvaltning av finnkval i Nord-Atlanteren.

Arbeidet med å utvikle fleirbestandsmodellar går sakte fordi ein ventar på framdrift i nasjonale forskingsprosjekt. Dette arbeidet er viktig for forvaltninga av dei marine ressursane, og Noreg går inn for at NAMMCO skal prioritere arbeidet med økosystembasert tilnærming til forvaltning av sjøpattedyra i våre havområde.

Meir informasjon finst på NAMMCOs heimesider: <http://www.nammco.no/>

CITES

Konvensjonen om internasjonal handel med trua dyre- og planteartar, CITES («Convention of International Trade in Endangered Species of Fauna and Flora»), regulerer internasjonal handel med artar frå vill fauna som er trua av utrydding, eller som kan verte det om ikkje handelen vert regulert. I 1983 vart vågekval ført opp på liste I under CITES. Dette inneber eit forbod mot handel med produkt av vågekval. Noreg har reservert seg mot denne listinga fordi vågekvalen ikkje fyller kravet om å vere trua av utrydding.

Noreg har arbeidd for å få opna ein kontrollert handel med produkt av vågekval og har fremma forslag om å endre listinga av vågekvalen. Dette vart gjort for tredje gong på CITES' partskonferanse i april 2000, utan at ein fekk det nødvendige 2/3 fleirtal. På partsmøta i CITES i 2002 og 2004 fremma ikkje Noreg nye forslag om nedlisting. Det vil heller ikkje skje på neste partsmøte i Haag i juni 2007.

Etter ei samla vurdering vedtok Noreg i januar 2001 å opne for eksport av norske produkt av vågekval under bestemte vilkår. Det er eksport mindre kvanta til Færøyane og Island, og det vert arbeidd med å få tilgang til den japanske marknaden.

Dei siste åra har det vore ei aukande interesse i CITES for å liste fisk og andre marine artar. Noreg har fått aksept for at forslag til listing av marine artar skal vurderast av eit ekspertpanel i FAO før CITES kan ta stilling til dei. På møtet i 2004 vedtok CITES nye kriteria for listing av artar. Noreg arbeider for at desse kriteria og FAO sine

tilrådingar skal leggjast til grunn av alle land ved avrøystingar. Dessverre er det slik at mange land av politiske omsyn legg vekt på andre argument når ein drøftar artar som opinionen er oppteken av.

Meir informasjon finst på CITES' heimesider: <http://www.cites.org/>

3.2.15 CCAMLR

Kommisjonen for bevaring av marine levande ressursar i Antarktis, CCAMLR, vart oppretta i 1981 med Noreg som ein av grunnleggjarane. «Bevaring» er i konvensjonen definert slik at det omfattar rasjonell utnytting av ressursane. I byrjinga vart CCAMLR omtala som krill-konvensjonen. Utanom fisket etter krill føregår det eit direkte fiske etter antarktisk tannfisk, patagonisk tannfisk og makrell-isfisk i området.

CCAMLR vedtek årleg tilrådingar av totalkvotar for dei ulike artane i konvensjonsområdet, som utgjer det meste av Sørishavet. CCAMLR deler ikkje totalkvotane mellom dei enkelte medlemmane. Det er såleis ope for eit «olympisk» fiske, der alle fiskar inntil fisket vert stogga når totalkvotane er tekne. Kvotane er likevel delt på nokre underområde. Føremålet med det er å hente inn informasjon frå nærast heile området gjennom å spreie fangstane.

Noreg fastsette 13. mars 1998 ei føresegn om regulering av fiske med norske fartøy i Antarktis (CCAMLR-området). Føresegna gjeld for norske statsborgarar og personar busette i Noreg som driv fiske med norske fartøy i havområda på den sørlege halvkula, som er underlagt konvensjonen av 20. mai 1980 for bevaring av levande marine ressursar i Antarktis. Det er forbod mot å drive fiske utan at det er innhenta løyve frå norske styresmakter. I fangstsesongen 2003/04 tok for første gong eit norsk fartøy del i fiske i Antarktis, nærare bestemt i eit forsøksfiske etter patagonisk tannfisk i Rosshavet. Det same fartøyet har fiska i dette området i alle år sidan, og deltek også i 2007. I 2006/07 har dei også planar om å fiske i område 48.6 der den norske Bouvetøya ligg. Fisket skal gjennomførast med vitskaplege observatørar frå andre CCAMLR-partar om bord. På dette vis hjelper fiskefartøya til med innsamling av data som kan nyttast av CCAMLR's vitskapskomite.

Det er store krillressursar i Sørishavet. I 2000 vart det gjort ei akustisk mengdemåling av førekomstane av krill i store delar av område 48. Resultatet av kartlegginga var ei biomasse rekna ut til 44 millionar tonn, og ein tilrådd fangst på 4 millionar

tonn, delt nokolunde likt mellom dei fire underområda av område 48. For å gjennomføre den tilrådde fangsten er det eit vilkår at det vert oppretta område for forvaltninga som har mindre geografisk utstrekning enn dei fire underområda. Arbeid med dette er ikkje ferdig. Den maksimale fangsten for heile område 48 er 620.000 tonn inntil desse mindre områdene er etablerte. Dei siste åra har totalfangsten vore mellom 100.000 og 150.000 tonn. For fangstsesongen 2006/07 har Noreg meldt på to fartøy for fiske etter krill. Med tida kan fisket etter krill bli særskild viktig i CCAMLR-området, og det er fleire norske firma som viser interesse for dette. I tillegg har ein av aktørane som allereie er inne i krillfisket, planar om å setje inn to nye fartøy i løpet av 2009-10. Noreg og Storbritannia har gjort avtale om vitskapleg observasjon av dette fisket.

Det er innført eit fangstdokumentasjonssystem for å overvake internasjonal handel og vise at patagonisk tannfisk som vert importert til eit medlem av organisasjonen, er fanga i samsvar med CCAMLRs regelverk eller teken utanfor CCAMLR-området. Det skjer ei kontinuerleg evaluering for å betre systemet og tette eventuelle smothol. Noreg sette i verk dette systemet i mars 2000. Elektronisk fangstdokumentasjon ser ut til å vere vanskelegare å forfalske enn tradisjonell dokumentasjon. Ei prøveordning med slik fangstdokumentasjon har vore i drift eit par år.

Noreg deltok på CCAMLR sitt årsmøte i 2006. Det har lenge vore fokusert på det ulovlege fisket (innanfor dei økonomiske sonene) og det uregulerte fisket (på det opne hav innanfor konvensjonsområdet) etter patagonisk tannfisk, såkalla UUU-fiske. Sjølv om estimata for UUU-fiske er usikre, er det teikn som tyder på at omfanget no er monaleg mindre enn for få år sidan. Fisket vert drive både av fartøy som fører flagget til CCAMLR-medlemmer og fartøy under fordelsflagg. CCAMLR har i løpet av dei siste åra innført ei rekkje tiltak for å motverke denne aktiviteten. Nye tiltak vedtekne i 2006 er å nekte såkalla UUU-fartøy tenester i hamn og justeringar i regelverka om satellittsporing og fangstdokumentasjon.

Meir informasjon finst på CCAMLRs heimesider: <http://www.ccamlr.org/>

3.2.16 ICCAT

Den internasjonale kommisjonen for bevaring av atlantisk tunfisk, ICCAT, vart etablert i 1969. Fiskeriorganisasjonens primære funksjon er å bevare og forvalte tunfisk og tunfiskliknande artar i Middelhavet og Atlanterhavet. ICCATs

kompetanseområde omfattar ca. 30 artar, og av desse er makrellstørje av særleg interesse for Noreg.

Den nordaust – atlantiske makrellstørja er ein langtmigrerende bestand som gyt i Middelhavet, og dreg på beitevandring nordover til norskekysten om sommaren og tidleg på hausten. Noreg hadde eit omfattande fiske etter makrellstørje på 1950- og 1960-talet, men fisket tok slutt i 1986. Frå slutten av 1990-talet tyda førekomstar av makrellstørje i norske farvatn på at bestanden kunne komme til å ta opp att sitt gamle beitevandringsmønster og igjen verte tilgjengelig for fiske i norske farvatn. Som følgje av dette møtte Noreg som observatør i ICCAT frå 1998 til 2003.

1. mars 2004 vart Noreg medlem av ICCAT etter at Stortinget hadde ratifisert konvensjonen 17. desember 2003. ICCAT var lenge dominert av interessene til fjernfiskestatane, og opererte inntil nyleg med kriterium for tildeling av kvotar som var baserte på historisk fiske, og som ikkje tok omsyn til kyststatanes rettar (t.d. sonetilhøringsprinsippet). Årsmøtet i 2001 vedtok nye kriterium for tildeling av kvotar. Dei nye kriteria vernar no interessene til kyststatane slik Noreg har definert dei.

Noreg deltok som fullt medlem for første gong på årsmøtet i 2004. Då fekk Noreg aksept for å kunne fiske inntil 100 tonn makrellstørje årleg av samlekvoten på 1.000 tonn som var sett av til dei som ikkje var tildelt særskilt kvote for forvaltningsperioden, som gjekk fram til 2007. Det var ikkje makrellstørje som kunne fiskast i våre farvatn i 2005 eller i 2006.

Makrellstørjebestanden er i svært dårleg forfatning på grunn av høgt overfiske over lang tid og dårleg vern av ungfisken i Middelhavet. I ICCAT arbeider Noreg for ei betre forvaltning av bestanden. På årsmøtet i 2005 la Noreg fram eit forslag om betre vern av ungfisk i Middelhavet. Mange land støtta forslaget, men det vart ikkje vedteke. Betre vern av ungfisken i Middelhavet er nødvendig for at bestanden på nytt kan bli så stor at han kjem ut i Atlanteren på beitevandring i større omfang. Då kan makrellstørja beite på dei store pelagiske fiskeartane som er i god forfatning, slik at den enkelte makrellstørja kan utnytte vekstpotensialet sitt.

ICCAT vedtok på årsmøte i 2006 ein oppbyggingsplan for makrellstørje. Noreg røysta mot forslaget fordi forvaltningstiltaka i planen etter norsk syn ikkje er tilstrekkelege for å stanse den negative bestandsutviklinga. Dette gjeld i første rekkje nivået på TAC for kvoteperioden 2007 – 2011, som

vart satt høgt over forskarane si tilråding. Etter norsk syn gir planen for dårleg vern av gytebestanden i Middelhavet.

På eit møte i januar 2007 vart det inngått ein avtale om fordeling av TAC for makrellstørje på medlemslanda i ICCAT. Norge fekk for første gong ein kvotedel og vart såleis offisielt godkjent som kyststat til makrellstørjebestanden. Den norske kvoten er på 53,34 tonn for 2007. Noreg ønskjer likevel ikkje å fiske makrellstørje før bestandssituasjonen er betre, og har avsett kvoten til bevaring av størja.

Meir informasjon finst på ICCATs heimesider: <http://www.iccat.es/>

3.2.17 SEAFO

Den søraustatlantiske fiskeriorganisasjonen, SEAFO, vart etablert 20. april 2001 og har hovudsete sitt i Namibia.

Det overordna målet til SEAFO-konvensjonen er langsiktig bevaring og berekraftig bruk av marine ressursar i det søraustlege Atlanterhavet. Partane pliktar å innføre tiltak som skal sikre ein langsiktig berekraftig bruk av fiskeressursane i konvensjonsområdet. Konvensjonsområdet er avgrensa til det opne hav, og omfattar såleis ikkje dei økonomiske sonene til kyststatane i området.

SEAFO – konvensjonen vart underteikna av dei fire kyststatane Angola, Namibia, Storbritannia (på vegne av St. Helena) og Sør-Afrika, og dessutan EU, Island, Noreg, Sør-Korea og USA. Noreg ratifiserte konvensjonen 12. februar 2003. Konvensjonen er elles ratifisert av Angola, Namibia og EU-kommisjonen. SEAFO-konvensjonen tok til å gjelde 13. april 2003.

Dei norske kommersielle interessene i SEAFO-området er relativt små. Kartlegginga av fiskeripotensialet er mangelfull, og det er såleis vanskeleg å vurdere kva for interesser norske fiskarar kan få i området i framtida. Ein viktig grunn til at Noreg ratifiserte SEAFO-konvensjonen er at Noreg prinsipielt er ein sterk tilhengar av regionalt samarbeid om felles fiskeriressursar, og at Noreg også deltek aktivt i ei rekkje andre regionale fiskeriorganisasjonar. Norsk deltaking i SEAFO kan både gi innsyn i statspraksisen i området og høve til å påverke den. Vidare vil Noregs to- og fleirsidige bistandsengasjement i regionen kunne styrkast gjennom deltaking i SEAFO.

Noreg deltok på årsmøtet i SEAFO i Namibia 2.- 5. oktober 2006. Det var eit særskild produktivt møte, der medlemmane vart samde om fleire til-

tak i høve til økosystembasert forvaltning, inkludert stenging av 10 sensitive område, reglar om bifangst av sjøfugl, og reglar knytte til hai og havskilpadder. Det vart også vedteke omfattande reglar mot UUU-fisket i området. Mellom anna innførte SEAFO forbod mot omlasting til havs,

etablerte eit system for svartelisting av UUU-fartøy og forbetra regelverket om satellittsporing og observatørar.

Meir informasjon finst på SEAFOs heimesider: www.seafo.org

4 Bestandsutrekning, rådgiving, tilstandsrapportar og langsiktige forvaltingsplanar

I dette kapitlet er det først ei kort oversikt over metodar for å måle fiskebestandar i felten, utrekningssverktøy (modell), forvaltingsplanar, rådgiving og dei såkalla referansepunkta. Deretter vert det gjort greie for tilstanden til dei viktigaste fiskebestandane som Noreg deler med andre land, i tillegg til tilrådd TAC, avtalt TAC og fangstar. Til sist omtalast dei langsiktige forvaltingsplanane som Noreg har vedteke saman med andre land.

4.1 Bestandsutrekning og rådgiving

4.1.1 Bestandsutrekning

Bestandsutrekning («assessment») inneber vanlegvis å kombinere tilgjengeleg informasjon frå fangststatistikk og data frå vitskaplege tokt. Ved hjelp av ulike matematiske modellar reknar ein ut kor stor bestanden er i dag ved å sjå på kor store årsklassane var i fjor, og så trekkje frå dei individa som har døydd på grunn av fiske og naturleg død (blitt etne av andre, sjukdom, matmangel, alderdom) i løpet av året. Dei viktigaste datakjeldene i slike modellar er:

- fangststatistikk med stikkprøver av alderssamansetjing (skal fortelje kor mykje som er blitt fiska i løpet av året av dei forskjellige årsklassane)
- toktdata (fortel om relative endringar i talet på fisk i kvar aldersgruppe i forhold til året før)

Fangststatistikk

Det er viktig å halde oversikt over kor mange individ som vert tekne ut av ein bestand. I nokre tilfelle kan ein sjå om bestanden veks eller minkar ved å samanlikne kor stor fiskeinnsats som ligg bak kvart tonn med fanga fisk frå år til år. Fisket gir forskarane opplysningar om når, kva, kvar og kor mykje det blir fiska, viktig informasjon som vert mata inn i modellane til forskarane. Desse opplysningane må difor vere så nøyaktige som mogleg. Fiskarane kan oppnå ein kortsiktig gevinst ved å gje opp unøyaktige fangstdata. På den andre sida

vil dette kunne slå tilbake på fiskarane etter ei tid i form av unødig stor reduksjon i fiskebestandane, som det tek lang tid å byggje opp att.

Toktdata

Havforskningsinstituttet brukar vanlegvis fleire ulike metodar for å måle mengda av fisk i havet:

- ekkolodd/akustikk
- trål
- måling av eggproduksjon
- merking/gjenfangst av fisk

Akustisk mengdemåling

Metoden baserer seg på at objekt i havet reflekterer lyd (ekko). Styrken og tidslengda på ekkot frå ein fisk eller fiskestim er avhengig av art og storleik på fisken, og av kor stor og tett stimen er. Desse samanhengane er etter kvart vorte rimeleg godt fastlagde gjennom eksperimentelle og kontrollerte målingar. Ved å måle og lagre ekkostyrke og ekkotidslengd langs kurslinjene og observere kva slags artar og storleikar som medverkar til dei akustiske målingane ved å ta prøver (trålfangstar), kan ein rekne ut kva slags fisketettleik, art og storleik ekkomålingane svarar til. Dei akustiske målingane og analysane vert utførte i BEI («Bergen Echo Integrator»), eit system som er utvikla av Havforskningsinstituttet og som er i omfattande bruk rundt om i verda. Ei evaluering av dette systemet for eit par år sidan konkluderte med at BEI ikkje ville tilfredsstille framtidige økosystemrelaterte krav, og at det etterkvart også ville vere vanskeleg å vedlikehalde. Eit nytt system – «Large scale survey system (LSSS)» – er difor utvikla, og vert i løpet av 2007 teke i bruk i all akustisk mengdemåling.

Botntrål

Talet på fisk i kvar botntrålfangst vert rekna om til fisketettleik (tal per flateining) ved å dividere på det arealet botntrålen har fiska over. Ved å ta eit

stort tal trålstasjonar fordelt i heile utbreiingsområdet til bestanden, får ein fram ei fordeling basert på trålfangst per arealeining. Talet på fisk i kvar arts- og storleiksgruppe vert justert basert på kunnskap vunnen gjennom eksperiment, om kor mange fisk som vil vike unna trålen eller som vil sleppe gjennom maskene på trålen.

Måling av eggproduksjonen

Metoden her kan kortfatta skisserast slik: når ein veit kor mange egg som er gytt og kor mange egg ein hofisk gyt, kan ein finne ut kor mange hofisk som har gytt. Feltdelen, eller eggtafestinga i metodikken, er i hovudsak lik botntrålmetodikken. Med planktonhåv tek ein eit stort tal håvtrekk fordelt i heile gyteområdet. Fangstane av egg vert rekna om til eggteitleik (tal per flateeining). Multiplisert med tilhøyrande areal og justert for alderen til egg, får vi så totalt tal på egg gytt per dag. Gyteområdet vert dekkja fleire gonger i løpet av gytesesongen. Når eggmengdene frå kvar dekking vert summerte over heile gytesesongen, får vi det totale talet på gyttte egg.

Talet på egg som eit individ gyt er avhengig av art og storleik. Store hoer gyt fleire (og større) egg enn små hoer. Samanhengen er fastlagt, og talet på egg per gram hofisk er talfesta. Total mengd gyttte egg, dividert med talet på egg per gram hofisk, gir til slutt vekta eller biomassen til gytebestanden av hofisk. Prøvetaking syner kor mykje hannfisk og hofisk det er i gytebestanden. Vanlegvis er dette forholdet nær 1:1.

Merkeforsøk

I si aller enklaste form kan formelverket som vert nytta skisserast slik:

Talet på fisk i bestanden/talet på merkte fisk = Talet på fisk i fangst/talet på merkte fisk i fangst

Dersom ein held greie på kor mange merke som vert sette ut, kor mange merke som vert funne att og kor mange fisk som vert fanga, kan ein ved hjelp av denne formelen rekne ut mengda av fisk i bestanden. 4.1.2 Metodar for utrekning av bestandsstorleik

Bestandsutrekning inneber som nemnt å kombinere tilgjengeleg informasjon frå fisket, data frå tokt der storleiken på bestanden vert fastsett og utnyttingsgraden (fiskestrykket). Utfallet er grunnlag for rådgiving om fiskekvotar, og er elles viktig for meir grunnleggjande forsking på tilhøve som avgjer storleiken på bestanden, rekruttering osv.

For dei fleste bestandar av interesse for Noreg

vert desse utrekningane gjort i samarbeid med forskarar frå fleire land i arbeidsgrupper innanfor ICES (Det internasjonale råd for havforskning). Utrekningsverktøyet er matematiske modellar. Det finst ei rekkje slike modellar, og dette er eit forskingsfelt i rask utvikling. Valet av modell vil avhenge av eigenskapane til bestanden og kva slags data som er tilgjengelege. I Noreg brukar ein hovudsakleg modellar der føresetnaden er at både fangstane og toktdata ligg føre som tal på fisk fordelt på alder. Medan talet på fisk i fangstane er eit absolutt tal, er talet på fisk målt på tokt eit relativt tal; ein indeks. Det gjer at målingane kan knytast til årsklassar, og at kvar årsklasse kan følgjast over tid.

VPA (Virtuell PopulasjonsAnalyse)

Dette er ein metode for å rekne ut kor stor ein årsklasse må ha vore bakover i tid og kor mykje fisk som har dødd som følge av fiske (s.k. fiske-død, dvs. den delen av bestanden som er hausta i fiskeria), ved hjelp av opplysningar om fangst ved alder over ein del år. Dette er ikkje nok for ei fullstendig bestandsutrekning, men mange utrekningsverktøy tek utgangspunkt i denne metoden.

Om ein veit kor mange fisk som har vore fanga av ein årsklasse gjennom ein del år, veit ein også at det må ha vore minst så mange fisk i årsklassen frå starten av. Faktisk må det ha vore endå fleire, fordi ein også må rekne med eit fråfall av andre årsaker enn fiske (naturleg død). Når ein skal setje opp ein slik rekneskap, startar ein i praksis med den mengda fisk ein trur framleis er til stades og legg til det som vart fanga og det som gjekk tapt siste år på grunn av naturleg død. Då får ein den mengda fisk som må ha vore i årsklassen året før. Slik held ein fram bakover i tid. Den naturlege døden reknar ein som oftast som eit fast relativt (prosentvis) tap kvart år. Fiskedøden får ein ved å samanhalde fangst og bestand år for år.

VPA fortel altså ikkje kor stor bestanden er i augneblinken. Om ein derimot kan gå ut frå at det no er lite att av ein årsklasse, kan ein rekne ut ganske presist kor stor årsklassen har vore i tidlegare år. Utrekningen byggjer på fangststatistikken og vert villeiande om fangsttala ikkje er rette.

For somme artar brukar vi ikkje metodikk basert på fangststatistikk. I våre farvatn gjeld det først og fremst lodda. Her brukar ein den akustiske målinga av bestanden som eit absolutt mål for bestandsstorleiken, og nyttar så modellar som tek omsyn til at den naturlege dødsraten mellom målinga og gytetidspunktet vil variere med kor

mykje torsk og andre rovdyr som er i området, som basis for rådgivinga om kvotar.

For dei fleste artane og bestandane i våre farvatn har ein berre data og relevant informasjon frå fiskeria å støtte seg til når bestandsstorleiken skal estimerast og evaluerast. Rett kvantifisering av kor stor fiskeinnsats (inkl. endring av effektivitet) som ligg til grunn for eit rapportert fangstkvantum er eit nødvendig forskingsområde framover for å kunne relatere fiskeridata til bestandsstorleik på ein påliteleg måte.

4.1.2 Forvaltingsplanar og rådgiving

Det er naturen som set grenser for kor mykje som kan haustast av ein fiskebestand. Innanfor denne avgrensinga er det like fullt mange alternative måtar å nytte ressursen på, avhengig av kva slags mål ein har. Vi snakkar her om ulike forvaltingsplanar. Desse kan vere tidsavgrensa eller permanente. Ein permanent plan kan for eksempel vere å fiske med ein gitt utnyttingsgrad. Ein tidsavgrensa plan kan for eksempel ta sikte på å bygge opp att ein bestand til eit visst nivå. I begge tilfelle bør det vere mogleg å revidere planen undervegs.

Dei forvaltingsplanane som har eksistert fram til no har som regel vore enkle og ufullstendige. Det er derfor eit langsiktig mål for norske fiskeristyresmakter at forvaltinga skal baserast på meir heilskaplege forvaltingsplanar enn dei vi har i dag, der det ikkje berre vert teke omsyn til biologiske, men også til økonomiske og andre relevante faktorar.

I ein forvaltingsplan er berekraft ei grunnleggjande norm. Optimal ressursutnytting og stabilitet er andre kriterium det er rimeleg å ta omsyn til. For å kunne vurdere utnyttingsgrad og bestand i forhold til slike kriterium, er det utvikla biologiske referansepunkt. Tradisjonelt har desse vore nytta i forvaltingsrådgiving både som grenseverdier og målverdier. Nedanfor er det eit oversyn over dei vanlegaste referansepunkta og kva dei tyder, men først er det nødvendig å forklare enkelte vanlege, faglege omgrep.

Død

Total dødsrate (Z) i ein fiskebestand vert delt opp i naturleg dødsrate (M) og fiskedødsrate (F). Fis-

kedødsraten skal omfatte den delen som skuldast fisket. I praksis vil det like fullt vere vanskeleg å få mål på utkast og død som kjem av kontakt med fiskereiskapar, slik at fiskedødsraten i bestandsutrekningar som regel berre omfattar ilandført fangst. Naturleg dødsrate omfattar då all annan død. Forskarane nyttar «momentane» dødsrater. Ettersom talverdien som oftast ligg mellom 0 og 1, til dømes 0,5, vert dette lett oppfatta som prosentar, slik at 0,5 skulle bety 50 % død. I praksis er tilhøvet slik at dødsraten ofte kan overstige 1 utan at dette betyr 100 % død. Dette kjem av at talet står i høve til det gjennomsnittlege talet på fisk til stades gjennom perioden ein nyttar (t.d. eit år), og ikkje til talet ved starten av perioden. Samanhengen er vist i tabell 4.1.

I forvaltningssamanheng er det som regel berre fiskedødsrate som vert presentert. Naturleg død kjem i tillegg til dette. Ein fordel ved å bruke «momentan» dødsrate, er at dette ofte er tilnærma proporsjonalt med fangsttinnssatsen. Ei dobling av fangsttinnssatsen tilsvarar omtrent ei dobling av fiskedødsraten.

Eit utnyttingsmønster syner korleis utnyttinga er fordelt på kvar aldersgruppe. Dette vil mellom anna vere avhengig av reiskapsseleksjon. Som regel vil utnyttinga vere lågare for ung fisk enn for eldre. Utnyttingsmønsteret er uavhengig av utnyttingsgrad (fiskedødsrate), og refererer berre til det relative tilhøvet mellom aldersgruppene. Endringar i utnyttingsmønsteret kan ha stor innverknad på langtidsutbytet.

Referansepunkt som dannar grunnlag for rådgiving om fiskekvotar

Føre-var-regelen (eller føre-var-tilnærminga) i forvaltning av naturressursar er nedfelt i fleire internasjonale konvensjonar etter Rio-konferansen i 1992. Sidan 1998 har ICES med tida definert og tal-festa føre-var-referansepunkt for dei fleste bestandane. Referansepunkta omfattar både utnyttingsgrad (fiskedødsrate) og storleik på gytebestanden.

Berekraftige fiskeri er eit sentralt omgrep i dei før nemnde internasjonale konvensjonane. Ut frå det langsiktige aspektet som ligg i dette, og ut frå den historiske erfaringa med forvaltning av fiskebestandar, er fiskedødsraten rekna som eit viktig kriterium for føre-var-forvaltning. Ein vil sikre seg

Tabell 4.1

Dødsrate	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,5	2,0
%	9,5	18,1	25,9	33,0	39,3	45,1	50,3	55,1	59,3	63,2	77,7	86,5

mot at bestanden vert utsett for ein fiskedød som på lengre sikt kan føre til samanbrot i bestanden. Ut frå historiske bestandsdata og enkle føresetnader om samanhengen mellom gytebestand og rekruttering, har ein for kvar bestand prøvd å definere ei nedre grense for gytebestanden (Blim), der det er stor risiko for dårleg rekruttering om gytebestanden kjem under denne grensa. Tilsvarende er det definert ei øvre grense for fiskedødsraten (Flim) som, dersom ho blir overskriden over lengre tid, svært sannsynleg vil føre bestanden ned på eit nivå der rekrutteringa er venta å verte dårleg.

Når ein tek omsyn til uvisse i bestandsvurderingane, krev ei føre-var-forvaltning at det vert lagt inn ein tryggleiksmargin i høve til desse «absolutte» grensene. Ei føre-var-grense for gytebestanden (Bpa)¹ må derfor vere noko høgare enn Blim, og ei føre-var-grense for fiskedødsraten (Fpa) må vere noko lågare enn Flim. Denne tryggleiksmarginen vil altså avhenge av presisjonen i bestandsutrekninga og graden av naturleg variasjon i bestanden. Fpa kan sjåast som den høgaste fiskedødsraten som vil vere i samsvar med ei føre-var-forvaltning, men er også knytt til om den er berekraftig. Bpa er først og fremst ei tiltaksgrense. Dersom gytebestanden er lågare enn Bpa, bør ein ta det som ei åtvaring og setje inn ekstra tiltak for å få bestanden opp igjen på eit tryggare nivå.

ICES har definert dei «absolutte» grensene (Blim og Flim) ut frå historiske bestandsdata og teori om dynamikken i fiskebestandar. Når det gjeld føre-var-grensene (Bpa og Fpa), vil verdien på desse mellom anna avhenge av kor stor risiko forvaltninga er villig til å ta. ICES kjem derfor berre med framlegg om føre-var-grenser, og det krevst ein dialog med forvaltninga for å fastsetje føremålstenlege verdier.

Det er verdt å merke seg at ICES sin definisjon av føre-var-referansepunkta er grenseverdier som tek sikte på at det er svært sannsynleg at bestanden skal halde seg over nivået der rekrutteringa kan svikte. Grensene er altså ikkje tenkt å vere mål for forvaltninga. For dei fleste bestandar, spesielt av botnfisk, er den føreslåtte føre-var-grensa for fiskedødsraten høgare enn fiskedødsraten som gir maksimalt langtidsutbytte, og forvaltninga kan fritt stile mot eit høgare langtidsutbytte ved å setje eit mål for fiskedødsraten som er lågare enn føre-var-grensa.

Bruken av føre-var-tilnærminga er komen gradvis til syne i ICES si rådgiving. Frå og med

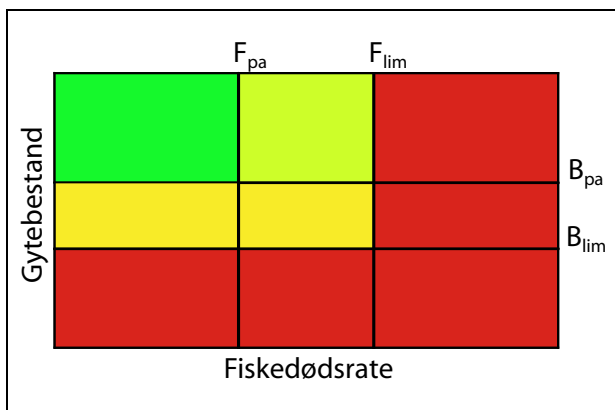
hausten 1996 vart det oftare enn før argumentert mot høge fiskedødsrater også for ein del bestandar som var godt innanfor trygge biologiske grenser. Hausten 1997 åtvara ICES om kva slags fangstopsjonar som ikkje vart rekna for å vere føre-var for dei fleste bestandane, og frå 1998 vart føre-var-referansepunkta innførte. Ei anna omlegging hausten 1998 var at ein definerte trygge biologiske grenser ut frå både storleiken på gytebestanden og fiskedødsraten, medan dei tidlegare i hovudsak berre vart definert ut frå storleiken på gytebestanden. Denne omlegginga gjorde at mange bestandar som før vart klassifiserte innanfor trygge biologiske grenser no hamna utanfor, sjølv om det ikkje utan vidare hadde skjedd ei vesentleg endring i bestandssituasjonen. Det er sidan reist innvendingar mot ei slik inndeling, i og med at det kan verke ulogisk at ei høg utnytting er uansvarleg så lenge gytebestanden er på eit forsvarleg nivå. ICES har ei meir langsiktig grunngeving for dette: høgt uttak er ein fare for bestanden på sikt, utan omsyn til noverande storleik på bestanden. Historia stadfestar i høg grad at dette argumentet er relevant.

Frå 2004 har ICES endra omgrepa og snakkar no om å «*hauste på ein ikkje berekraftig måte*» i dei tilfella der fiskedødsraten er for høg. I dei tilfella der fiskedødsraten er over Fpa, men under Flim, seier vi no at «*det er risiko for at bestanden ikkje er hausta berekraftig*». Når fiskedødsraten er under Fpa, seier vi no at «*haustinga er berekraftig*». Vidare, når det gjeld gytebestanden, seier vi no at om bestanden er i god forfatning og over Bpa, har den «*god reproduksjonsevne*». Om bestanden er under Bpa, men over Blim, heiter det at den har «*risiko for sviktande reproduksjonsevne*», og til sist, om bestanden er i dårleg forfatning og under Blim, har den «*sviktande reproduksjonsevne*». Ei ytterlegare nansering i høve til *reproduksjonsevna* kan illustrerast i eit diagram over fiskedødsrate og gytebestand med referansepunkta teikna inn (figur 4.1).

Graden av risiko aukar altså nedover og mot høgre i diagrammet. I det grøne feltet er begge kriteria innanfor føre-var-verdier, og det er rom for ein viss valfridom i kvotefastsetjinga. Innanfor det gule feltet vil, i dei fleste tilfelle, ein moderat reduksjon i fisket vere tilstrekkeleg for å kome raskt tilbake til ei føre-var-forvaltning, medan det i det raude feltet krevst kraftige tiltak.

Ved Havforskningsinstituttet har det ei tid blitt diskutert eit anna referansepunkt som går på talet på fisk i bestanden over ein viss (kjønnsmoden) alder. Grunngeving for dette er mellom anna:

¹ pa = «precautionary approach» = «føre-var»

Figur 4.1 Diagram over fiskedødsrate og gytebestand med referansepunkta F_{lim} , F_{pa} , B_{lim} og B_{pa} . Dei farga felta indikerer ulike tiltakssoner. Grønt: Kan utnyttast. Gult: Tiltaksområde. Raudt: Stopp fisket eller andre drastiske tiltak.

- vil betre sikre at vi har tilstrekkeleg med eldre fisk i bestanden
- vil unngå uvisse knytt til vektmålingar og kjønnsmodning som er nødvendige parameter for å måle gytebestanden i biomasse (tonn)
- vil relatere bestandsstorleik til uttaksgrad (fiskedød) på ein meir direkte måte

4.1.3 Rådgiving frå Det internasjonale råd for havforskning (ICES)

Rådgivinga frå ICES vert utarbeidd av Den rådgvande komiteen for fiskeriforvaltning (ACFM). ACFM er sett saman av ein forskar frå kvart av dei 19 medlemslanda i ICES i tillegg til leiaren. ACFM møtest to gonger i året, i juni og oktober. Avhengig av når dei årlege bestandsutrekningane skal gjennomførast for dei ulike fiskebestandane, vert desse utrekningane kvalitetssikra og råd til forvaltinga gitt anten om våren eller hausten. Dei siste åra har derfor dei viktigaste botnfiskbestandane nord om 62° N vore handsama av ACFM under vårmøtet, medan råda for botnfiskbestandane i Nordsjøen, i tillegg til lodde, makrell, sild og kolmule, har kome om hausten. Råda frå ICES inneheld ei skildring av tilstanden til bestanden, forvaltningsmål, opsjonstabell med konsekvensar av ulik utnytting, rådgiving og dessutan tabellar og figurar som illustrerer historia til bestanden. Råda er offentlege og kan lesast på ICES si internettside www.ices.dk. Havforskningsinstituttet omset rådgivinga frå ICES til norsk, kommenterer og utdjuar der det trengst, og legg alt ut på Havforskningsinstituttets internettside www.imr.no.

Dette for at det ikkje skal vere tvil om kva som er ICES si vurdering og kva som er Havforskningsinstituttets offisielle vurdering av bestandssituasjonen og råd til dei forvaltande styresmakter.

Noreg haustar i alt 2-3 millionar tonn årleg frå om lag 90 ulike bestandar til ein førstehandsverdi av 15 milliardar kroner. I neste avsnitt skildrar vi dei økonomisk viktigaste bestandane.

4.2 Tilstandsrapportar og rådgiving for dei viktigaste fiskebestandane i norske farvatn

4.2.1 Norsk-arktisk torsk

Bestanden er utbreidd i heile Barentshavet opp til polarfronten. I første halvår er gytefisken (skrei) fordelt langs norskekysten, for det meste sør til Lofoten, men enkelte år finst skrei heilt sør til Stad.

Fisket

Gjennomsnittleg årsfangst sidan 1946 er 660.000 tonn. I perioden 1994–1998 var samla årleg fangst over 700.000 tonn, minka så til 415.000 tonn i 2000, og har etter det gradvis auka til omlag 640.000 tonn i 2005 inkludert overfiske (Figur 4.2). Då legg vi til grunn eit russisk overfiske på 166.000 tonn, noko som er omstridt. Norsk fangst har dei siste åra vore om lag 45 % av total internasjonal fangst. Nesten alt utanlandsk fiske på norsk-arktisk torsk skjer med botntrål, men i det norske fisket er 65-70 % av fangsten teken med andre reiskapar.

For perioden 2002-2006 er det i følge Havforskningsinstituttet berekna eit årleg urapportert overfiske på høvesvis 90, 115, 117, 166 og 124 tusen tonn. Fiskeridirektoratet på si side har berekna eit overfiske i dei same åra på 90, 109, 79, 101 og 77 tusen tonn. Det er såleis i 2006 berekna ein betydeleg nedgang i overfisket.

Utrekningsmetodar

Grunnlaget for utrekningane er toktresultat, årleg totalfangst (rapportert pluss berekna urapportert fangst) og prøvetaking frå fisket. Bestandsstorleik er talfesta gjennom ein «fangst ved alder analyse» styrt mot toktresultat for dei siste åra. Heile analysen er gjort med to ulike modellar som i store trekk har gitt samstemte resultat. For tida er mengda urapportert fangst truleg den største kjelda til uvisse i resultatane.

Bestandsgrunnlaget

Figur 4.2 syner utviklinga av totalbestanden sidan 1946. Bestanden minka frå 1993 til 1999. Den auka att fram til 2003, men har etter det minka litt. Ein viktig grunn til auken etter 1999 er truleg betre ungfiskvern gjennom stenging av område med småfisk og bruk av sorteringsrist i trålfiskeria. Gytebestanden er i dag høg samanlikna med det han var i åra 1950-1990. Tidlegare kjønnsmodning er ein viktig grunn til dette. Svakare årsklassar er no på veg inn i fisket og det er fare for vidare nedgang i bestanden om ein ikkje får stoppa overfisket.

Tilrådde reguleringar og avtalar for 2007

I siste bestandsvurdering klassifiserte ICES bestanden til å ha god reproduksjonsevne, medan fiskepresset i 2005 er klassifisert som ikkje berekraftig.

Med bakgrunn i det urapporterte overfisket har ICES tilrådd ein kvote (309.000 tonn, Tabell 4.2) som er lågare enn kvoten frå den sameinte haustingsregelen. Denne svært låge kvotetilrådinga skuldast ICES sitt estimat av overfisket på heile 166.000 tonn. Uregistrert fiske vil undergrave dei måla som ligg bak haustingsregelen.

ICES påpeika og at utøvinga av torskefisket må ta omsyn til behovet for vern av kysttorsk og behovet for redusert bifangst av uer.

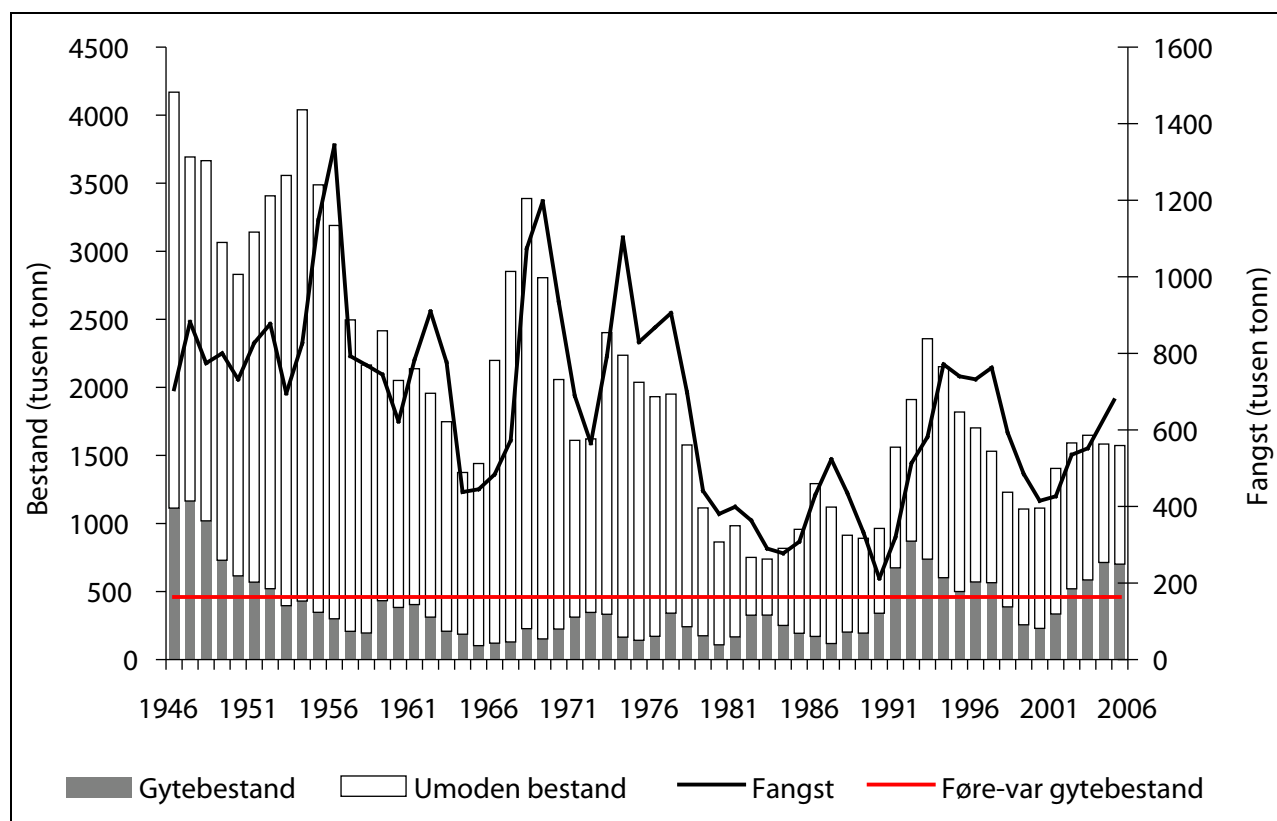
Den blanda norsk-russiske fiskerikommisjonen fastsette kvoten for 2007 til 424.000 tonn i samsvar med haustingsregelen. Kommisjonen la til grunn berekningar av overfisket gjort av Fiskeridirektoratet. Partane tok og opp problemet med urapportert fiske, og var einige om at det er eit prioritert mål å ta i bruk alle verkemiddel for å avdekke og forhindre dette.

Den sameinte fangstregelen er svært viktig for å oppretthalde ei god forvaltning av denne bestanden. Regelen har ført til at fiskerikommisjonen har avtalt torskekvoten i samsvar med ICES sine råd for 2005 og 2006. I heile perioden 1998–2004 var kvotane høgare enn tilrådingane frå ICES.

4.2.2 Norsk-arktisk hyse

Fisket

Hyse vert fiska gjennom heile året, i hovudsak som bifangst i trålfisket etter torsk, særleg når bestandsnivået er lågt. Historiske årsfangstar har variert mellom 21.000 og 322.000 tonn sidan 1950. Gjennomsnittleg årsfangst er 124.000 tonn. Dei siste åra har Russland og Noreg stått for meir enn 90% av landingane. Dei rapporterte fangstane i

Figur 4.2 Utviklinga i bestand og fangst av norsk-arktisk torsk

Tabell 4.2 Tiltrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av norsk- arktisk torsk sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tiltrådd TAC	Avtalt TAC	Fangstar	Gytebestand
1995	Ingen gevinst ved å auke F	681	700	740	500
1996	Ingen gevinst ved å auke F	746	700	732	570
1997	Godt under F_{med}	< 993	850	762	565
1998	$F < F_{med}$	514	654	593	387
1999	Minka F til under F_{pa}	360	480	485	256
2000	Auka SSB til over B_{pa} i 2001	110	390	415	229
2001	Høgt sannsyn for SSB > B_{pa} i 2003	263	395	426	335
2002	Minka F til under 0.25	181	395	535	520
2003	Minka F til under F_{pa}	305	395	552	585
2004	Minka F til under F_{pa}	398	486	579	714
2005	Bruk haustingsregelen, ta omsyn til vern av kysttorsk og uer	485	485	580	701
2006	Bruk haustingsregelen, ta omsyn til vern av kysttorsk og uer	471	471		661
2007	Minka F til under F_{pa} , ta omsyn til vern av kysttorsk og uer	309	424		441

2005 var 114.000 tonn, men det er estimert eit overfiske på vel 40.000 tonn som kjem i tillegg. I 2006 er det estimert at overfisket er redusert med 55%.

Utrekningsmetodar

I utrekningane av kor stor hysebestanden er har ein brukt same reknemodell som for norsk-arktisk torsk. I utrekningane inngår, forutan fangststatistikken, tre seriar av indeksar (relative mål) frå forskingstokt. Bestandsutrekningane tek også omsyn til den mengda hyse som torsken et. Dette reknar ein ut frå mageprøver av torsk.

Toktindeksane som inngår er botntrålindeks og akustisk indeks frå det norske toktet i Barentshavet i februar og botntrålindeks frå det russiske toktet i Barentshavet i november/desember. Undersøkingar har avdekka rikelege mengder av hyse utanfor det tradisjonelle toktområdet. Fordi enkelte årsklassar har ein langt meir vestleg og sørleg (kystnær) fordeling enn andre årsklassar, vil graden av underdekking variere. For eksempel har det vore observert lite av 1996-årsklassen på tokta i forhold til dei kommersielle fangstane. Bestandsanalysane tek noko omsyn til dette. Ting tyder på at underdekkinga er størst for nokre av dei svakare og middels årsklassane. I 2006 vart datagrunnlaget for utrekningane revidert (mellom anna vart det avgjort å inkludere kysthyse i utrekningane for norsk-arktisk hyse). Dette har

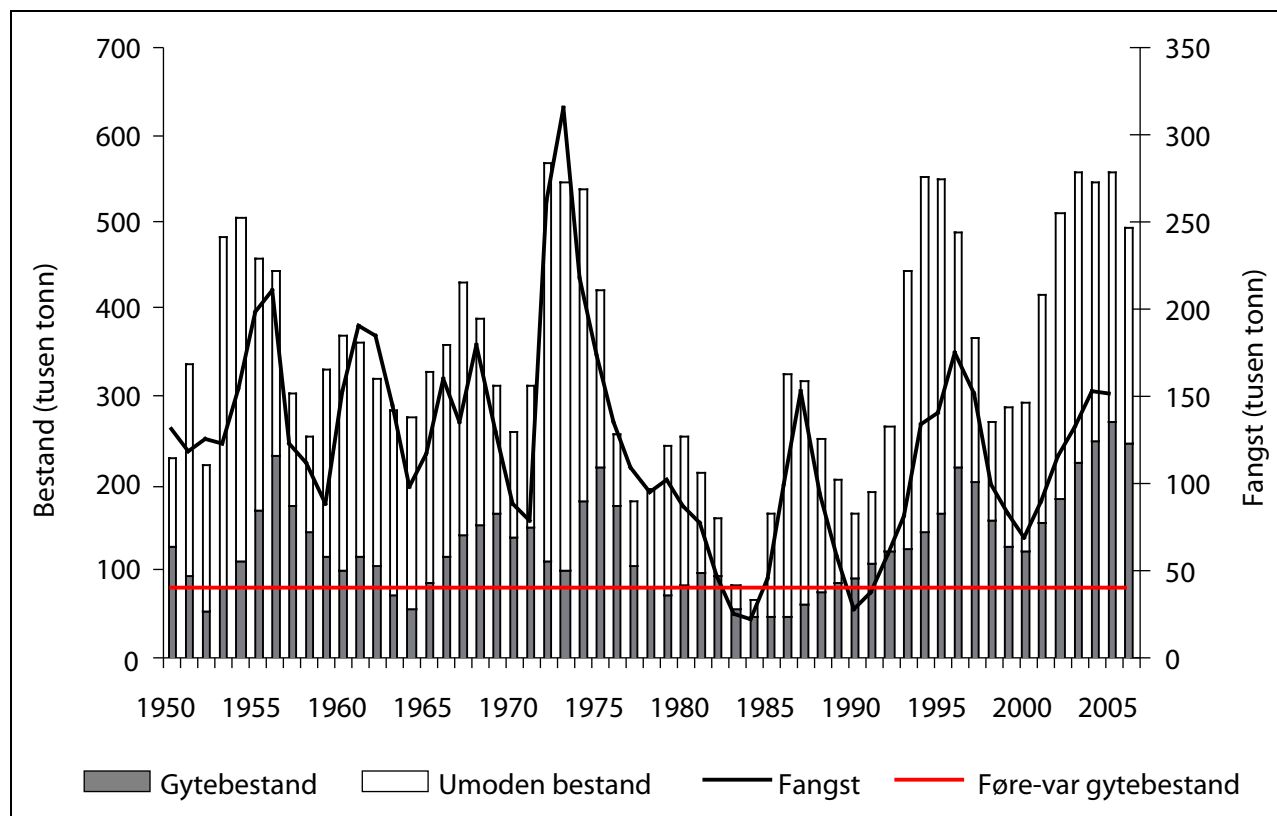
ført til nokre endringar i synet på den historiske utviklinga av bestanden samanlikna med tidligare år, men trendane er dei same.

Bestandsgrunnlaget

Bestanden av norsk-arktisk hyse var nede på eit svært lågt nivå i 1983-1984 (figur 4.3). Etter dette gav årsklassane 1982 og 1983 ein auke i bestanden, men dei svake årsklassane 1985-1987 førte til ein ny nedgang fram til 1990. Rekrutteringa vart seinare sterkt forbetra. Spesielt var 1990-årsklassen svært sterk, og den er, saman med 1950-, 1969- og 1983-årsklassane, ein av fire svært sterke årsklassar etter 1945. Frå 1998 ser det ut til at vi har kome i ein ny situasjon med meir stabilt god rekruttering. Alle årsklassane etter 1998 ser ut til å ha rekruttert minst 200 millionar 3-åringar. Grunnlaget for ei svært positiv bestandsutvikling er til stades, men toppen på utviklinga av bestanden ser ut til å vere nådd.

Tiltrådde reguleringar

Dei totalkvotane som har vore avtalte mellom norske og russiske styresmakter har generelt sett vore over tilrådde kvotar i heile perioden sidan 1990 (tabell 4.3). Unntaka har vore 1997 og 2003. Utrekningane for 2007 er usikre på grunn av revisjonen av datagrunnlaget og store mengder ikkje-rapporterte fangstar, og det vart følgeleg ikkje

Figur 4.3 Utviklinga i bestand og fangst av norsk-arktisk hyse sidan 1950

gitt prognosar for 2007. Tilrådinga for 2007 vart difor utarbeid ved å sjå på historiske fangstar og observerte trendar i bestanden og avgrensar totalfangsten av hyse til mindre enn 130.000 tonn. Den avtalte kvoten for 2007 på 150.000 tonn er ikkje i samsvar med føre-var-prinsippet, men gytebestanden reknast for å vere over føre-var-nivået på 80.000 tonn. I 2006 vart det lagt fram dokumentasjon på ikkje-rapportert fiska hyse for åra 2002-

2005, rekna til å ugjere mellom 21-35% av rapportert fiska hyse.

4.2.3 Norsk-arktisk sei

Fisket

Utbyttet av seifisket nord for 62°N var på 160.000 tonn i 2003, 162.000 tonn i 2004 og 176.000 tonn i 2005 (figur 4.4), medan gjennomsnittsutbyttet for

Tabell 4.3 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av norsk-arktisk hyse sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangstar	Gytebestand
1995	Ingen langtidsgevinst for $F > F_{med}$	122	130	142	169
1996	Ingen langtidsgevinst for $F > F_{med}$	169	170	178	222
1997	Hald F godt under F_{med}	<242	210	154	205
1998	Hald F under F_{med}	<120	130	101	161
1999	Minka F til under F_{pa}	<74	78	83	130
2000	Minka F til under F_{pa}	<37	62	69	123
2001	Minka F til under F_{pa}	<66	85	90	158
2002	Minka F til under F_{pa}	<64	85	117	186
2003	Minka F til under F_{pa}	< 101	101	135	230
2004	Minka F til under F_{pa}	<120	130	155	254
2005	Minka F til under F_{pa}	<106	117	154	277
2006	Minka F til under F_{pa}	<112	120		250
2007	Avgrens total fangst	<130	150		

1960–2005 var på 160.000 tonn. Kvoten for 2006 vart fastsett til 193.500 tonn, men utbyttet vert ein del høgare enn dette på grunn av norsk overfiske etter overreguleringar. Noreg dominerer fisket (ca. 95 %), og det gjennomsnittlege norske utbyttet i perioden 1960–2005 var på 133.000 tonn. Dei ti siste åra har trålfisket stått for 40 % av dei norske landingane, not 25 %, garn 20 % og line, snurrevad og juksa 15 %.

Utrekningsmetodar

For sei nord for 62°N brukar ein metoden XSA (eXtended Survivors Analysis) til å rekne ut bestandsnivået. I utrekningane inngår fangststatistikken (tal landa fisk fordelt på aldersgrupper), ein tidsserie med data for fangst per eining innsats frå trålfisket og indeksar for ulike aldersgrupper frå eit akustisk tokt.

Bestandsgrunnlaget

I april 2006 gjennomførte ICES nye bestandsutrekningar (figur 4.4). Oppdaterte data over fangst ved alder og fangst per eining innsats medverka til at bestandsestimatet auka litt samanlikna med året før. Gytebestanden auka frå eit botnnivå i 1987 til opp mot dei høgaste nivåa i tidsserien i 2002–2004. Seinare er bestanden litt redusert men

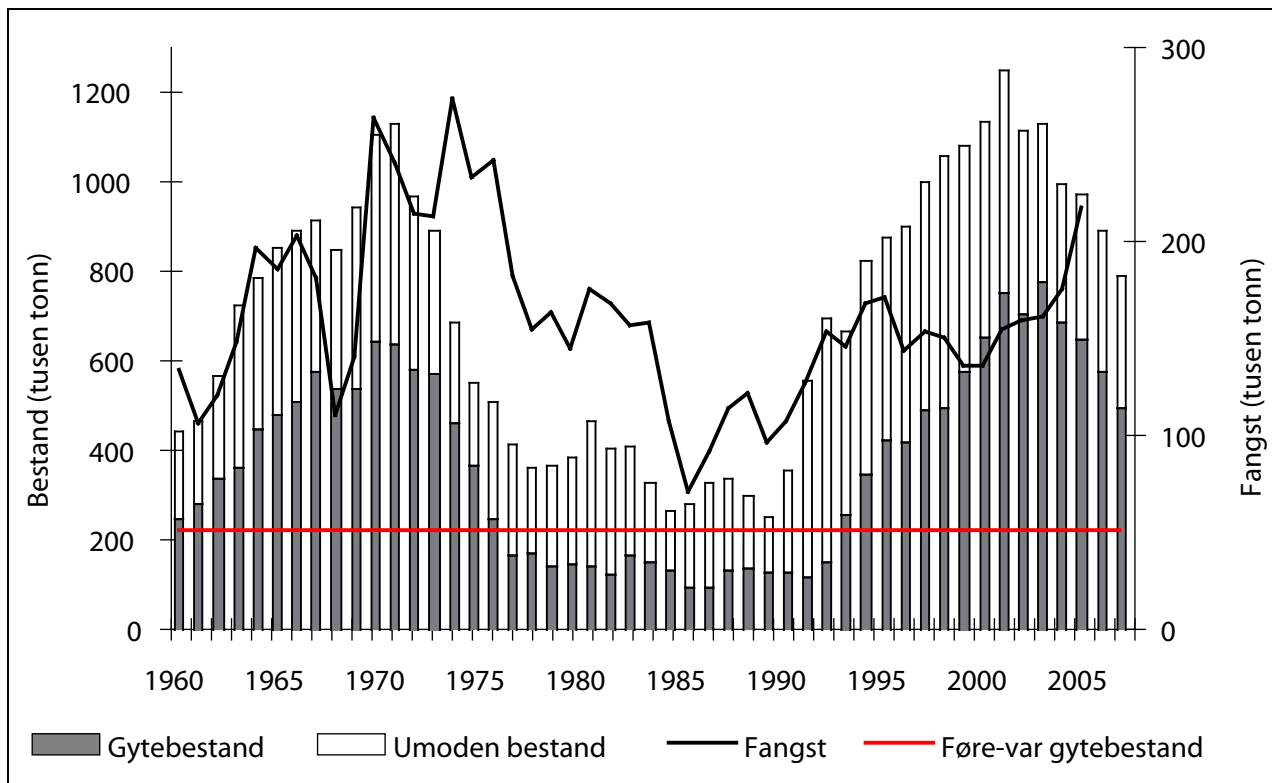
ligg framleis på eit relativt høgt nivå. Analysane viste at fiskedødsraten i 2005 var godt under føre-var-nivået, og at den avtalte kvoten for 2006 også ville gi ein dødsrate under dette nivået. Gytebestanden er venta å verte ein del redusert i 2007–2008 ved eit uttak på føre-var-nivå.

Tilrådde reguleringar

ICES klassifiserte bestanden til å ha god reproduksjonskapasitet og til å vere hausta berekraftig. Fiskedødsraten er stabil og har sidan 1995 vore under føre-var-nivået, og gytebestanden har sidan 1994 vore godt over føre-var-nivå (220.000 tonn). For å hauste bestanden innanfor føre-var-grenser tilrådde ICES at fiskedødsraten vart halden under føre-var-nivå, noko som tilsvarar ein kvote for 2007 på under 247.000 tonn.

Havforskningsinstituttet støtta tilrådinga frå ICES og tilrådde vidare at det vart sett ein kvote ut frå den føreslegne forvaltningsstrategien som Fiskeridirektoratet har utforma, tilsvarande ein kvote for 2007 på 194.000 tonn.

Norske styresmakter fastsette totalkvoten for 2007 til 222.525 tonn (tabell 4.4). I bestandsutrekningane til ICES tilsvarar dette ein fiskedødsrate på om lag 0.31, som er litt under føre-var-grensa på 0.35. Kvoteauken på 15 % i høve til 2006 er den maksimale endringa ein kan ha frå år til år i følgje

Figur 4.4 Utviklinga i bestand og fangst av sei nord for 62°N. Tala for 2007 og 2008 er prognosar

Tabell 4.4 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av norsk-arktisk sei sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangstar	Gytebestand
1995	Ingen auke i F	221	165	168	352
1996	Ingen auke i F	158	163	171	426
1997	Minka F til F_{med} eller lågare	107	125	144	424
1998	Minka F til F_{med} eller lågare	117	145 ¹	153	492
1999	Minka F under F_{pa}	87	144 ²	150	499
2000	Minka F under F_{pa}	<89	125 ³	136	579
2001	Minka F under F_{pa}	<115	135	136	658
2002	Minka F under F_{pa}	<152	162 ⁴	155	760
2003	Halde F under F_{pa}	< 1684	164	160	710
2004	Halde F under F_{pa}	< 186	169	162	782
2005	Halde F under F_{pa}	< 215	215	172	690
2006	Halde F under F_{pa}	<202	193.5	214	651
2007	Halde F under F_{pa}	<249	222.525		581

¹ TAC først sett til 125.000 tonn, auka i mai 1998 etter ekstraordinære bestandsanalysar.

² TAC sett etter ekstraordinære bestandsanalysar i desember 1998.

³ TAC sett etter ekstraordinære bestandsanalysar i desember 1999.

⁴ TAC først sett til 152.000 tonn, auka til 162.000 tonn etter bestandsanalysane i april 2002, opphavleg råd frå ICES for 2003 på 168.000 tonn følgjeleg redusert til 164.000 tonn.

den føreslegne forvaltningsstrategien for norsk-arktisk sei.

nosane tek ein omsyn til uvisse i dei ulike målin-gane og i føresetnadane som inngår.

4.2.4 Lodde i Barentshavet

Utrekningsmetodar

Totalbestanden av lodde vert målt akustisk kvar haust. Toktet er eit samarbeid mellom Noreg og Russland. Desse undersøkingane gir eit overslag over mengda av lodde som er eitt år og eldre. Eit loddelarvetokt i juni og undersøkingar av 0-gruppe under eit økosystemtokt i august–september gir tilleggsinformasjon om rekruttering.

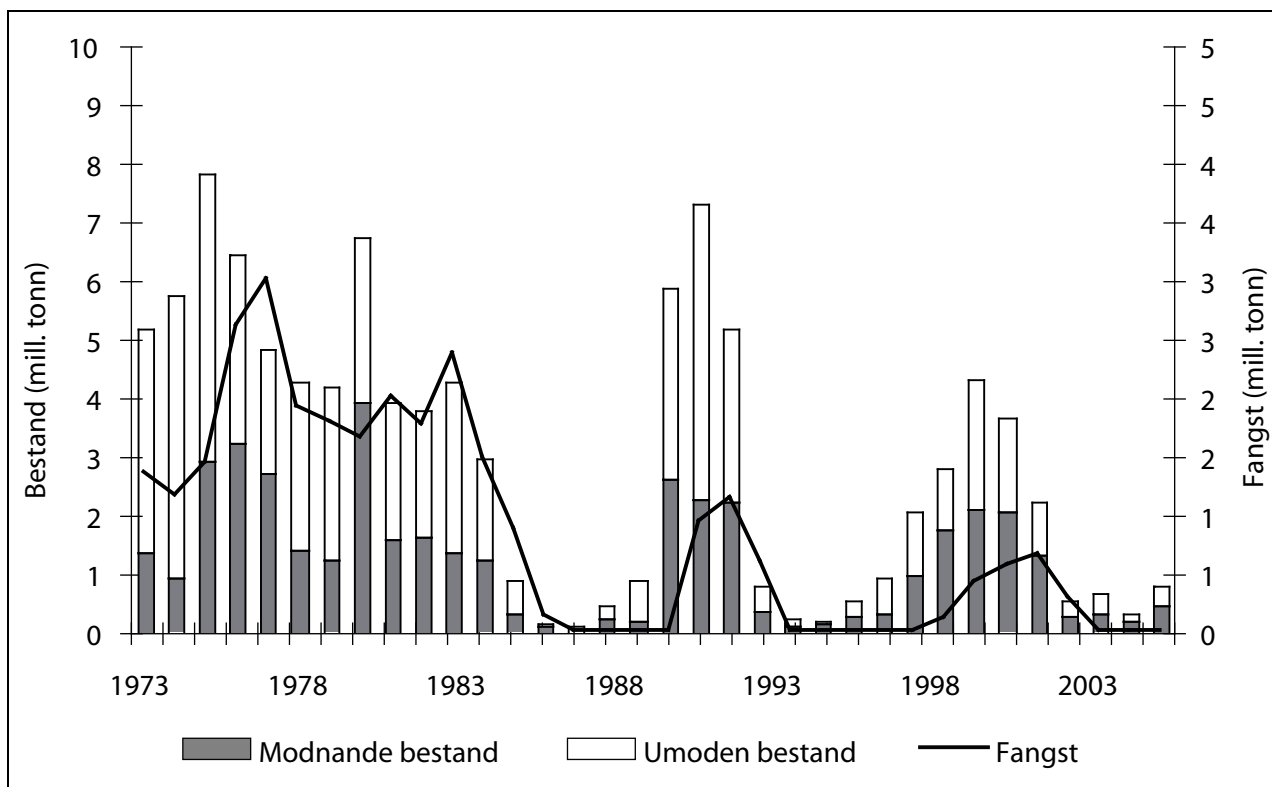
Frå og med 2005 vert bestandsutrekningane for lodda i Barentshavet utarbeidde av ei undergruppe av «Arctic Fisheries Working Group» i ICES. Gruppa møtest etter økosystemtoktet i august–september, og estimerer storleiken på loddebestanden. Bestandsestimatet frå dette toktet brukast direkte som mål for bestandsstorleiken, og prognosar og kvotetilrådingar vert rekna ut i spesielle modellar der også modning, vekst og naturleg dødsrate inngår. Estimata for naturleg død tek omsyn til mellom anna mengda og storleikssamansetjinga av torsk i Barentshavet, og kor mykje av loddebestanden ein meiner at denne torsken kjem til å ete. I det reknestykket inngår også temperaturen i dei områda torsken beitar på lodda, då dette påverkar kor fort torsken fordøyer lodda, og difor også kor mykje han kan ete. I prog-

Bestandsgrunnlaget

Figur 4.5 viser utviklinga i bestand og fangst frå 1973 til 2006. Biomassen til loddebestanden vart mykje redusert frå 2002 til 2003, og situasjonen må kallast eit bestandssamanbrot. I 2004 og 2005 held han seg på eit lågt nivå, men viste ein liten auke i 2006. Rekrutteringa har svinga dei siste åra, og det er no berre svake årsklassar i bestanden. Dette kjem både av at desse årsklassane var svakare i utgangspunktet, og at dei har hatt ein auka naturleg dødsrate.

Samanbrotet i bestanden skuldast først og fremst to faktorar: svake rekrutterande årsklassar (trass i stor larveproduksjon kvart år), og auka naturleg død. Samanbrotet skuldast ikkje fisket. Dei siste åra har det vorte målt store sildemengder (hovudsakleg 2002-årsklassen, men no også 2004-årsklassen) i det sørlege og austlege Barentshavet. Det er derfor grunn til å tru at den dårlege overlevinga av loddelarvar i denne perioden kan henge saman med dette. Auka naturleg dødstate for eldre lodde kan, i alle fall langt på veg, skuldast at ein veksande torskebestand beitar på ein sterkt minkande loddebestand.

I 2007 vil bestanden vere på eit svært lågt nivå. Den vidare utviklinga i bestanden er i stor grad

Figur 4.5 Utviklinga i bestand og fangst av lodde

avhengig av rekrutteringa frå 2006-årsklassen. Denne årsklassen var talrik på larve- og 0-gruppestadiet, og dersom overlevinga til eittårsstadiet har vore som normalt, vil denne årsklassen få bestanden til å vekse dei to-tre neste åra. Det meste av den sterke 2002-årsklassen av sild har no forlate Barentshavet, men det kan synast som om også 2004-årsklassen av sild kan vere stor, og denne vil vere i Barentshavet også i 2007. Om det

er så, kan dette påvirke rekrutteringstilhøva for lodde negativt også i dei komande åra.

Reguleringar

Med den uvisse prognosen vil det, sjølv utan loddefiske vinteren 2007, vere stor risiko for at gytebestanden vert mindre enn 200.000 tonn, som ACFM har valt å nytte som Blim. Med bakgrunn i

Tabell 4.5 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og modnande bestand hausten før (1000 tonn) av lodde i Barentshavet sidan 1998

År	Råd frå ICES SSB=gytebestand	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangstar	Modnande bestand
1998	Ikkje fiske	0	0	1	932
1999	SSB> 500.000 t	<79	80	105	1718
2000	5 % sannsyn for SSB< 200 000 t	<435	435	410	2097
2001	5 % sannsyn for SSB< 200 000 t	<630	630	575	2019
2002	5 % sannsyn for SSB< 200 000 t	<650	650	659	1291
2003	5 % sannsyn for SSB< 200 000 t	<310	310	282	279
2004	Ikkje fiske	0	0	0	294
2005	Ikkje fiske	0	2 ¹	1	174
2006	Ikkje fiske	0	0	0	190
2007	Ikkje fiske	0	4 ¹		

¹ forskingskvote

bestandssituasjonen og desse utrekningane, tilrådde ACFM hausten 2006 at det ikkje burde opnast for eit loddefiske i Barentshavet vinteren 2007. Den blanda norsk-russiske fiskerikommisjonen vedtok på sitt møte i november 2006 å forby fiske på barentshavslodde vinteren 2007, med unnatak for ein forskingskvote på 2.000 tonn til Noreg og til Russland.

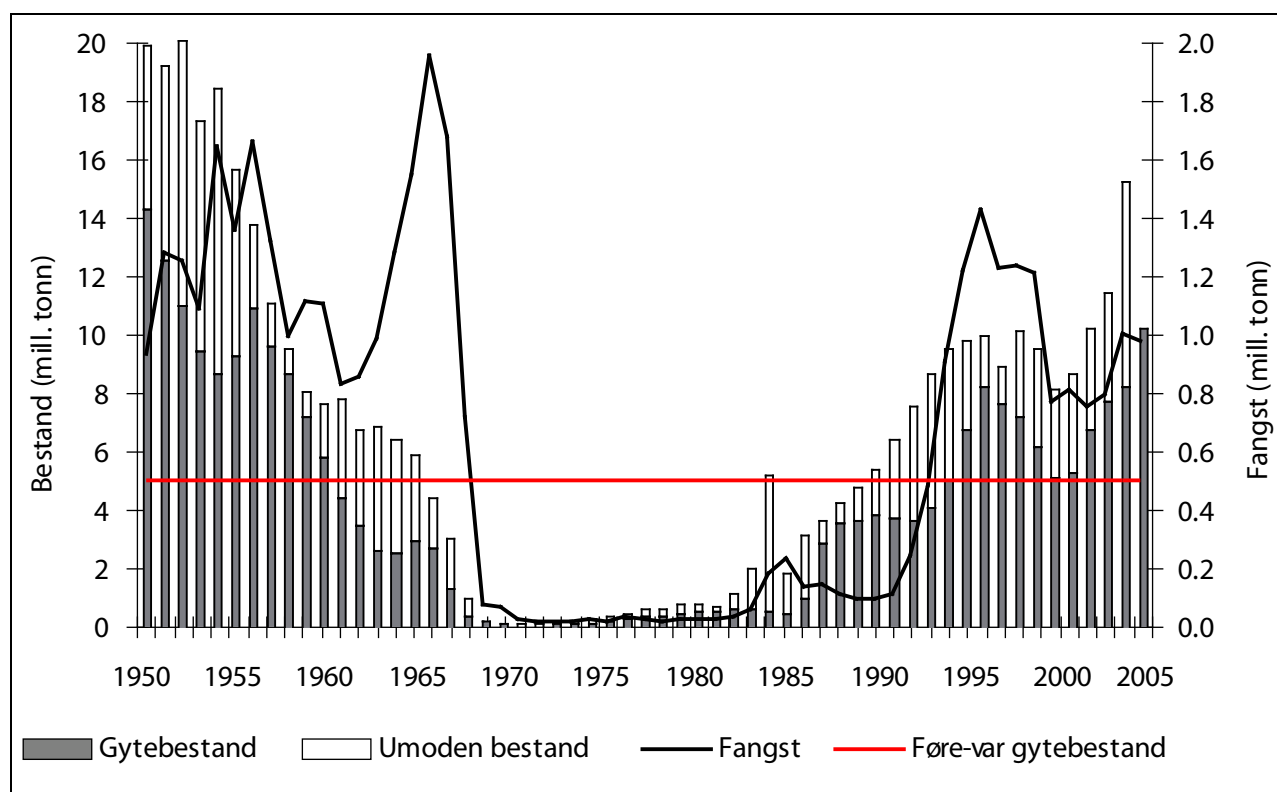
4.2.5 Norsk vårgytande sild

Den vaksne bestanden av norsk vårgytande (NVG) sild er på årlege vandringar som dekkjer store deler av det nordlege Atlanterhavet. Gytinga i februar går føre seg på Norskekysten frå Stad til Vesterålen, beitevandringa frå mai til august er i havområda mellom Noreg, Færøyane, Island, Jan Mayen og Svalbard, medan overvintringa frå september til januar har skjedd i Vestfjorden, Ofotfjorden og Tysfjord frå tidleg på 1990-talet. Dei siste tre åra har det meste av bestanden overvintra i havet nord og nordvest for Vesterålen og bestanden har no endra vandringsmønsteret sitt og vil truleg halde fram med å overvintra i havet. Det var lite sild att i fjordane i vinter og ein ventar at nedgangen vil halde fram hausten 2007. Det er Noreg, Island, Færøyane, EU og Russland som fiskar på denne sildebestanden. Silda oppheld seg

for det meste i norske farvatn, og Noreg er også største fiskerinasjonen.

Etter det totale bestandssamanbrotet på slutten av 1960-talet vart bestanden bygd opp att til det som kan kallast historiske nivå (figur 4.6). Oppbygginga gjekk sakte, og først rundt 1997 var fangsten tilbake på eit nivå som likna situasjonen før samanbrotet. I 2006 er gytebestanden rekna å vere om lag 10,2 millionar tonn og er venta å halde seg på dette nivået i 2007, då den sterke 2002-årsklassen vil rekruttere for fullt.

Dei norske fangstane (tabell 4.6) vert tekne i overvintringsområda og på gytefeltet med varierende fordeling mellom dei to områda frå år til år. Russland fiskar det meste av sin kvote i norske farvatn: på gytefeltet i februar og i havet mellom Svalbardsona og Troms i august–oktober. Island fiskar i mai og juni i internasjonalt farvatn i Norskehavet. EU og Færøyane har fiska på gytefeltet og i Norskehavet. I 2005 fiska Island og Færøyane òg mindre kvanta i eige område i mai-juni. I år der det har vore sildeavtale har Island, Færøyane og EU også fiska i Jan Mayen- og Svalbardsona. I 2005 avsette Noreg ein kvote på 90.000 tonn til den utanlandske flåten i Svalbardsona, sjølv om det ikkje var inngått nokon kvoteavtale mellom partane. Alle landa unnateke Noreg fiska i dette området.

Figur 4.6 Utviklinga av bestand og fangst av NVG-sild. Førebels fangst for 2006

Tabell 4.6 Fangst (tusen tonn) av norsk vårgytande sild 1995–2006

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 ¹
Færøyane	57,1	52,8	60,0	68,1	55,5	68,6	34,1	32,3	27,9	42,8	65,1	63,1
Island	174,1	165,0	220,2	197,8	203,4	186,0	77,7	127,2	117,9	102,8	156,5	154,7
Noreg	529,8	699,2	861,0	743,9	740,6	713,5	495,0	487,2	477,6	477,1	580,8	567,2
Russland	102,0	119,3	168,9	124,0	157,3	163,3	109,0	113,8	122,8	115,9	132,1	120,9
EU	40,1	180,4	116,4	89,2	78,5	76,0	60,0	47,2	43,2	55,6	68,8	59,4
Total	903,1	1216,7	1426,5	1223,0	1235,3	1207,4	775,8	807,7	789,4	794,2	1003,3	965,3
Fastsett kvote	²	²	1500,0	1300,0	1300,0	1250,0	850,0	850,0 ²	710,0 ²	825 ²	1000 ²	

¹ Førebelse tal (for EU og Russland pr. 01.11.06, for Færøyane pr. 01.012.06 og for Noreg pr. 22.03.07)

² Ikkje internasjonal semje om totalkvote

I dei internasjonale sildeavtalane mellom dei fem partane i åra før 2003 er Noregs del av totalkvoten sett til 57 %. Noregs del har i praksis lege rundt 60 % med i underkant av 60 % av rapporterte fangstar i 2004 (tabell 4.6). Dei totale rapporterte fangstane har i dei fleste åra lege noko under tilrådd TAC (tabell 4.7) men denne trenden ser ut til å ha snudd i 2005.

Situasjonen våren 2007

ICES har tilrådd eit fiske på 1.280.000 tonn for 2007. Bakgrunn for kvotetilrådinga er ein utnyttingsgrad som kyststatane (EU, Færøyane, Island, Noreg og Russland) vart einige om i 1999 ($F = 0.125$). Det vart semje mellom kyststatane om ein totalkvote på 1.280.000 tonn for 2007 og ei fordeling av den totale årlege fangsten. Dei vart også

samde om å føre vidare utnyttingsgraden frå tidlegare i 2007. Avtalen gir Noreg 61 % av totalkvoten, noko som tilsvare ein norsk kvote på 780.800 tonn.

4.2.6 Nordsjøsild

Noreg og EU forvaltar nordsjøsilda i fellesskap. Det finst nordsjøsild i Nordsjøen og Skagerrak-Kattegat (ungfisk). Den norske kvoten vert fiska av ringnotfartøy, trålarar og kystfartøy, dels i eit direkte fiske og dels som bifangst i industritrålfisket. Utviklinga i fisket frå 1960 er vist i figur 4.7. Fangsttala er henta frå sildearbeidsgruppa til ICES i 2007, og er ikkje heilt i samsvar med offisielle tal. Etter eit samanbrot i bestanden og stopp i fisket på midten av 1970-tallet, auka fangstane jamt utover 1980-talet og nådde ein topp på

Tabell 4.7 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og storleiken på gytebestanden (1000 tonn) av norsk vårgytande sild sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangst	Gytebestand
1995	Ingen auke i F	513	Ikkje avtalt	906	4873
1996	Hald SSB over 2,5 millionar tonn	¹	Ikkje avtalt	1217	6522
1997	Hald SSB over 2,5 millionar tonn	¹	1500	1420	7778
1998	Ikkje gå over haustingsregelen	²	1300	1223	7038
1999	Ikkje gå over haustingsregelen	1263	1300	1235	6583
2000	Ikkje gå over haustingsregelen	1500	1250	1207	5293
2001	Ikkje gå over haustingsregelen	753	850	770	4577
2002	Ikkje gå over haustingsregelen	?	850	830	4594
2003	Ikkje gå over haustingsregelen	710	Ikkje avtalt	688	5299
2004	Ikkje gå over haustingsregelen	825	Ikkje avtalt	802	6692
2005	Ikkje gå over haustingsregelen	890	Ikkje avtalt	1004	6043
2006	Ikkje gå over haustingsregelen	732	Ikkje avtalt	?	10200
2007	Ikkje gå over haustingsregelen	1280	1280		

¹ Gytebestanden må haldast større enn 2,5 millionar tonn

² Må haustast innafor haustingsregelen

770.000 tonn i 1989. Tidleg på 1990-talet var årleg oppfiska kvantum på 500.000-600.000 tonn. Dette førte til ei negativ utvikling i bestanden, og det vart tilrådd å avgrense fisket. Kvoten vart difor redusert. Etter dette har fangstane auka, til 640.000 tonn i 2005. I 2006 gjekk fangsten ned til 525.000 tonn.

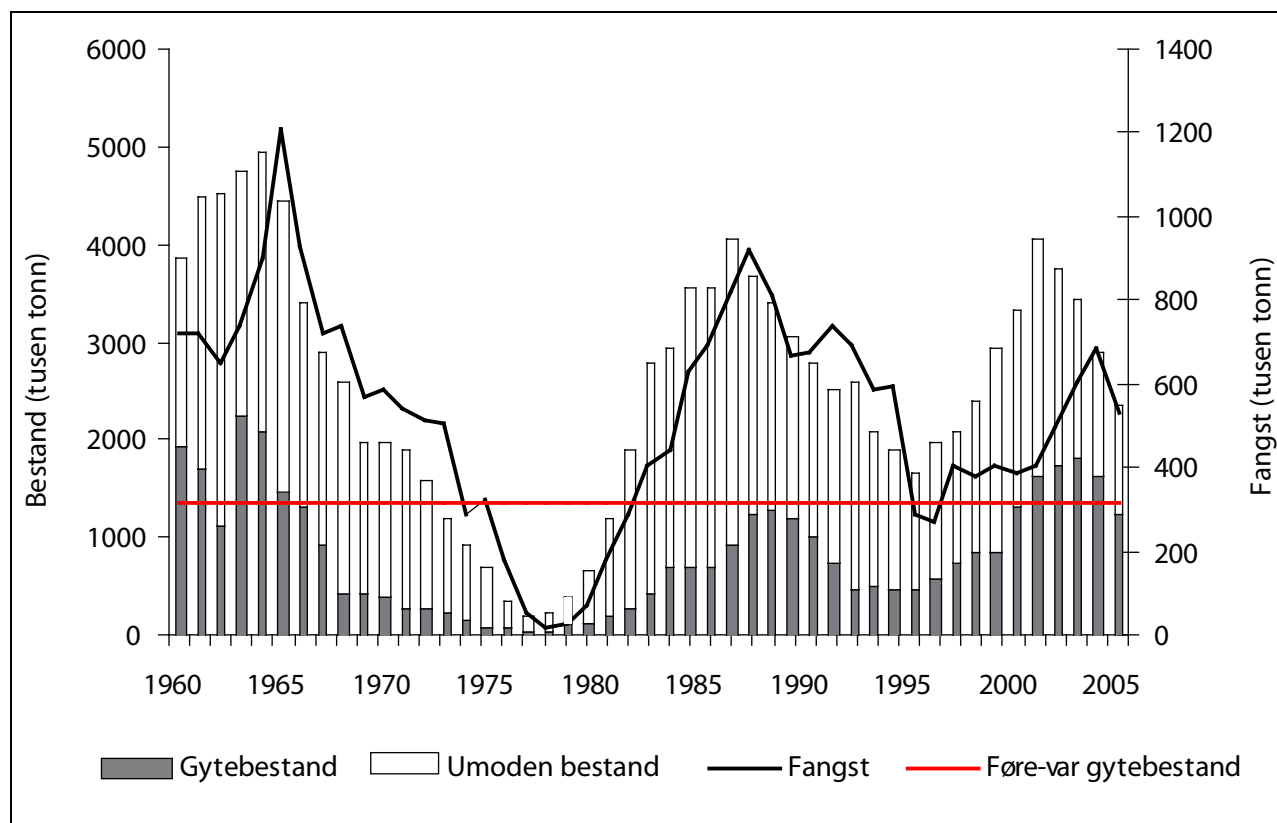
Noreg og EU inngjekk ein avtale om forvaltning av nordsjøsilda i 1998. Denne vart revidert i 2004. Den reviderte avtalen seier at fiskedødsraten for ungsild ikkje skal overskride 0,12, og ikkje over 0,25 for vaksen sild når gytebiomassen er over 1,3 mill tonn. Det er også avtalt ein reduksjon av fiskedødsraten når gytebiomassen er under 1,3 millionar tonn. Noverande avtale har fastsett årlege endringar av TAC på +/- 15%, men kan tilate ein sterkare reduksjon om det trengst. Den oppdaterte planen gir ingen kriterium for når, og kor mykje, TAC kan reduserast utover 15%. Fem år med dårleg rekruttering etter kvarandre, er ein situasjon som ikkje er vurdert i den oppdaterte avtalen, men det gjev grunn til bekymring. ICES har i dei siste åra åtvara mot ei negativ utvikling i bestanden av nordsjøsild. I følgje avtalen har Noreg 29 % av totalkvoten for direkte fiske av sild. Eventuelle bifangstar i det norske industritrålfisket vert trekte frå denne kvoten. EU innførte i 1997 ein eigen bifangstkvote for industrifisket.

Denne bifangstkvoten har ikkje blitt oppfiska i åra etter 1997.

Den avtalte kvoten for vaksen sild til konsum i Nordsjøen (tabell 4.8) har lenge vore lågare enn kvantumet som vert fiska. Dette kjem hovudsakleg av utstrekt feilrapportering. Det vil seie at det vert fiska nordsjøsild som vert rapportert som fangstar tekne i andre område. Bifangstane av småsild var tidlegare på eit svært høgt nivå (100-200.000 tonn). Dette fisket var i prinsippet uregulert. Etter innføringa av den nye ordninga vart bifangstane av småsild i 2000-2002 reduserte til 20.000 tonn årleg. Feilrapportering i 2006 vart estimert til ca. 13.000 tonn og utsleppa estimerte til ca. 2.000 tonn. Vi er med andre ord framleis usikre på fangststatistikken, noko som også gjer bestandsvurderinga usikker.

Bestandsgrunnlag

Hardt fiskepress gjennom fleire år førte til at gytebestanden av nordsjøsild vart kraftig redusert i perioden 1989-1993: frå ca. 1,2 million tonn til ca. 470.000 tonn (figur 4.7). Fiskepresset på den vaksne delen av bestanden auka kraftig utover i 1990-åra, og det vart fiska store mengder småsild i industrifisket. Kvotane låg på eit jamt nivå, samtidig som bestandsnivået gjekk kraftig nedover.

Figur 4.7 Utviklinga i bestand og fangst av nordsjøsild sidan 1960

Tabell 4.8 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av Nordsjøsild sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangst	Gytebestand
1995	Langsiktig gevinst forventa med lågare F	429	440	566	456
1996	50 % reduksjon av avtalt TAC	200	200	265	449
1997	$F = 0.2$	186	186	234	536
1998	$F(\text{vaksen}) = 0.2, F(\text{ungfisk}) < 0.1$	276	276	329	707
1999	$F(\text{vaksen}) = 0.2, F(\text{ungfisk}) < 0.1$	296	296	336	815
2000	$F(\text{vaksen}) = 0.2, F(\text{ungfisk}) < 0.1$	301	301	329	810
2001	$F(\text{vaksen}) = 0.2, F(\text{ungfisk}) < 0.1$	301	301	323	1276
2002	$F(\text{vaksen}) = 0.2, F(\text{ungfisk}) < 0.1$	301	301	353	1583
2003	$F(\text{vaksen}) = 0.25, F(\text{ungfisk}) = 0.12$	452	452	450	1731
2004	$F(\text{vaksen}) = 0.25, F(\text{ungfisk}) = 0.1$	498	498	550	1892
2005	$F(\text{vaksen}) = 0.25, F(\text{ungfisk}) = 0.1$	585	585		1820
2006	$F(\text{vaksen}) = 0.25, F(\text{ungfisk}) = 0.1$	497	497		1593
2007	Få gytebestanden tilbake til B_{pa} (1 300t) innan 2008	341	341		1208

Dette førte til ei vesentleg dårlegare rekruttering til den vaksne bestanden enn det som skulle til for å halde storleiken på bestanden oppe med eit slik fiskepress. Strengje reguleringar av både bifangst-fisket og fangstar av vaksen sild vart innførte i midten av 1990-åra (EU-Noreg avtalen). Dette førte til ein auke i gytebestanden til ca. 800.000 tonn i 1998–2000. I dei neste åra steig gytebestanden til ca. 1,9 million tonn i 2004, men med ein reduksjon til langt under 1,3 millionar tonn (B_{pa}) i 2007.

Rådgjeving

Etter innføringa av eit strengt forvaltningsregime (Noreg-EU) i 1998 vart det god vekst i bestanden. Først i 2002 vart den estimerte gytebestanden (biomassen) klassifisert til å vere over føre-var-nivået. På grunn av låg middelvekt og sein modning av 2000-årsklassen, ventar ein at nedgangen i gytebestanden held fram i 2007. Vidare er det no fem svake årsklassar (2002-2005) på veg inn i bestanden. Dette er eit uvanleg fenomen, som krev særskild merksemd frå forvaltarane dei komande åra. Rekrutteringa er no mindre enn 50% av kva den har vore tidlegare og det krev tilsvarende reduksjon i uttaket. Førebels er ikkje kvoten redusert i same tempo som reduksjonen i gytebestanden. Det trengst no ein meir drastisk reduksjon i kvotane. Vurderinga frå 2007 viser at det er svært sannsynleg at gytebestanden i 2007 vil kome langt under 1.300.000 tonn (B_{pa}). Dette er endå ikkje offisielt råd frå ICES, men signala er klåre og på

line med det som har vore dei siste åra. Forvaltingsstrategien Noreg og EU er samde om seier at F for vaksen sild ikkje skal overstige 0,25. For ungsild skal F ikkje overstige 0,12. EU og Noreg har dei siste åra vedteke kvotar som tilsvarar ein F på 0,23. I 2007 er den avtalte kvoten 341.063 tonn, som tilsvarar ein $F=0,34$.

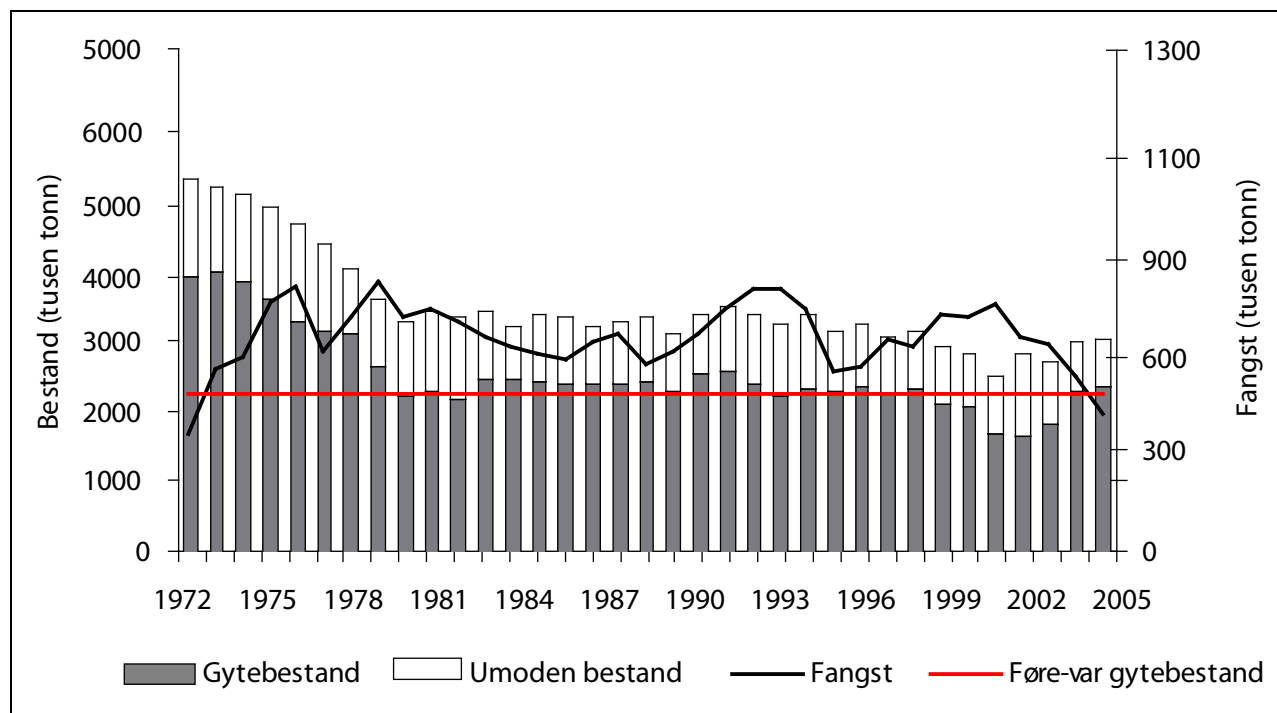
4.2.7 Makrell

Den nordaustatlantiske makrellbestanden består av tre gytekomponentar: sørleg makrell, vestleg makrell og nordsjømakrell. Vestleg og sørleg makrell er på eit relativt høgt nivå, medan nordsjøkomponenten framleis er på eit lågt nivå. Bestandsmålingar vert utførte kvart tredje år, og i 2002 og 2005 vart det observert teikn til vekst i nordsjøbestanden for første gong på meir enn 25 år. Sidan 2001 har makrellfisket vore regulert i heile utbreiingsområdet.

Fisket

Fisket etter makrell føregår hovudsakleg i eit direkte fiskeri med snurpenot og trål. I Biscaya og utanfor Portugal vert makrellen stort sett teken som bifangst av trålarar. Det norske fisket føregår for det meste med snurpenot, men trål og tradisjonelle reiskapar som garn og snøre vert også brukt.

I byrjinga av 1990-åra auka dei internasjonale makrellfangstane frå ein stabil årsfangst på 600.000–650.000 tonn til over 800.000 tonn i 1993 og 1994. Dette førte til nedgang i bestanden, og

Figur 4.8 Utviklinga i bestand og fangst av nordaustatlantisk makrell. Fangst i 2006 er estimert til 429.000 tonn

fangstnivået måtte ned. Strenge reguleringar med lågare kvotar førte til at fangstane fall til høvesvis 563.000 og 573.000 tonn i 1996 og 1997 (figur 4.8). Dei viktigaste fangstområda er Nordsjøen (område IV), Norskehavet (område IIa) og vest av 40V (områda VI og VII).

I 2005 hadde Noreg ein disponibel kvote på 114.437 tonn makrell. Totalt vart det fiska 119.500 tonn, og over 99 % av landingane gjekk til konsum. Fangstfordelinga gjennom året fordelte seg på vanleg måte med mindre enn 0,5 % første halvår, 64 % i tredje kvartal og resten i fjerde kvartal. I 2006 var den norske kvoten på 116.245 tonn. Føre-bels norsk fangststatistikk viser at kvoten vart teken og over 99% vart levert til konsum. Den internasjonale fangststatistikken for 2006 er enno ikkje klar.

Uttaket frå bestanden er større enn det som vert landa, i og med at det vert dumpa og sleppt makrell på feltet. Det fører til auka dødsrate. I og med at det nesten ikkje finst data for dette, kan det ikkje giast gode overslag over kor stort utkastet er. Analysar viser at dette uttaket har vore så stort at totalfangsten sannsynlegvis har vore minst 60% høgare enn oppgitt. Innan pelagisk sektor tyder tilbakemeldingar frå norske og samarbeidande lands kontrollstyresmakter på at det urapporterte fisket av makrell er sterkt redusert, spesielt dei to siste åra.

Makrellen som vert fiska i Nordsjøen, Skagerrak og Norskehavet stammar frå tre gyteområde: 1) Nordsjøen, 2) sør og vest av Irland og 3) utanfor Portugal og Spania. Makrell frå det sørlegaste gyteområdet vart inn til 1994 behandla som ei eiga eining. Norske og internasjonale merkeforsøk viser at makrell som gyt i dei sørlege og vestlege områda vandrar til Norskehavet og Nordsjøen for å beite etter gytinga. Vandringane til makrellen er altså så omfattande at fisk frå alle tre gyteområda vert blanda og fiska på i Nordsjøen, Skagerrak og Norskehavet i andre halvår. Det er uråd å skilje desse tre komponentane i fangstane. Derfor vert makrellen forvalta som ein bestand: den nordaustatlantiske makrellbestanden. Utviklinga av bestanden og oppfiska kvantum sidan 1972 er vist i figur 4.8.

Gytebestanden vert målt ved eggtokt kvart tredje år, sist i 2004 i dei vestelege og sørlege gyteområda og i Nordsjøen i 2005. Desse gytebestandsmåla har til 2003 vore brukt som absolutte verdiar i utrekningane, men ICES har no nytta dei som relative verdiar. Eggtokta viser at gytebestanden har gått ned sidan 1998, medan dei innmelde fangstane ikkje er store nok til å gi ein slik reduksjon. Gytebestanden vert no berekna slik at ein nyttar trenden i gytebestanden gitt i eggtokta, slik at utrekningane passar med fangstane. Dette gir ei annan oppfatning av

bestandsnivået. Gytebestanden i 2003 og 2004 vart rekna til 1,7 og 1,9 millionar tonn, som er 40 % lågare enn det 2003 og 2004-gytebestanden vart rekna til når eggtohta vart nytta som absolutte verdiar. Den vestlege komponenten utgjer ca. 85 %, og nordsjøkomponenten har vore låg (1–5 %) heilt sidan den vart fiska ned på byrjinga av 1970-talet. På grunn av dei nemnde problema med fangsttala vert utrekningane av gytebestanden svært usikker. Gytebestanden vart vurdert til 2,4 millionar tonn i 2006.

Noreg, EU og Færøyane har sidan 1999 vore einige om at uttaket av bestanden skal tilsvare ein fiskedødsrate på 0,15–0,2 som tilsvare eit årleg uttak på 14–18 % av gytebestanden. ICES tilrår ein kvote for 2007 på inntil 509.000 tonn som tilsvare

$F = 0,20$ og er noko høgare enn $F_{pa} = 0,17$, men innanfor Noreg–EU-avtalen. Gytebestanden er med dette uttaket venta å verte 2,4 millionar tonn i 2007. I forhandlingane mellom dei tre partane vart totalkvoten sett til 500.000 tonn, og Noreg disponerer om lag 132.000 tonn.

For å verne makrellen i Nordsjøen vert det framleis tilrådd å stenge den sørlege delen for makrellfiske heile året, og den nordlege delen i perioden februar–juli.

4.2.8 Sei i Nordsjøen og vest av Skottland

I dei siste åra har landingane lege rundt 110.000 tonn, bortsett frå i 2000 og 2001, då landingane var rundt 95.000 tonn. (figur 4.9). Fangstane frå vest av Skottland har i dei seinare åra utgjort ca. 9 % av totalfangstane. Ein reknar med at landingane frå Nordsjøen for 2005 er 112.000 tonn, som er 33.000 tonn mindre enn avtalt TAC. På grunn av

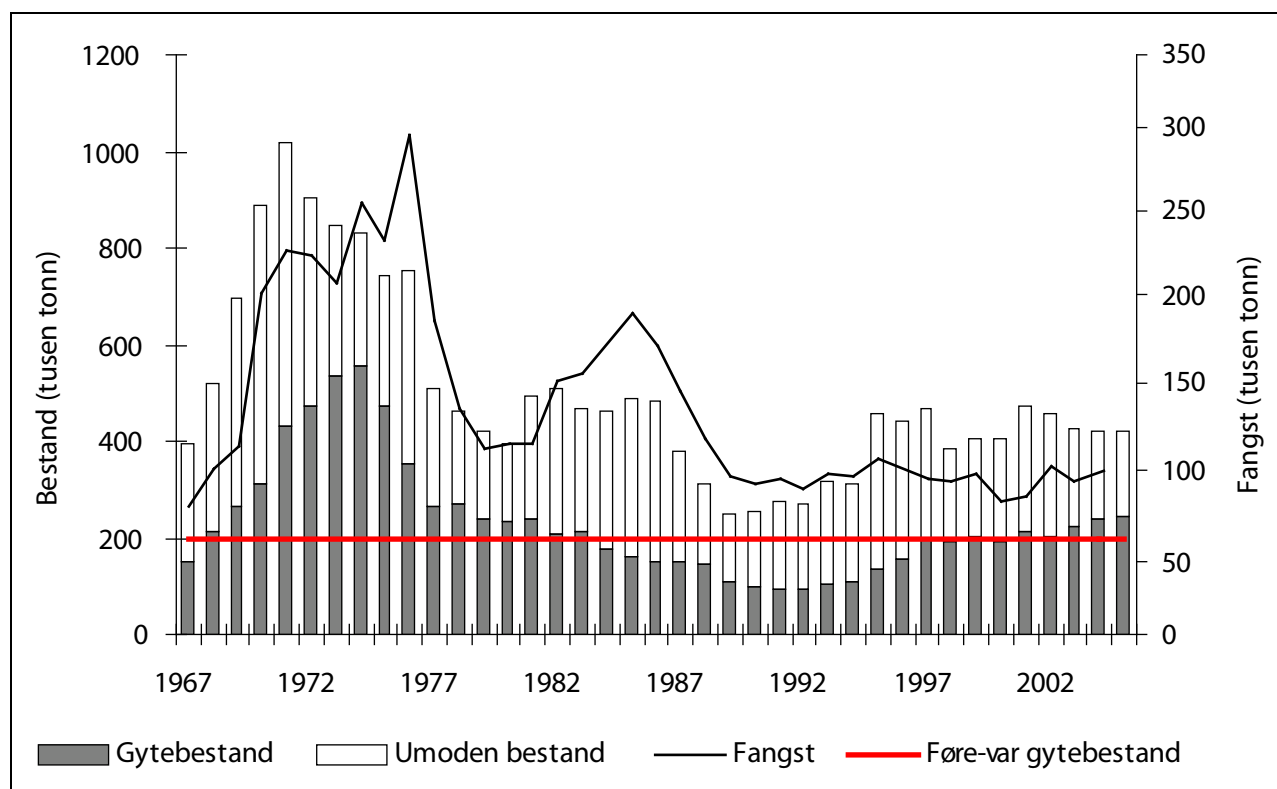
låge kvotar og utkastpåbødet i EU-sona var det i 2000 og 2001 eit omfattande utkast av sei. For 2000 reknar ein med at det var eit utkast på meir enn 20.000 tonn, og for 2001 på 15.000 tonn. Den norske delen av totalfangsten i denne perioden har vore over 48 %. Førebels oppgåver for 200 tyder på at norsk fangst, inkludert bifangst til oppmaling, har vore ca. 68.000 tonn. Dette er om lag 7.000 tonn meir enn kvoten på 61.090 tonn. Av det norske fisket er det trålarflåten som tek mesteparten (om lag 80 %). Notfisket inkluderer også ungsei nær kysten. Noreg disponerer 52 % av totalkvoten.

Frå og med 1999 er det laga ei felles utrekning for seibestandane i Nordsjøen og vest av Skottland. Ein kan derfor ikkje samanlikne tala frå tidlegare år med noverande utrekningar. Nordsjøbestanden er i alle høve svært stor i forhold til bestanden vest av Skottland, så alle utrekningar blir styrte av data frå nordsjøbestanden. Eit av dei største problema ved bestandsutrekninga er manglande rekrutteringsdata. Det vart sett i gang 0-gruppetokt på sei i 1999. Denne tidsserien viste seg å vere lite eigna og det vert no starta eit tokt på kysten som skal undersøkje to- og treåringar.

I byrjinga av 1970-åra var totalbestanden av sei i Nordsjøen og vest av Skottland på nesten 1,3 millionar tonn. Bestanden vart redusert til ca. 586.000 tonn i 1998, for så å auke til vel 700.000 tonn i 2002 (figur 4.9). Gytebestanden, som i 1974 var på 555.000 tonn, nådde eit minimum på 92.000 tonn i 1991, men er no utrekna til 290.000 tonn i byrjinga av 2007. 1998- og 1999-årsklassen ser ut til å vere over middels, medan førebels data indikerer at årsklassane etter 1999 er rundt eller

Tabell 4.9 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av nordaustatlantisk makrell sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangst	Gytebestand
1995	Råd gitt for kvar gytekomponent		645	756	2402
1996	Betydeleg reduksjon av F		452	564	2365
1997	Betydeleg reduksjon av F		470	570	2425
1998	$F = 0,15-0,2$ (Noreg-EU- avtalen)	498	549	667	2334
1999	$F = 0,15$	437	562	616	2383
2000	$F_{pa} = 0,17$	642	612	675	2175
2001	$F_{pa} = 0,17$	665	670	687	2145
2002	$F_{pa} = 0,17$	694	683	727	1731
2003	$F_{pa} = 0,17$	542	593	617	1713
2004	$F_{pa} = 0,17$	545	532	611	1884
2005	$F = 0,20$	420	422	543	2352
2006	$F=0,20$	487	444 429 (estimat)		2449
2007	$F=0,20$	509	500		

Figur 4.9 Utviklinga i bestand og fangst av sei i Nordsjøen og vest av Skottland. Tala for 2005 og 2006 er prognosar

under middels. Fiskedødsraten har gått ned sidan 1986, og er utrekna til 0,26 (23 %) i 2005.

Det er gjort framlegg om at Bpa for sei i Nordsjøen og vest av Skottland skal vere 200.000 tonn (under dette nivået er det hovudsakleg produsert

middels og dårlege årsklassar), og Fpa er sett til 0,40 (33 %). Gytebestanden har sidan 1997 hatt god reproduksjonsevne.

ACFM tilrår å følgje forvaltningsplanen som EU og Noreg er samde om ($F=0,30$). Dette tilsva-

Tabell 4.10 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av sei i Nordsjøen sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangst	Gytebestand**
1995	Ingen auke i F	107	107	113	134
1996	Ingen auke i F	111	111	110	155
1997	Ingen auke i F	113	115	103	194
1998	Reduser F med 20 %	97	97	100	193
1999	Reduser F til F_{pa}	104	110	107	202
2000	Reduser F med 30 %	75	85	87	190
2001	Reduser F med 20 %	87	87	90	212
2002	$F < F_{pa}$	135	135	117	201
2003	$F < F_{pa}$	<176	165	102	221
2004	$F < F_{pa}$	<211*	190	100	260
2005	$F < F_{pa}$	<150*	145	112	244
2006	$F < F_{pa}$	<123,3*	123,25		235
2007	I samsvar med forvaltningsplanen	<123,8*	123,25		290

* Forvaltninga av sei må sjåast i samanheng med tilstanden til bestanden av torsk.

** Gytebestanden er kombinert for Nordsjøen og vest av Skottland.

rar ein fangst i Nordsjøen på 123.800 tonn. Noreg og EU vart einige om ein totalkvote på 123.250 tonn for 2007. Av dette kan Noreg disponere 64.090 tonn, og alt kan fiskast i EU-sona (sjå tabell 4.10).

4.2.9 Torsk, hyse og kviting i Nordsjøen

I botntrål- og snurrevadfisket til konsum tek dei ei blanding av torsk, hyse og kviting. Industritrålfisket og bomtrålfisket etter flatfisk fører til auka dødsrate, særleg for dei yngre årsklassane.

Torskelandingane har falle frå 300.000 tonn i 1981 til ca. 24.000 tonn i 2005 (figur 4.10). Det er berekna at totalfangsten, inkludert utkast og «svarte landingar», var ca. 55.000 tonn i 2005. Norsk fiske i 2005 var på 2.800 tonn, og landingane i 2006 ser ut til å verte tilsvarende. Dette er om lag det same som den norske kvoten på 3.900 tonn. Noreg disponerer 17 % av total TAC.

Årsfangstane (inkludert utkast) av hyse låg på kring 200.000 tonn i åra 1980–1987 og fall gradvis til 86.700 tonn i 1990 (figur 4.10). I 2004 vart det fanga 65.000 tonn, der 17.200 tonn vart kasta ut, medan det i 2005 vart fanga 57.300 tonn, der 9.500 tonn vart kasta ut. Norsk fangst i 2005 var 2.200 tonn inkludert bifangst i industritrålfisket. Prognosen for 2006 er omlag 2.800 tonn, medan den norske kvoten er 7.016 tonn. Noreg disponerer 23 % av total TAC.

Utbyttet av kviting har vore stabilt dei siste ti åra, men er monaleg lågare enn i perioden 1960–1980 (figur 4.10). Skottland tek om lag ein tredjedel av totalfangsten. Dei norske landingane er hovudsakleg bifangst i industritrålfisket. Noreg hadde ein kvote på 2.380 tonn i 2006. Førebels

fangsttal indikerer at fangsten vert rundt 58 tonn. Noreg disponerer 10 % av total TAC.

Bestandsutrekningane er baserte på ein kombinasjon av fiskeriavhengige data og toktdata. Noreg medverkar med totalfangst og toktdata. Frå og med 1996 vart det laga ei sams utrekning for torskebestandane i Nordsjøen, Skagerrak og Kanalen, for hysebestandane i Nordsjøen og Skagerrak og for kvitingbestandane i Nordsjøen og Kanalen. Ein kan derfor ikkje samanlikne tala frå tidlegare år med noverande utrekningar. Bestandane i Nordsjøen er i alle høve svært store i høve til dei to andre områda, slik at alle utrekningar vert styrte av data frå Nordsjøen.

Gytebestanden av torsk vart redusert frå ca. 277.000 tonn i 1970 til langt under Blim, som er 70.000 tonn, i 2001. ICES var ikkje i stand til å rekne ut storleiken på bestanden fordi fangsttala for dei seinare åra er svært usikre, men alle metodar tilseier at gytebestanden framleis er godt under Blim. Grensa for god reproduksjonsevne (Bpa) er vurdert å vere 150.000 tonn. Dagens fiskemønster medfører høg dødsrate på eitt- og toåringar, slik at berre ca. 15 % av eittåringane overlever til dei er tre år. 1996-årsklassen har vore sterk, men på grunn av stort fiskepress har den ikkje fått bygd opp att gytebestanden. Sidan 1997 har alle årsklassar vore svake eller middels, og årsklassane 1997, 2000, 2002 og 2006 er dei svakaste som er registrerte. Vi kan derfor ikkje vente at gytebestanden når opp til 150.000 tonn i næraste framtid, sjølv om fiskedødsraten vert kraftig reduserte.

Trass i stort fiskepress har hysebestanden produsert fleire gode årsklassar sidan 1990, og særleg 1999-årsklassen er svært sterk. Gytebe-

Tabell 4.11 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av torsk i Nordsjøen sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangst	Gytebestand
1995	Kraftig reduksjon i innsatsen		120	120	73
1996	80 % av F(94) = 0.7	141	130	107	77
1997	80 % av F(95) = 0.65	135	115	102	83
1998	F(98) burde ikkje overstige F(96)	153	140	122	72
1999	F = 0.60 for å byggje opp att SSB	125	132	78	59
2000	F mindre enn 0.55	< 79	81	59	45
2001	Lågast mogleg fangst	0	48,6	41	33
2002	Lågast mogleg fangst	0	49,3	44,2	39
2003	Ikkje fiske	0	27,3	27,4	43
2004	Ikkje fiske	0	27,3	23,4	Under Blim
2005	Ikkje fiske	0	27,3	54,7	Under Blim
2006	Ikkje fiske	0	23,205		Under Blim
2007	Ikkje fiske	0	19,957		

Tabell 4.12 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av hyse i Nordsjøen sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangst m/ utkast	Gytebestand
1995	Kraftig reduksjon i innsats; blanda fiskeri		120	140	147
1996	Må ta omsyn til blanda fiskeri		120	154	176
1997	Må ta omsyn til blanda fiskeri		114	138	190
1998	Ingen auke i F	100,3	115	128	160
1999	Reduser F(95–97) med 10 %	72	88,6	111	112
2000	F mindre enn F_{pa}	< 51,7	73	100	88
2001	F mindre enn F_{pa}	< 58	61	165	241
2002	F mindre enn F_{pa}	< 94	104	101	399
2003	Ingen fangst av torsk	0 torsk	52	76	250-380
2004	Ingen fangst av torsk	0 torsk	85	65	289
2005	Ingen fangst av torsk	0 torsk	66	58	266
2006	Ingen fangst av torsk	F<0.3	51,85		232
2007	Ingen fangst av torsk	F<0.3	54,64		262

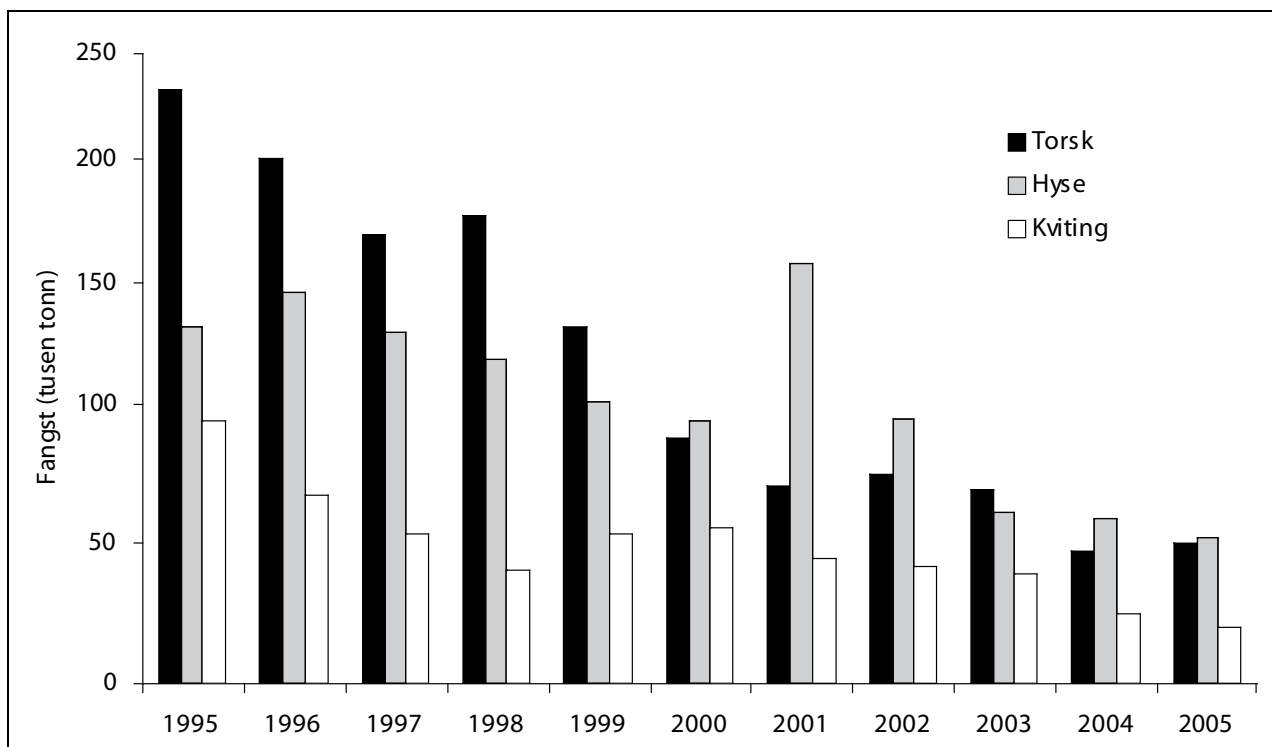
standen er i 2006 vurdert til å vere omlag 231.000 tonn, og såleis over B_{pa} på 140.000 tonn. Fiskepressnivået i 2005 vart vurdert til 0.32 (27 %). Alle årsklassane etter 1999, bortsett frå 2005, er under middels, og årsklassane 2001–2004 og 2006 ser ut til å vere svært svake. Dersom fiskepresset ikkje minkar, vil gytebestanden derfor ganske snart hamne under B_{pa} .

Det finst ikkje nok informasjon om kvitingbestanden til å vurdere gytebestand og fiskedødsraten. Om lag alle analysar indikerer at bestanden er på eit svært lågt nivå.

ACFM tilrår at fisket etter torsk vert stoppa. Fordi torsken vert fanga i eit blandingsfiske, tilrår ICES at alle fiskeri der torsk er inkludert, vert stoppa eller regulerte, slik at det vert minimale

Tabell 4.13 Tilrådd TAC, avtalt TAC, fangst og gytebestand (1000 tonn) av kviting i Nordsjøen sidan 1995

År	Råd frå ICES	Tilrådd TAC	Avtalt TAC	Fangst m/ utkast	Gytebestand
1995	Kraftig reduksjon i innsats; blanda fiskeri		81	98	249
1996	Blanda fiskeri; ta omsyn til rådet for torsk		67	69	222
1997	Blanda fiskeri; ta omsyn til rådet for torsk		74	54	194
1998	Ingen auke frå 1996-nivået	54	60	40	163
1999	Minst 20 % reduksjon av F(95–97)	40,4	44	55	162
2000	Lågast mogleg fangst	0	30	55	200
2001	60 % reduksjon av F(97–99)	19,4	30	43	218
2002	F ikkje større enn 0.37	<33	32	40	210
2003	Ingen fangst av torsk	0 torsk	16	38	
2004	Ingen fangst av torsk	0 torsk	16	25	
2005	Ingen fangst av torsk	0 torsk	28,5	22	
2006	Ingen fangst av torsk	<snitt 2002- 2004= 17,3	23,8		
2007	Ingen fangst av torsk	<snitt 2003- 2005= 15,1	23,8		

Figur 4.10 Utviklinga i fangst av torsk, hyse og kviting i Nordsjøen, Skagerrak og Kanalen

bifangstar av torsk. Vidare bør det lagast og iverksetjast ein gjenreisingsplan for at gytebestanden av torsk kan vekse til over Bpa. Det er ikkje råd å nå den naudsynte reduksjonen i fiskedødsraten berre ved å redusere TAC. Gjenreisingsplanen må innehalde tiltak for å hindre direkte fiske av torsk, redusere bifangst av torsk i fisket etter andre artar og hindre utkast og feilrapportering av torsk i alle fiskeri. Den vedtekne forvaltningsplanen for hyse ($F=0,3$) gir ein fangst på omlag 88.000 tonn, der 55.400 tonn av dette er konsumlanding og 32.500 tonn er utkast. For kviting bør fangsten ikkje vere høgare enn gjennomsnittet for 2003-2005 på 15.100 tonn.

Noreg og EU er einige om desse totalkvotane for 2007: 19.957 tonn torsk, 54.640 tonn hyse og 23.800 tonn kviting (sjå tabellane 4.11, 4.12 og 4.13). Noreg disponerer 3.393 tonn torsk, 12.567 tonn hyse og 2.380 tonn kviting. Alt kan fiskast i EU-sona.

4.2.10 Kolmule

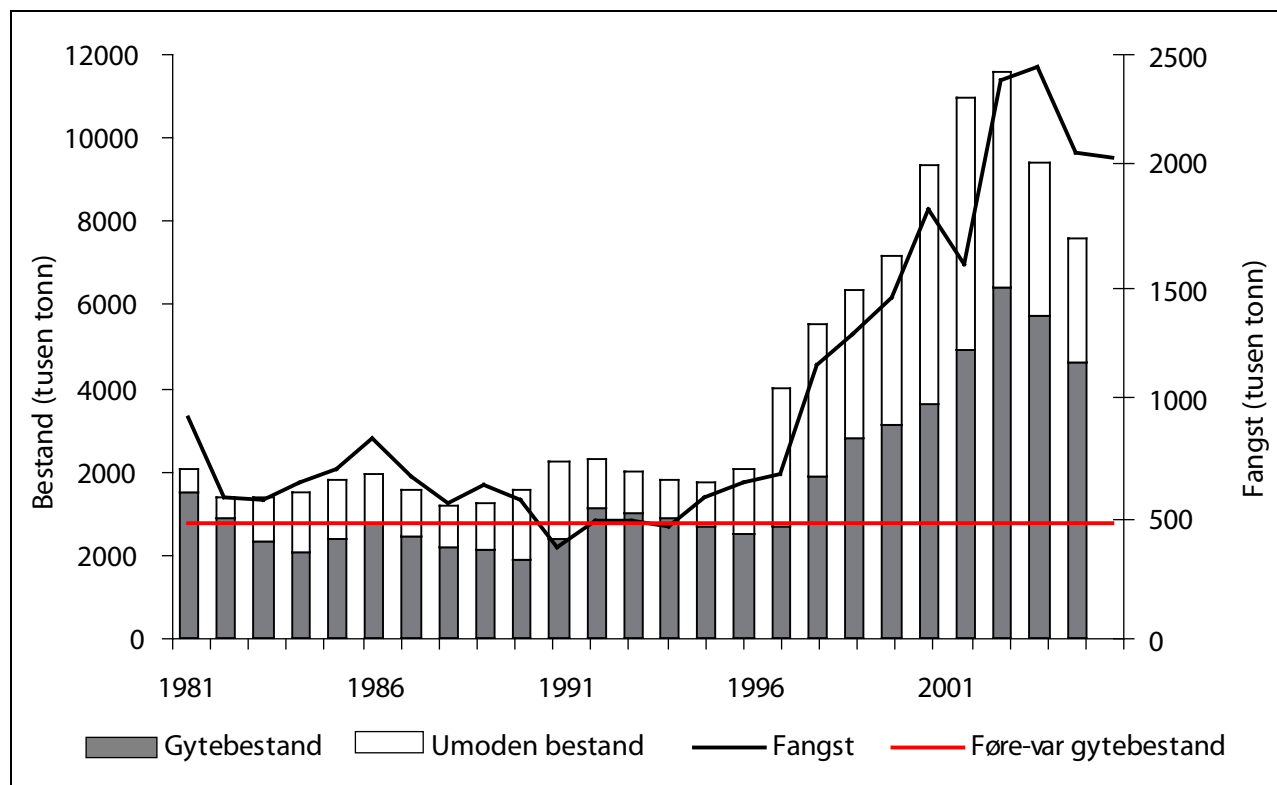
Kolmulebestanden i det nordaustlege Atlanterhavet består truleg av to hovudkomponentar: ein nordleg som har si utbreiing i Norskehavet og sør- over til sørvest av Irland, og ein sørleg som held til i Biscaya og vidare sørover mot Gibraltar og Nord-Afrika. Det er uklårt kor mykje desse komponentane

blandar seg under gyting og beiting, derfor vert all kolmule sett på som ein felles bestand i bestandsutrekningane og rådgivinga i ICES. Fisket føregår om våren på gytefelt langs eggakanten vest av Dei britiske øyane og ved Færøyane. Noreg opererer her med ringnotsnurpar utstyrte for flytetraling. Fangst av kolmule har òg føregått på beiteområda i Norskehavet om sommaren, også då med flytetral. Elles tek industritrålflåten kolmulen gjennom heile året i Norskerenna.

Internasjonal fangststatistikk frå 2006 er enno ikkje ferdig, men det er ventar at totalfangsten er om lag 20% lågare enn i rekordåret 2004: rundt 2,0 millionar tonn, om lag som i 2005 (figur 4.11). Året 2006 var dermed det niande i rekkja med fangstar på over ein million tonn. Høg utnyttingsgrad har vore mogleg fordi alle årsklassene 1995–2004 har vore mykje større enn vanleg.

Den norske flåten fiska om lag 638.000 tonn kolmule i 2006. Kolmuletrålarane tok den største delen av fangsten: 78%, resten vart fiska av industritrålarane i Nordsjøen og langs kysten nordover. Noregs del av totalfangsten i 2006 var om lag 30 %, det vil seie litt lågare enn gjennomsnittsandelen (40 %) frå 1978 til i dag.

Etter ein svært langvarig forhandlingsprosess vart kysstatane (Noreg, EU, Færøyane og Island) den 16. desember 2005 samde om forvaltning og fordeling av kolmule frå 2006 og framover. Dette

Figur 4.11 Utviklinga i bestand og fangst av kolmule. Fangsten i 2006 er framleis usikker

gav ein totalkvote på 2,0 millionar tonn i 2006. Målet er at gytebestanden skal vere større enn føre-var-grensa (2,25 mill. tonn) og at fiskedødsraten skal verte mindre enn føre-var-grensa (0,32). Inntil desse måla er nådde, skal totalkvoten redusert med minst 100.000 tonn kvart år.

Prosentdelen til Noreg er ca. 26 %. Noregs reelle prosentdel vil nok vere litt lågare fordi kyststatsavtalen ikkje tek omsyn til det russiske kolmulefisket.

For 2007 har kyststatane avtalt totalkvote på 1,7 million tonn. Gjennom NEAFC har Russland og Grønland fått ein kvote på høvesvis 137.000 og 10.000 tonn kolmule som kjem i tillegg. Totalkvoten i 2007 er dermed 1.847.000 tonn.

Via kyststatsavtalen kan Noreg fiske 437.665 tonn kolmule i 2007. I tillegg kjem kolmule frå bilaterale avtalar. Totalt kan Noreg fiske 550.670

tonn kolmule, av dette 412.161 tonn i EU-farvatn. I færøysk sone kan Noreg fiske 79.150 tonn. Ringnotflåten kan fiske 421.800 tonn, mesteparten i EU-farvatn. Industritrålarane kan fiske 118.970 tonn kolmule, av dette 45.000 tonn i EU-sona.

Tilrådinga frå ACFM for 2007 var eit samla uttak på maksimalt 980.000 tonn, slik at fiskedødsraten ikkje overstig føre-var-grensa ($F_{pa} = 0,32$). Fangsten i 2007 vert større enn tilrådinga, og venteleg kjem fiskedødsraten over grenseverdien. Berre god rekruttering kan halde oppe bestanden og fisket. Slik det ser ut no er årsklassene 2005 og 2006 svake. Det er uråd å unngå nedgang dersom rekrutteringa ikkje vert høgare og uttaket held fram med å overstige tilrådingane frå ICES. Det vil føre til sterke avgrensingar i det framtidige kolmulefisket.

5 Kontrollordningar

5.1 Kontroll av fiske i norske jurisdiksjonsområde

I St. prp. nr. 1 (1996-97) heiter det: «Innen området ressursforvaltning er hovedmålet å legge til rette for et forsvarlig ressursuttak som sikrer et høyt varig utbytte fra ressursene». For å kunne nå dette målet for ressursforvaltninga, trengst det informasjon om og kontroll med alt ressursuttak i norske jurisdiksjonsområde. Fysisk kontroll med all fiskeaktivitet er ein sentral del av det norske systemet for kontroll og handheving. Dette inneber kontroll på alle nivå, til havs, under landing og ved omsetning av fiskefangstar.

I Noreg har Fiskeridirektoratet ansvaret for ressurskontrollen saman med Kystvakta og salslaga. Kontrollverksemda til fiskeristyresmakterne vert gjennomført av Kontrollseksjonen i Fiskeridirektoratet og den ytre etaten til direktoratet med 7 regionkontor, inklusive eit inspektørkorps langs kysten.

Kystvakta er underlagt Forsvarsdepartementet. Kystvakta har ansvaret for ressurskontrollen på havet. Frå 1996 er Kystvakta utvida med ei indre kystvakt som skal gjennomføre fiskerioppsynet innanfor grensa for sjøterritoriet på 12 nautiske mil. Fiskerioppsynstenesta til den indre kystvakta skal etter planen kombinerast med ei rekkje andre oppgåver, bl.a. for politi-, toll- og miljøstyresmaktene.

Salslaga har ansvar for all førstehandsomsetning av fisk i Noreg, og salslaga utfører ein viktig del av kontrollarbeidet.

I internasjonale samanhengar vert det norske systemet med nært samarbeid mellom Fiskeridirektorat, Kystvakt og salslag ofte framheva som ein sær sars vellukka modell for god ressurskontroll.

Fiskeridirektoratet står for kontroll ved landing av fangstar, og har også ein viss kontroll på sjøen i særlege område og i spesielle fiskeri. Direktoratet har også ansvar for kvotekontrollsystemet både for utanlandske og norske fartøy. Dei ulike salslaga har eit kontrollansvar i samband med omsetning og eksport av fisk. Utanlandske styresmakter har kontrollansvaret når norske fartøy leverer fangst i utanlandske hamner og når

norske fartøy fiskar i jurisdiksjonsområda til desse landa. Det nye opplegget for hamnestatskontroll som er innført i NEAFC frå 1. mai 2007 gir norske styresmakter eit kontrollansvar når det gjeld å gi verifisering av fangst ved norske fartøy sine landingar i NEAFC-landa sine hamner. Noreg skal også hente inn slik verifisering ved utanlandske landingar i Noreg.

Ein viktig del av kontrollen går føre seg under utøvinga av fisket. Det vert kontrollert at fisket skjer med rette reiskapar, til rett tid og på rett område. Også samansetjinga av fangsten vert kontrollert, likeeins at det ikkje går føre seg dumping eller neddreping av fisk. Under fangsten av sjøpattedyr (sel og kval) var det til og med 2003 inspektørar på alle fartøy under heile fangstperioden. Med verknad frå 2004 er inspektørordninga på kvalfangstfartøya halvert. Frå 2006 er talet på inspektørar ytterligare redusert og det er no 6-7 inspektørar på vel 30 fartøy. Det er montert ferdsskrivarar (blue-box) på alle kvalfangstfartøya. Dette reduserer behovet for inspektørar. På sel- og kvalfartøya kontrollerer inspektørane om bord i fartøya også at avlivinga skjer i tråd med regelverket. I andre fiskeri har Fiskeridirektoratet sett i verk ei ordning der dei har inspektørar om bord på enkelte norske og utanlandske fartøy i kortare eller lengre periodar.

På enkelte artar går det føre seg eit omfattande fiske i indre norske farvatn. Det er derfor ei ordning der inspeksjonsfartøy frå Fiskeridirektoratet er til stades på desse fiskefelt. Ved landing vert fangstsamansetjinga kontrollert, og oppfiska kvantum vert belasta kvoterekneskapen.

For å føre kontroll med utanlandsk fiske i Noregs økonomiske sone etablerte Fiskeridirektoratet i 1977 eit kvotekontrollsystem som inneberer at utanlandske fiskefartøy må sende ei rekkje forskjellige rapportar i samband med fiske i norske farvatn. På grunnlag av desse rapportane held Fiskeridirektoratet ved like databasen som mellom anna inneheld opplysningar om fiske- og fangstaktiviteten til utanlandske fartøy. Denne databasen er ein viktig reiskap for kontroll i norske jurisdiksjonsområde.

Utanlandske fartøy som får løyve til å fiske i

norske jurisdiksjonsområde er pålagde å rapportere fangstane til Fiskeridirektoratet. Denne rapporteringsplikta inneber at når fartøya kjem inn i norsk sone skal dei melde frå om kor mykje fangst fartøyet har om bord (melding om fiskestart). Fangstane skal meldast i kg rund vekt og i dei enkelte fiskeslag. I tillegg må fartøyet kvar veke rapportere kor mykje som er fanga i sona av dei ulike fiskeslaga (fangstmelding). Når fartøyet avsluttar fisket i NØS, må det før det seglar ut sende melding om dette til Fiskeridirektoratet og gi opp kor mykje fisk som er teken etter den siste fangstmeldinga (melding om avslutning av fiske). Alle desse meldingstypane vert kontinuerleg lagde inn i kvotekontrollsystemet, og gir dermed Fiskeridirektoratet ei oppdatert oversikt over det utanlandske fisket i norske jurisdiksjonsområde. Det gjeld kor mange fartøy som deltek i fiske, kvar dei fiskar og opplysningar om fangst per fartøy og per nasjon. Systemet inneheld såleis også dei opplysningane som er kravde for å stanse utanlandsk fiske når dei tildelte kvotane er oppfiska.

Frå 2000 har Fiskeridirektoratet gjennom satellittsporing også kunnskap om kvar fartøya oppheld seg i norsk jurisdiksjonsområde og kan derfor setje i verk meir målretta kontroll.

Kystvakta har direkte tilgang til dei opplysningane som er lagra på databasen i kvotekontrollsystemet og satellittsporingsdatabasen. Opplysningane vert under kontroll på feltet haldne opp mot opplysningane som går fram av fangstdagboka til fartøyet, eventuelle sluttsetlar og innhaldet i lasterommet eller lastetankane på fartøyet. Når desse opplysningane ikkje er i samsvar med kvarandre kan Kystvakta reagere med åtvaring, fartøyet kan haldast tilbake, eller saka kan meldast til politiet, alt etter kor grov krenkinga er. Kvotekontrollsystemet og satellittsporingsopplysningane er såleis særskilte viktige reiskapar i det kontrollarbeidet Kystvakta gjennomfører.

Frå 1994 vart det innført ei ordning i NØS nord om 62°N der utanlandske fartøy skal melde seg til Kystvakta for kontroll på eitt av sju kontrollpunkt ved avslutning av fisket. Som ein del av rapporteringsordninga i dette området skal fartøya sende melding om framstilling for kontroll (kontrollpunktmelding) tolv timar før det kjem til kontrollpunktet. For ringnotfartøy er fristen 4 timar. Ordninga vart innført for å sikre generelt betre kontroll med fangstuttaket i NØS nord om 62°N, og fordi norske styresmakter visste at det gjekk føre seg kvoteunndragingar frå utanlandske fartøy som fiska i NØS nord om 62°N.

På grunn av behovet for betre kontroll med makrellfisket i NØS sør om 62°N, vart ei tilsvarende ordning sett i verk 19. juli 1995 for makrellfisket i Nordsjøen. Av omsyn til råstoffet må eit kontrollregime i Nordsjøen utformast noko annleis enn ordninga nord om 62°N. Etter regelverket skal utanlandske fartøy med makrellisens melde seg for kontroll i eitt av tre nærare definerte område, med ei varslingsstid på fire timar før fartøyet kjem til kontrollområdet, eller før fartøyet kjem til landingsstad i Noreg. Ordninga gjeld også når eit fartøy med makrellisens fiskar annan pelagisk fisk, så som nordsjøsil. I 2005 vart ordninga utvida til å også gjelde for utanlandske fartøy som er lisensierte for fiske etter silde sør for 62°N i den perioden makrellfisket er ope.

Erfaringane syner at ordningane med sjekkpunkt sør og nord om 62°N i NØS har medverka positivt til å redusere kvoteunndragingane frå utanlandske fartøy.

5.2 Kontrollsamarbeid

Kontroll med ressursuttaket på felles fiskebestandar krev eit nært samarbeid mellom dei landa som deler ressursane. Eit slikt samarbeid er inngått med begge dei to partane som Noreg deler viktige fiskeressursar med: Russland og EU. Noreg har også inngått avtalar om kontroll direkte med enkelte medlemsland i EU og fleire andre statar. Noreg har kontrollavtalar med Irland, Danmark, Sverige, Nederland, Storbritannia, Frankrike, Tyskland, Polen, Portugal og Litauen. I tillegg har Noreg inngått kontrollavtalar med Russland, Færøyane, Island, Grønland, Canada og Marokko.

Kontrollavtalen som vart underteikna mellom Noreg og Portugal 16. februar 2006, representerte ei oppdatering av slike avtaler og er den første avtalen Noreg inngår som også omfattar gjensidig rapportering av landingar av fisk frå tredjelandas fartøy. Håpet er at dette er eit viktig bidrag i arbeidet med å få kontroll over det ulovlege fisket i Barentshavet og over landingar av fisk til europeiske hamner. Noreg vil arbeide vidare for å revidere avtalane med dei andre europeiske landa, og i samarbeid med EU-kommisjonen styrke den samla kontrollinnsatsen i Nordaust-Atlanteren. Avtalane med Island, Færøyane og Sverige er reviderte i løpet av 2006. Dei nye avtalane med Litauen og Marokko gjeld også tredjelandas fartøy.

Satellittsporing av fiskefartøy er eit nytt og vik-

tig framsteg i kontrollarbeidet. Det ligg no føre satellittsporingssavtalar mellom dei landa som har felles fiskeriinteresser i Nordaust-Atlanteren. Plikta til å spore er gjennomgåande knytt til fartøy over 24 meter største lengde.

Fiskeridepartementet innførte frå 1. juli 2000 satellittovervaking av alle norske fiske- og fangstfartøy over 24 m. Desse fartøya er underlagte sporing i område både under norsk og utanlandsk fiskerijurisdiksjon. Vidare vil alle norske fartøy, uansett storleik, sporast ved fiske i internasjonalt farvatn. Det er også krav om satellittsporing av alle fartøy i NEAFC-området. I NAFO-området er det krav om 100 % dekning av satellittsporing og bruk av observatørar på alle fartøy.

5.3 Tiltak mot ulovleg, urapportert og uregulert (UUU) fiske

I avtalen mellom Noreg og Russland er partane samde om å setje visse vilkår til dei kvotane dei gir til tredjeland. Som vist til i avtalane med Færøyane og Grønland, pliktar dei to landa å avgrense det totale fisket sitt i Barentshavet til dei artar og kvotar som er tildelte av Noreg og Russland, utan omsyn til om fisket skjer i eller utanom Noregs og Russlands jurisdiksjonsområde i Barentshavet. Også Island har plikt til å halde seg til den kvoten som går fram av «Smotholsavtalen».

Noreg og Canada underteikna 30. juni 1995 ein avtale om bevaring og handheving på fiskeriområdet, jf. Ot.prp. nr. 3 (1995-96). Både for Noreg og Canada som kyststatar er spørsmålet om effektiv regulering av fiskebestandar som vandrar mellom nasjonale soner og det opne hav særskild viktig. Avtalen føregreip på mange måtar FN-avtalen om fiske på det opne hav av 4. august 1995. Etter avtalen kan Noreg og Canada borde, inspirere og ransake eit fartøy som fører flagget til den andre parten i nærare avgrensa område på det opne hav. Partane kan også bringe opp fartøy og innleie rettsforfølgjning dersom det finst bevis på at dei har teke del i fiskeriaktivitetar som undergrev gjeldande verne- og forvaltningstiltak.

Det kan nemnast at norske styresmakter dei seinare åra har innført ei rekkje tiltak for å angripe ulovleg, urapportert og uregulert fiske. Eit sentralt tiltak har vore den såkalla «svartelistinga» av fartøy som har drive uønska aktivitet i område utanfor norsk jurisdiksjon. Dette gjeld fartøy som fører utanlandsk flagg, då det er mogleg å sanksjonere på annan måte overfor norske fartøy. Fiskeridirektoratet ser til at fartøy som har del-

teke i uregulert fiske i internasjonalt farvatn vert nekta lisens i Noregs økonomiske sone. Vidare kan slike fartøy nektast å føre norsk flagg, og ein kan nekte landing av fangst i Noreg. Det kan også setjast inn sanksjonar mot utanlandske fartøy som bryt regelverket i norske farvatn. Regionale organisasjonar som NEAFC og NAFO har innført svartelisting av fartøy som fiskar ulovleg. Dei regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonane samarbeider stadig betre om kva fartøy som skal inn på svartelistene. I 2006 er det gjennom lovendring gitt heimel til å innføre føresegnar for å setje i verk ei rekkje nye tiltak (forbod) overfor fartøy som er svartelista i regionale organisasjonar og som oppsøker norske farvatn.

Med Noreg som aktiv bidragsytar vedtok årsmøtet til NEAFC i november 2006 eit nytt regime for hamnestatskontroll som gjeld heile konvensjonsområdet til NEAFC. Det betyr at all frosen fisk som skal landast av utanlandske fartøy i ei hamn i eit NEAFC-land, skal kontrollerast etter ein grundig utarbeidd prosedyre. Kvart fartøy må gje hamnestaten førehandsmelding om kva, kvar og til kva tid landinga skjer. Hamnestaten skal deretter be fartøyet sin flaggstat om å stadfeste at fangsten er teken innanfor kvote og fastsette reguleringar. Utan slik stadfesting skal hamnestaten ikkje tillate landing. Opplysningar om kvotar og landingar skal og sendast til NEAFC-sekretariatet som skal registrere relevante data i ein eigen webbasert database som medlemslanda kan nytte seg av. Vi vil dermed få eit mykje meir gjennomskytleg system for det totale uttaket av fiskeriressursane, og av dei einskilte aktørane sine aktivitetar. Noreg har sett i verk nødvendige forskrifter frå virkningsdato for vedtaket, 1. mai 2007.

Noreg arbeider også globalt for å sikre meir forpliktande samarbeid i fiskeripolitikken for å redusere det ulovlege, urapporterte og uregulerte fisket. På evalueringskonferansen for FN-avtalen om fiske på det opne hav i New York i mai 2006, fekk Noreg støtte for at det skal utarbeidast eit bindande globalt regime for hamnestatskontroll i fiskerisektoren. Norske styresmakter arbeider for å starte denne prosessen i FAO i 2007.

EU er ein viktig aktør i det internasjonale samarbeidet for å få redusert UUU-fisket, og Noreg har dei seinare åra hatt eit godt samarbeid med EU-kommisjonen i så måte. EU og Noreg koordinerte mellom anna arbeidet med hamnestatsregimet i NEAFC, og Noreg og EU-kommisjonen underteikna 4. oktober 2006 ein MoU (intensjonsavtale) om samarbeid innan ressurskontroll.

6 Fisket etter avtalane i 2005 og 2006

I omtalen av fisket etter avtalane for 2005 og 2006 er hovudvekta lagt på i kva grad Noreg og dei partane som får tildelt kvotar i norske område, faktisk utnyttar desse kvotane. Først presenterer vi dei norske kvotane i sonene til andre statar og utnyttinga av desse, jf. pkt. 6.1 nedanfor. Deretter, i punkt 6.2, presenterer vi kvotane andre statar har i norske område og utnyttinga av desse. Kommentaranane til kvoteutnyttinga omfattar berre åra 2005 og 2006.

I dei neste avsnitta vert omgrepet «felles forvaltning» nytta om ein del sentrale fiskebestandar. Felles forvaltning tyder at to eller fleire land/samanslutningar av land har avtala å forvalte ein bestand saman, fordi bestanden finst i sonene til fleire land. Dette inneber at det i dei årlege kvote-forhandlingane vert avtalt ein totalkvote for bestanden, som vert fordelt på dei aktuelle avtalepartane.

6.1 Norsk utnytting av kvotar

I avsnitt 6.1 og 6.2 er kvotane henta frå dei årlege kvoteavtalane, med eventuelle oppdateringar. Fangsttala er baserte på landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet eller på det fartøya har rapportert fiska frå dei ulike jurisdiksjonsområda, anten til Fiskeridirektoratet eller til ansvarlege i tredjeland, dvs. styresmaktene i kyststaten. Rapporterte fangsttal frå fartøy på fiskefelt kan

Tabell 6.1 Oversikt over norske kvotar (etter overføring til 3. land) og fangst på fellesbestandane i Barentshavet

Art	Kvotar ¹ (tonn)		Fangstar ² (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Torsk	218.700	212.700	221.107	217.125
Hyse	65.300	67.650	60.850	69.391
Lodde	-	-	-	-

¹ Kvotala er inneheld ikkje forskingsfangst. For åra 2005 & 2006 blei det avsett 7.000 tonn torsk til forskingsfangst.

² Fangsttala er henta frå Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 11.04.2007 og inneheld forskingsfangst.

avvike frå tala i landings- og sluttsetelstatistikken som viser utlossa kvanta. Symbolet (–) i tabellane tyder anten ingen fangst eller ingen kvote.

6.1.1 Noreg – Russland

6.1.1.1 Fellesbestandane

Noreg og Russland har felles forvaltning av artane torsk, hyse og lodde. Noreg sine kvotar (etter overføringar til tredjeland) og fangstar av desse bestandane går fram av tabell 6.1. Delar av dei norske kvotane for desse bestandane kan fiskast i russisk økonomisk sone, sjå tabell 6.2.

6.1.1.2 Kommenterarar til oversikta

Noregs kvotar og fangstar i russisk økonomisk sone går fram av tabell 6.2. Av dei norske fangstane nord om 62°N i 2005 fiska Noreg 0,5 % av torskefangstane og 3,0 % av hysefangstane i RØS. Tilsvarende tal for 2006 var 2,2 % for torsk og 9,1 % for hyse. Noreg tek altså små fangstar av torsk og hyse i RØS sett i høve til dei totale norske fangstane.

I 2005 deltok 13 rekefråarar i fisket etter reker i RØS, medan 11 deltok i 2006. Noregs haneskjelkvote var ikkje talfesta i 2005 og 2006. Fisket skal vere eit prøvafiske i eit nærare avgrensa område. Vilråa for dette fisket skal

Tabell 6.2 Oversikt over Noregs kvotar og fangstar i russisk økonomisk sone

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
RØS:				
Torsk	140.000	140.000	1.177	4.694
Hyse	20.000	20.000	1.822	6.302
Reker	3.000	3.000	3.005	2.240
Grønlandssel	10.000	10.000	10.566	10.086
Lodde	-	-	-	-
Steinbit	1.500	1.500	616	1.030
Flyndre	1.000	1.000	-	2
Bifangstkvote	500	500	209	249

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007

avtalast nærare mellom Noreg og Russland. Slike vilkår vart ikkje fastlagde i 2005 eller 2006, grunna manglande interesse frå næringa.

6.1.2 Noreg – EU

6.1.2.1 Fellesbestandane

Noreg og EU har felles forvaltning av artane torsk, hyse, sei, kviting, raudspette, sild og makrell i Nordsjøen, sjå tabell 6.3. Delar av dei norske kvotane for konsumfiskbestandane kan fiskast i EU si sone av Nordsjøen, sjå tabell 6.4.

Noregs kvotar av sei, raudspette, makrell og sild vart godt utnytta dei to åra. Dei store makrellfangstane i nordsjøområdet må sjåast i samanheng med at Noreg hadde høve til å overføre inn-til 100.000 tonn av makrellkvoten nord om 62°N til fiske i Nordsjøen (ICES-område IVa). Likeins kunne makrellkvoten vest av 4°V på 8.500 tonn i 2005 og 9.000 tonn i 2006, fiskast i den nordlege delen av Nordsjøen. Dette forklarar også den låge utnyttinga av den norske makrellkvoten vest av 4°V (sjå tabell 6.4).

Noreg fiska ikkje norsk vårgytande sild (NVG-sild) i Nordsjøen i 2005 eller 2006.

Tabell 6.3 Norske kvotar (etter overføringar til EU og tredjeland) og fangstar på fellesbestandane i Nordsjøen¹

Art	Kvotar (tonn)		Fangstar ² (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Torsk	4.114	3.560	2.886	2.733
Hyse	14.679	7.016	2.077	1.798
Sei	72.400	61.090	67.942	61.365
Kviting	2.800	2.380	16	18
Raudspette	1.630	1.621	1.624	1.614
Makrell	114.437	116.245	119.695	121.993
Nordsjøsild	166.152	140.798	165.113	142.803

¹ Kvotar og fangst for sei og sild er både frå ICES-område IIIa og IV medan makrelltala er frå ICES-område IIa, IIIa og IV.

² Fangsttala er henta frå Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007.

Makrell- og sildekquotane vert fordelte mellom ringnotfartøya, trålarane og kystfartøya. Fangsttala inneheld ikkje norske bifangstar frå industri-trålfisket. Bifangstane varierer frå år til år i storleik og art.

Tabell 6.4 Oversikt over Noregs kvotar (etter overføringar til EU og tredjeland) og fangstar i EUs farvatn, og tildeelte kvotar frå EU i grønlandske farvatn

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
EUF, Nordsjøen ¹ :				
Torsk ²	4.114	3.560	831	752
Hyse ²	14.679	7.016	838	655
Sei ²	72.400	61.090	35.582	34.095
Kviting ²	2.800	2.380	4	5
Raudspette ²	1.630	1.621	1.558	1.516
Makrell ²	28.361	29.903	1.176	848
Sild ²	60.000	50.000	61.728	42.627
Augepål	1.000	1.000	2	28
Tobis	5.000	-	3.612	-
Brisling	1.000	10.000	-	9.807
Reker	-	-	-	-
Hestmakrell	1.600	1.600	953	3.596
Andre artar	4.720	4.720	6.611	5.804
EUF, vest om 4°V ³ :				
Makrell	8.500	9.000	-	-
Kolmule	120.000	472.631	117.407	457.498
Blålange	200	200	46	97
Lange	6.800	6.800	4.841	5.235
Brosme	4.000	4.000	2.392	2.573

Tabell 6.4 Oversikt over Noregs kvotar (etter overføringar til EU og tredjeland) og fangstar i EUs farvatn, og tildelte kvotar frå EU i grønlandske farvatn

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Pigghå	100	90	7	1
Håbrann	-	-	-	-
Kombinert kvote	600	140	107	180
Blåkveite	145	350	145	79
Bifangst i fisket etter lange/brosme	3.000	3.000	214	247
EUGRL, Vest-Grønland ⁴ :				
Blåkveite	800	800	800	800
Kveite	200	200	95	14
Skolest/Isgalt o.a.	315	192	19	19
EUGRL, Aust-Grønland ⁴ :				
Reker	2.750	2.750	2.643	2.738
Blåkveite	800	800	800	669
Kveite	200	200	188	108
Uer	3.500	3.500	670	309
Lodde	-	-	-	-
Skolest/igalt o.a.	285	285	67	45

¹ Fangsttala er henta frå Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007

Alle artar er fangst i EU-sona i ICES-område IV bortsett frå:

Makrell ICES-område IIa, IIIa & IV, og sei & sild ICES-område IIIa & IV.

² For desse fellesbestandane avtalar EU og Noreg storleiken på TAC for kvar bestand, fordeling av TAC på dei to partane, eventuelle kvotebyte og kor mykje partane kan fiske i dei respektive sonene.

³ Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007. Fangsttala på artane blåkveite, blålange, lange og brosmes inneheld også fangst i EU-sona i ICES-område IV og IIa.

⁴ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007

6.1.2.2 Norske kvotar i EUs farvatn (EUF) og tildelte kvotar frå EU i grønlandske farvatn (EUGRL), med tilhøyrande fangstar

Noreg fekk i 2005 og 2006 tildelt kvotar av blåkveite, kveite og uer for fiske i grønlandsk sone både av EU og Grønland. For desse artane er det ein føresetnad at EU-kvoten skal utnyttast først. Noreg nyttar desse kvotane i så stor grad at med denne føresetnaden kan talet for fangst i enkelte tilfelle vere lik kvotetala slik dei er viste i tabell 6.4. Eventuelle fangstar ut over EU-kvotane vert avrekna mot Noregs kvotar tildelte av Grønland (sjå tabell 6.6).

6.1.2.3 Kommenterarar til oversikta

Noregs kvotar i EUs farvatn og tildelte kvotar frå EU i grønlandske farvatn, med tilhøyrande fangstar, går fram av tabell 6.4. I EU-sona i Nordsjøen kunne norske fartøy til saman fiske 6.000

tonn av industriartane augepål og tobis i 2005 og 1.000 tonn augepål i 2006. Dette er ein kraftig reduksjon i kvoten som var på 50.000 tonn tobis og augepål i 2004, og det viser kor dårleg bestandssituasjonen er.

Av Noregs kolmulekvote kunne opptil 120.000 tonn fiskast i EU-sona i 2005. Etter at kyststatane vart samde om forvaltning av kolmule i desember 2005, fekk Noreg auka tilgang i EU-farvatn. Innanfor den samla kolmulekvoten kunne norske fartøy fiske inntil 500 tonn vassild i 2005 og 2006. I tillegg fiska norske fartøy desse åra kolmule i internasjonalt farvatn vest av dei britiske øyane, i færøysk sone og i NØS nord om 62°N. I følgje norske sluttseteltal fiska dei norske fartøya totalt 738.599 tonn i 2005 og 642.452 tonn i 2006 i desse områda. Fangsttala inkluderer også kolmule som er fiska av industritrålarane i Nordsjøen.

Det var høve til å overføre 2.000 tonn mellom kvotane for lange, brosmes og blålange i 2005 og 2006. Desse kvotane kunne berre fiskast med line

Tabell 6.5 Oversikt over Noregs kvotar og fangstar i færøysk sone

Art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Lange/blålange	2.307	2.457	2.186	1.144
Brosme	1.907	1.800	1.781	1.128
Sei	150	100	87	35
Blåkveite	75	-	28	-
Håbrann/Pigghå	300	300	-	-
Breiflabb	25	-	4	-
Makrell	4.321	1.577	-	-
Hestmakrell	230	230	-	-
Kolmule	36.200	20.800	34.025	5.842
Andre artar	910	910	552	178

¹ Kvotekontrollen på Færøyane pr 22.02.2007

vest av 4°V (ICES område Vb, VI og VII). I dette fisket kunne norske fartøy ha bifangst av andre fiskeslag med inntil 25 % til kvar tid. Den totale bifangsten av andre fiskeslag var i 2005 og 2006 avgrensa til 3.000 tonn, og den blei rekna mot den totale kvoten av lange, blålange og brosmes, som var på 11.000 tonn i 2005 og 2006.

Blålange, lange, brosmes, pigghå, brugde og håbrann kunne også fiskast i Nordsjøen. Kombi-nertkvoten gjaldt linefiske etter havmus, mora, skjellbrosme, isgalt og skolest.

50 % av uerkvoten vart overført til og fiska i internasjonalt farvatn. Kvoten «andre artar» i Nordsjøen omfattar fiske på artar det ikkje er fastsett kvotar for til Noreg i EU-sona. Eit unntak er sjøtunge, som norske fartøy berre kunne ha som bifangst.

Loddefisket ved Jan Mayen/Island/Grønland omtalast nærare i punkt 6.1.6.

6.1.3 Noreg – Færøyane

6.1.3.1 Kommenterarar til oversikta

Noregs kvotar og fangstar i færøysk sone går fram av tabell 6.5.

Fisket kunne drivast med seigarn og bankline, men sei kunne også fiskast med trål. Kvoten av andre artar kunne berre fiskast som bifangst. Samla vart det fiska 4.606 tonn botnfisk i færøysk sone i 2005, tilsvarende tal for 2006 var 2.485 tonn botnfisk. Direkte fiske etter blåkveite og breiflabb skal ikkje avreknast kvotane for botnfisk.

I 2005 hadde norske fartøy høve til å fiske 75 tonn blåkveite og 25 tonn breiflabb med garn i eit

Tabell 6.6 Oversikt over Noregs kvotar og fangstar i grønlandsk sone

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Vest-Grønland:				
Blåkveite	650	650	515	612
Aust-Grønland:				
Blåkveite	425	425	478	-
Kveite	350	335	-	-
Uer	825	700	-	-
Vest- og Aust-Grønland:				
Torsk	600	625	620	737

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007

prøvefiske i færøysk sone. Ingen fartøy var lisensierte for dette fisket i 2005. I 2005 vart det fiska 28 tonn blåkveite. Norske fartøy fiska 4 tonn breiflabb som bifangst 2005. Det vart heller ikkje starta prøvefiske etter håbrann/pigghå i desse åra, slik det er løyve til.

Norske ringnotfartøy pleier å fiske kolmule i færøysk sone mot slutten av kolmulesesongen, det vil seie i april/mai. Norske fartøy fiska 34.025 tonn i 2005 og 5.842 tonn i 2006.

Noreg hadde låg utnytting av kvotane i færøysk sone i 2006 samanlikna med tidlegare år. Ei årsak er at store deler av kolmulekvoten vart teken i internasjonalt farvatn før fisken gikk nord til færøysk sone. Årsaka til låg utnytting av botnfiskkvotane er meir usikker. Tilbakemelding frå næringa er at banklinefiske ved Færøyane pleier å starte allereie rett over nyttår, og på grunn av at fiskeriatvitalen mellom Færøyane og Noreg for 2006 ikkje vart underskriven før i januar 2006, hadde denne fartøygruppa allereie valt andre alternativ.

6.1.4 Noreg – Grønland

6.1.4.1 Kommenterarar til oversikta

Noregs kvotar og fangstar i grønlandsk sone i 2005 og 2006 går fram av tabell 6.6. Fisket etter blåkveite med trål ved Vest-Grønland måtte skje sør om 64°30' N eller nord om 68°N, og med ei avgrensing på 6 fartøy i fiske samstundes i sona. Det deltok 5 trålarar i fisket i 2005 og 2006. I fisket etter blåkveite ved Aust-Grønland deltok 6 linefar-

tøy og 5 trålarar i 2005, medan 3 linefartøy og 5 trålarar deltok i 2006.

I 2005 var det 18 fartøy og i 2006 var det 17 fartøy som tilfredsstilte krava til deltaking i rekefisket ved Aust-Grønland (kvoten er tildelt av EU, sjå tabell 6.4). Maksimalt 15 fartøy kunne fiske etter reker samstundes i grønlandsk sone. Totalt 12 fartøy deltok i rekefisket i 2005, medan 9 fartøy deltok i 2006.

I 2005 vart det fiska 670 tonn uer av ein kvote på til saman 4.325 tonn. I 2006 vart det fiska 309 tonn uer av ein kvote på til saman 4.200 tonn. Heile kvoten frå Grønland kunne fiskast i internasjonalt farvatn, medan halve kvoten frå EU kunne fiskast i internasjonalt farvatn (sjå punkt 6.1.9).

I fisket etter kveite ved Aust-Grønland er det berre høve til å fiske med line. I 2005 og i 2006 deltok 3 linefartøy og dei kunne i begge åra fiske fritt innanfor totalkvoten.

Før 2003 har det ikkje vore mogleg å utnytte torskekvoten som følgje av den dårlege bestands-situasjonen for torsk ved Grønland. Både i 2005 og 2006 vart desse kvotene godt utnytta.

6.1.5 Noreg – Island, om fisket etter botnfisk og lodde i islandsk sone

6.1.5.1 Kommenterarar til oversikta

Noregs kvotar og fangstar i islandsk sone går fram av tabell 6.7. I tillegg til kvoten på 500 tonn botnfisk hadde norske fartøy også høve til å ha inntil 25 % bifangst av andre artar. Noreg utnytta botnfiskkvotane ved Island godt i både 2005 og 2006.

6.1.6 Noreg-Grønland-Island; lodde ved Jan Mayen, Grønland og Island

I følgje den gjeldande trepartsavtalen (fiskeriavtalen) for lodde varer sesongen for loddefisket frå

Tabell 6.7 Oversikt over Noregs kvotar og fangstar i islandsk sone

Art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Brosme, lange, blålange	500	500	503	483
Kveite	-	-	6	9
Uer	-	-	13	17
Anna	-	-	85	84
Lodde	22.561	39.045	2.047	39.191 ²

¹ Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007

² Tall frå Norges Sildesalgslag pr 11.04.2007

20. juni til 30. april. Det er likevel ikkje tillate for norske fartøy å drive fiske etter 15. februar i islandsk sone.

6.1.6.1 Kommenterarar til oversikta

Noregs kvotar og fangstar på lodde i sesongane 2005/2006 og 2006/2007 går fram av tabell 6.8.

I sesongen 2005/2006 vart det ikkje opna for fiske 20. juni slik avtalen føreset, fordi ein hadde problem med å berekne storleiken på bestanden. Først i januar 2006 vart det funne lodde som gav grunnlag for eit kommersielt fiske. Den 1. februar 2006 vart Island, Grønland og Noreg samde om å opne for eit fiske innanfor ein førebels TAC på 100.000 tonn, og Noreg fekk ein førebels kvote på 24.681 tonn. 3. februar 2006 vart TAC auka til 210.000 tonn. Norsk kvote vart då 33.481 tonn, og av dette kunne 22.561 tonn fiskast i Island si sone. Norske fiskarar fekk frå og med 10. februar 2006 lov til å fiske sør til 64°N.

Heller ikkje i sesongen 2006/2007 vart det opna for loddefiske sommaren 2006 grunna problem med å estimere storleiken på bestanden. I januar 2007 vart det funne lodde, og Island, Grønland og Noreg vart samde om å opne for eit fiske innanfor ein førebels TAC på 180.000 tonn. Det norske fisket opna 17. januar 2007, og frå starten av sesongen hadde Noreg dermed ein førebels kvote på 30.585 tonn. Av denne kvoten kunne Noreg fiske maksimalt 21.225 tonn i Island si sone. TAC vart 1. februar 2007 auka til 370.000 tonn. I tillegg fekk Noreg 12.500 tonn i kompensasjon frå Island for sesongen 2005/2006 som kunne fiskast i Island si sone, og den sørlege grensa vart flytta til 64°N. Noregs totalkvote av lodde for sesongen 2006/2007 utgjorde 58.285 tonn; 8 % av 370.000 tonn + 16.185 tonn (Smøtholsavtalen) + 12.500 tonn, og inntil 39.045 tonn kunne fiskast i Island si sone.

Til saman vart det fiska 2.047 tonn lodde i sesongen 2005/2006 av totalt 6 ringnotfartøy. Dei tilsvarende tala for sesongen 2006/2007 var 39.191 tonn fiska av 47 ringnotfartøy.

Tabell 6.8 Oversikt over Noregs kvotar og fangstar på lodde i sesongane 2005/2006 og 2006/2007

Art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005/2006	2006/2007	2005/2006	2006/2007
Lodde	33.481	58.285	2.047	39.191 ²

¹ Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007

² Tall frå Norges Sildesalgslag pr 11.04.2007

Tabell 6.9 Oversikt over Noregs kvotar og fangstar i Skagerrak/Kattegat

Art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Torsk	127	108	122	99
Hyse	169	134	93	113
Kviting	27	27	13	11
Raudspette	152	154	116	142
Sild ²	12.804	10.883	4.395	4.702
Makrell	-	-	658	1.059
Brisling	3.750	3.900	713	303
Reker	4.991	5.219	4.419	5.281

¹ Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007

² Inntil 50 % av sildekvoten i Skagerrak kunne fiskast i Nordsjøen i 2005 og 2006.

Til og med 2004 har eit element i den årlege kvoteavtalen mellom Noreg og EU vore ei overføring av lodde i grønlandsk sone til Noreg. EU hadde ikkje nok loddekvote i 2004 til å oppfylle sin avtale overfor Noreg. Noreg har dermed 7.965 tonn lodde til gode frå 2004. Dersom EU igjen får tilgjengeleg loddekvote, skal det leggjast til rette for at norske fartøy kan fisk denne ved første høve.

6.1.7 Noreg – EU (Sverige – Danmark), om fisket i Skagerrak/Kattegat.

Torsk, raudspette og reker kan fiskast i Skagerrak. Dei andre artane i Skagerrakavtalen kan fiskast både i Skagerrak og Kattegat.

6.1.7.1 Kommenterar til oversikta

Noregs kvotar og fangstar i Skagerrak/Kattegat går fram av tabell 6.9. Dei viktigaste fiskeria for Noreg i Skagerrak er fisket etter reker og sild. Fangstane av torsk i tabellen omfattar berre fiske utanfor grunnlinja. I 2005 vart det fiska 638 tonn torsk innanfor grunnlinja, medan det tilsvarande talet for 2006 var 525 tonn.

For sild og makrell vart kvotane fastsette i den bilaterale kvoteavtalen mellom Noreg og EU. I 2005 og 2006 var det høve for norske fartøy til å fiske inntil 3.000 tonn makrell i Skagerrak.

I 2005 vart sildekvoten delt med 3.000 tonn til kystgruppa og det resterande kvantumet til ringnotgruppa. Same fordelinga gjaldt i 2006. Kystbrislingflåten fiska brislingen, og kystreketrålarane tok rekekvoten.

Tabell 6.10 Oversikt over Noregs kvotar og fangstar i det nordvestlege Atlanterhavet

Art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Torsk	-	-	-	-
Lodde	-	-	-	-
Uer	-	-	-	-
Reker 3M	-	-	184	433
Reker 3L	145	244	144	239

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007.

6.1.8 Norsk fiske i det nordvestlege Atlanterhavet

6.1.8.1 Kommenterar til oversikta

Noregs kvotar og fangstar i det nordvestlege Atlanterhavet går fram av tabell 6.10. Det har ikkje vore fastsett loddekvote i NAFO-underområde 3NO sidan 1992. Då hadde Noreg ein loddekvote på 9.000 tonn. Dei seinaste åra har det også vore forbod mot torskefiske. I 2000 fiska norske fartøy for første gong uer i NAFO-underområde 1F. Det er ikkje fastsett uerkvote i dette området. Noreg har også høve til å fiske mellom anna blåkveite i NAFO-underområde 3LMNO under «others-kvoten».

Rekefisket i NAFO tok til våren 1993, då norske reketrålarar saman med reketrålarar frå Færøyane og Grønland starta fiske på rekefeltet ved Flemish Cap. Rekefisket ved Flemish Cap har utvikla seg til å bli eit viktig driftsalternativ for rekeflåten ved sida av fisket ved Grønland. Rekefisket vart innsatsregulert i 1996. Både i 2005 og 2006 hadde norske fartøy høve til å fiske reker i 1.985 døgn i NAFO-underområde 3M. Dette fisket kunne utøvast med opptil 32 fartøy. I 2005 og 2006 hadde eitt norsk fartøy i tillegg høve til å fiske høvesvis 145 tonn og 244 tonn i område 3L.

I 2005 fiska 2 reketrålarar i 3M med til saman 17 fangstdøgn. Totalfangsten vart då 184 tonn. Tilsvarande tal for 2006 var eitt fartøy som fiska til saman 433 tonn i løpet av 32 døgn. Årsaka til nedgangen i rekefisket ved Flemish Cap dei siste åra er auka pris på drivstoff, lågare rekeprisar og styrka kronekurs. I 2005 fiska to norsk fartøy heile kvoten på 145 tonn i 3L og i 2006 fiska eitt norsk fartøy 239 tonn.

Tabell 6.11 Oversikt over Noregs kvotar og fangstar i Irmingerhavet

Art	Kvotar (tonn)		Fangstar (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Uer	7.157	6.331	3.782	5.876

6.1.9 Norsk fiske i Irmingerhavet

6.1.9.1 Kommentarer til oversikta

Noregs kvotar og fangstar i Irmingerhavet går fram av tabell 6.11. Talla inkluderer ikkje norsk fiske i Smothhavet (internasjonalt farvatn i ICES-område IIa). Fisket etter uer i Irmingerhavet var ikkje kvoteregulert før i 1996. I 2005 og 2006 tok høvesvis 6 fartøy og 5 fartøy del i uerfisket. Nedgangen i fangst dei siste åra skuldast i hovudsak ein kombinasjon av høge prisar på drivstoff og dårlegare fiske.

6.1.10 Norsk vårgytande sild

Frå og med 1997 vart firepartsavtalen frå 1996 (Færøyane, Island, Russland og Noreg) ein fempartsavtale ved at EU også kom med i prosessen med å fastsetje totalkvote og fordele den, i tillegg til at EU fekk delta i fisket saman med dei fire andre partane.

6.1.10.1 Kommentarer til oversikta (tabellane 6.12, 6.13 og 6.14)

Det kom ikkje i stand nokon fempartsavtale mellom Noreg, Russland, EU, Færøyane og Island om regulering av fisket etter norsk vårgytande sild i Nordaust-Atlanteren for 2005 eller 2006. Dette endra seg i 2007 (sjå kap. 3.2.8).

Tabell 6.12 Oversikt over kvotar og fangstar¹ etter overføringer

Nasjon	Kvote (tonn)		Fangst (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
EU	89.537	62.000	87.994	61.812
Færøyane	68.000	66.067	64.975	63.136
Island	157.700	153.818	153.337	157.474
Noreg	578.500	564.200	583.021	566.612
Russland	121.218	118.221	132.327	122.687
Totalt	1.014.955	964.306	1.021.654	971.721

¹ Fangsttala er førebelse og dels innrapporterte frå deltakande land og dels frå Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007.

Noreg inngjekk ein førebels tosidig avtale med Russland i 2005 og 2006. Noreg hadde også ein avtale med EU for 2006 som innebar at EU kunne fiske 62.000 tonn norsk vårgytande sild nord for 62°N i NØS og i fiskerisona rundt Jan Mayen.

Noreg opna for eit fiske i Svalbardsona på inntil 90.000 tonn i 2005 og 85.000 tonn i 2006.

Noreg har i dei siste åra nytta kvoten sin fullt ut. Både i 2005 og 2006 vart kvoten stort sett fiska i NØS, medan små kvantum vart fiska i internasjonalt farvatn, Jan Mayen sona og i Svalbardsona.

Det russiske fisket etter norsk vårgytande sild føregjekk i hovudsak i norsk økonomisk sone i 2005 og 2006. I tillegg fiska Russland ein del sild i færøysk sone, i internasjonalt farvatn, i Jan Mayen-sona og i Svalbardsona.

Island utnytta kvotane sine godt både i 2005 og i 2006. Islandingane fiska om lag 40.000 tonn i si eiga sone i begge åra.

Færøyane fiska 96 % av kvoten i både i 2005 og 2006, medan EU utnytta 98 % av kvoten i 2005 og 99 % av kvoten i 2006.

Tabell 6.13 Oversikt over fangstar¹ av norsk vårgytande sild i ulike soner i 2005

Nasjon/ Soner	Int. farvatn	EU	Færøyane	Island	Jan Mayen	Svalbard	NØS	Totalt
EU	70.483	3.773	1.406			11.270	1.062	87.994
Færøyane	28.138		13.334	5.270		18.233		64.975
Island	84.812		4.946	39.856		23.723		153.337
Noreg	1.576				2.018	941	578.486	583.021
Russland	8.149		1.947		470	35.935	85.826	132.327
Totalt	193.158	3.773	21.633	45.126	2.488	90.102	665.374	1.021.654

¹ Fangsttala er dels innrapporterte frå deltakande land og dels frå Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007.

Tabell 6.14 Oversikt over fangstar¹ av norsk vårgytande sild i ulike soner i 2006

Nasjon/ Soner	Int. farvatn	EU	Færøyane	Island	Jan Mayen	Svalbard	NØS	Totalt
EU	20.049	866	1.409			1.534	37.954	61.812
Færøyane	31.185		20.409	11.542				63.136
Island	79.338		38.073	40.010		53		157.474
Noreg	327					160	566.125	566.612
Russland	7.117		2.623		112	6.420	106.415	122.687
Totalt	138.016	866	62.514	51.552	112	8.167	710.494	971.721

¹ Fangsttala førebelse og er dels innrapporterte frå deltakande land og dels frå Landings- og sluttsetelregisteret i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2007.

6.2 Utanlandsk utnytting av kvotar i norske havområde i 2005 og 2006

6.2.1 Russland – Noreg

6.2.1.1 Fellesbestandane

Noreg og Russland har felles forvaltning av torsk, hyse og lodde i Barentshavet. Oversikta for 2005 og 2006 viser Russlands kvotar og fangstar av desse bestandane etter overføring frå Russland til Noreg, men før kvotetildeling frå Russland til tredjeland (sjå tabell 6.15). Russisk forskingsfangst går ikkje fram av tala.

6.2.1.2 Kommenterarar til oversikta

Russlands kvotar og fangstar i norske havområde går fram av tabell 6.16. Av torskeknoten i NØS i 2005 vart 32 % fiska. Tilsvarende tal for 2006 var 36 %. Russland hadde ei utnytting av sin kvote av hyse i NØS på 54 % i 2005 og på 45 % i 2006.

Sei-, snabeluer- og uerkvotane kunne berre nyttast til bifangst i 2005 og 2006, medan steinbitkvotane skulle dekke både direkte fiske og

Tabell 6.16 Oversikt over Russlands kvotar og fangstar i norske havområde

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
NØS N 62°N:				
Torsk	140.000	140.000	44.464	50.833
Hyse	20.000	20.000	10.827	9.020
Sei	10.000	10.000	7.034	8.364
Blåkveite	-	-	269	282
Steinbit	2.000	2.000	2.190	2.119
Uer	1.000	1.000	502	644
Snabeluer	1.000	1.000	744	667
Kolmule	50.000	37.815	12.547	6.908
Lodde	-	-	-	-
Andre artar	3.000	3.000	356	362
Fiskerisona ved Jan Mayen:				
Reker	-	-	-	-
Sild	-	-	476	111
Kolmule	-	-	16	52

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2006

Tabell 6.15 Russiske kvotar og fangstar på fellesbestandane i Barentshavet etter overføring til Noreg og før overføring til tredjeland

Art	Kvotar ¹ (tonn)		Fangstar ² (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Torsk	185.700	179.700	193.397	194.295
Hyse	51.300	53.650	46.695	50.022
Lodde	-	-	-	-

¹ Kvotetala inneheld ikkje murmanskorsk. For åra 2005 & 2006 vart det avsett ein kvote på 21.000 tonn murmanskorsk.

² Fangsttala er førebelse og rapportert frå russiske styresmakter til norsk styresmakter og inkluderar fangst av murmanskorsk.

bifangst. Kolmulekvoten kunne også fiskast i fiskerisona ved Jan Mayen. Russland fiska berre 16 tonn kolmule i fiskerisona ved Jan Mayen i 2005, medan dei fiska 52 tonn i 2006.

Kvoten av andre artar for 2005 og 2006 er ikkje spesifisert.

6.2.2 EU – Noreg

6.2.2.1 Fellesbestandane

I Nordsjøen har Noreg og EU felles forvaltning av torsk, hyse, sei, kviting, raudspette, sild og

Tabell 6.17 EUs kvotar og fangstar på fellesbestandane i Nordsjøen etter overføring frå Noreg til EU, og før overføring til tredjeland

Art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Torsk	22.659	19.260	20.480	19.064
Hyse	51.321	44.835	44.885	34.638
Sei	69.600	59.160	42.601	51.450
Kviting	25.200	21.420	10.243	15.102
Raudspette	57.370	55.820	53.456	53.990
Makrell	16.203	16.954	19.392	56.124
Nordsjøsild	379.850	322.875	370.564	316.899

¹ Fangsttala er basert på innrapporterte tal frå EU.

makrell. Delar av EUs kvotar på konsumartane kan fiskast i NØS, sjå tabell 6.18. EUs kvotar og fangstar av desse bestandane etter overføring frå Noreg til EU, men før kvotetildeling frå EU til tredjeland i 2005 og 2006, går fram av tabell 6.17.

Kvoten for sild og makrell omfattar Nordsjøen og Skagerrak. Dei fleste kvotane vart godt utnytta i begge åra. Med omsyn til makrell er EU og Noreg samde om ei fleksibel ordning som gjer det mogeleg for EU å fiske 108.000 tonn av makrellkvoten i Nordsjøen i staden for vest av 4°V.

6.2.2.2 Kommenterar til oversikta

EUs kvotar og fangstar i norske jurisdiksjonsområde går fram av tabell 6.18. Frå og med 1998 har EU ein kvote av torsk nord om 62°N som tilsvare 4,14 % av TAC for norsk arktisk torsk. I åra 2005 og 2006 har EU nytta torske-, sei- og hysekvotane nord om 62° N svært godt.

EUs makrellkvote nord om 62°N kunne også fiskast sør om 62°N i ICES-område IVa i 2005 og 2006. Dette forklarar avvika mellom kvote og fangsttal for Nordsjøen. EUs kvote av uer, blåkveite og samlekvoten for andre artar nord om 62°N er bifangstkvotar.

EUs fangstar i NØS sør om 62°N som del av EUs samla fangstar utgjer i 2005 og 2006 desse prosentane: for torsk 25 % og 22 %, for hyse 25 % og 25 %, for sei 35 % og 30 %, for kviting 4 % og 3 % og for raudspette 5 % og 4 %.

EU utnytta 70 % av kvoten på andre artar i Nordsjøen i 2005 og 66 % i 2006.

Tabell 6.18 Oversikt over EUs kvotar og fangstar i norske jurisdiksjonsområde

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
NØS, N 62°N:				
Torsk	19.179	18.919	19.499	18.853
Hyse	2.260	2.760	2.207	2.725
Sei	3.600	3.600	3.072	3.517
Blåkveite	100	75	41	20
Uer	750	750	165	153
Snabeluer	750	750	177	187
Kolmule	-	367.000	-	154
Makrell	8.500	9.000	-	-
Sild	-	62.000	-	37.954
Andre artar	450	450	78	150
NØS, Nordsjøen ² :				
Torsk ³	20.105	17.122	5.042	4.235
Hyse ³	38.936	34.057	11.151	8.561
Sei ³	70.547	60.040	14.880	15.468
Kviting ³	17.263	14.702	387	526
Raudspette ³	30.000	22.905	2.716	2.294
Makrell ³	14.653	15.364	21.154	22.661
Nordsjøsild ³	51.102	50.963	10.229	13.546
Augepål	5.800	5.000	248	5
Kolmule	19.000	19.800	7.820	1.998
Tobis	10.000	-	3.850	30
Reker	1.051	1.058	645	440
Andre artar	11.000	11.250	7.740	7.410
Fiskerisona ved Jan Mayen:				
Kolmule	1.000	1.000	-	10

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2006

² EUs kvotar i NØS i Nordsjøen er både i 2005 og 2006 sett saman av to kvoteavtalar: avtalen mellom EU og Noreg og avtalen mellom Sverige og Noreg. Avtalen mellom Sverige og Noreg er presentert under 6.2.7.

³ For desse fellesbestandane avtalar EU og Noreg storleiken på TAC for kvar bestand, fordeling av TAC på dei to partane, eventuelle kvotebyte og kor mykje partane kan fiske i dei respektive sonene.

6.2.3 Færøyane – Noreg

6.2.3.1 Kommenterar til oversikta

Færøyanes kvotar og fangstar i norske havområde går fram av tabell 6.19. Færøyanes kvotar på torsk, hyse, sei og uer nord om 62°N er samansett av kvotane frå Noreg og tildelingar frå Russland. Etter avtale med Noreg kan delar av Færøyanes kvotar i

Tabell 6.19 Oversikt over Færøyanes kvotar og fangstar i norske havområde

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
NØS, N 62°N:				
Torsk	4.537	4.888	4.537	4.880
Hyse	675	963	675	884
Sei	892	1.070	1.192	1.139
Blåkveite	-	-	9	11
Uer	150	150	55	102
Kolmule	500	-	-	-
Lodde	-	-	-	-
Makrell	8.514	14.360	-	-
Andre artar	200	150	-	4
NØS, Nordsjøen:				
Sei	1.415	600	472	48
Nordsjøsild	700	1.000	756	1.362
Augepål	-	-	24	-
Kolmule	16.800	2.000	3.875	382
Tobis	-	-	-	-
Brisling	500	500	-	-
Makrell	-	-	8.612	11.850
Hestmakrell	1.000	1.000	35	-
Håbrann/pigghå	300	300	-	-
Andre artar	280	280	255	9
Fiskerisona ved Jan Mayen:				
Kolmule	100	-	-	-
Reker	50	50	-	-

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2006

russisk økonomisk sone (RØS) fiskast i NØS. I 2005 utgjorde kvotane frå Noreg 2.108 tonn torsk, 693 tonn hyse, 892 tonn sei og 50 tonn andre artar, medan kvotane frå Noreg i 2006 var på 2.108 tonn torsk, 963 tonn hyse, 1.070 tonn sei og 100 tonn andre artar. Differansen mellom kvotane i oversikta i tabell 6.19 og kvotane frå Noreg syner altså det kvantum Færøyanes fekk fiske i NØS av kvotane dei hadde i russisk økonomisk sone.

Makrellkvoten til Færøyanes kunne også fiskast i NØS i den nordlege delen av Nordsjøen

Tabell 6.20 Oversikt over Grønlands kvotar og fangstar i norske havområde

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
NØS, N 62°N:				
Torsk	5.340	5.300	4.819	4.681
Hyse	1.120	1.120	1.088	1.012
Sei	925	850	817	777
Andre artar	150	150	109	128
NØS, Nordsjøen:				
Torsk	-	-	50	23
Sei	1.000	925	897	924
Andre artar	100	100	49	24

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2006

(ICES-område IVa). I praksis har kvoten dei siste åra vorte fiska i Nordsjøen.

Færøyanes seikvote sør om 62°N inkluderer bifangst av sei i andre fiskeri. Det same gjeld for sildekvoten.

Kvotane på hestmakrell og håbrann/pigghå kan også fiskast nord om 62°N.

Både i 2005 og 2006 har Færøyanes fiska kvotane av torsk, hyse og sei i NØS nord om 62°N. Utnyttinga av makrellkvoten var på 101 % i 2005 og 83 % i 2006. Det stod att ein stor del av seikvoten sør for 62°N både i 2005 og 2006.

6.2.4 Grønland – Noreg

6.2.4.1 Kommentarer til oversikta

Grønlands kvotar og fangstar i norske havområde går fram av tabell 6.20. Grønland har nytta torske, hyse- og seikvotane godt i 2005 og 2006. I 2005 og 2006 overførte Grønland torske- og hysekvotar til-delte frå Russland til NØS på høvesvis 3.500 tonn og 820 tonn.

I 2005 og 2006 fiska eitt fartøy botnfisk i NØS i Nordsjøen.

6.2.5 Island – Noreg

Island fekk ein torskekvote i NØS nord om 62°N på 4.367 tonn i 2005 og 4.237 tonn i 2006 som eit resultat av «Smottholsavtalen». Sjå tabell 6.21.

Tabell 6.21 Oversikt over Islands kvotar og fangstar i 2004 og 2005

Art	Kvotar (tonn)		Fangst ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Torsk	4.367	4.237	4.144	3.949
Hyse ²	-	-	392	325
Sei ²	-	-	365	248
Anna ²	-	-	30	43

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2006² Bifangst inntil 30 %

6.2.6 EU (Sverige – Danmark) – Noreg, om fisket i Skagerrak/Kattegat

Torsk, raudspette og reker kan berre fiskast i Skagerrak. For dei andre artane gjeld kvotane både Skagerrak og Kattegat.

6.2.6.1 Kommenterarar til oversikta

EUs kvotar og fangstar i Skagerrak/Kattegat går fram av tabell 6.22. Det er i hovudsak Danmark og Sverige som fiskar på desse kvotane, men for enkelte artar har også andre EU-land mindre kvotar.

Tabell 6.22 syner at EU nyttar dei fleste kvotane i Skagerrak/Kattegat godt. På autonomt grunnlag kvoteregulerer EU også andre bestandar enn dei det er fastsett kvotar på gjennom avtalen om regulering av fiskebestandane i Skagerrak/Kattegat. Desse bestandane er tunge, skolest, lysing og sjøkreps.

6.2.7 Sverige – Noreg

Kommenterarar til oversikta

Sveriges kvotar og fangstar i norske havområde går fram av tabell 6.23. Industrifiskkvoten til Sve-

Tabell 6.22 Oversikt over EUs kvotar og fangstar i Skagerrak/Kattegat

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
Torsk	3.773	3.207	3.647	3.073
Hyse	3.849	3.055	883	1.438
Kviting	1.473	1.473	117	143
Raudspette	7.448	7.526	5.488	7.651
Nordsjøsild	83.196	70.717	80.980	68.498
Brisling	46.250	48.100	42.545	19.735
Reker	5.719	5.981	4.338	4.903

¹ Fangsttala er basert på innrapporterte tal frå EU.

Tabell 6.23 Oversikt over Sveriges kvotar og fangstar i norske havområde

Område/art	Kvotar (tonn)		Fangstar ¹ (tonn)	
	2005	2006	2005	2006
NØS, Nordsjøen:				
Torsk	411	382	261	256
Hyse	761	707	136	72
Sei	947	880	1.377	788
Kviting	190	190	-	1
Industrifisk	800	800	798	34
Makrell	315	275	1.499	2.285
Nordsjøsild	1.102	963	3.611	3.253
Reker	151	158	143	190
Andre artar	-	-	139	73

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2006.

rige omfattar kolmule, augepål, tobis, brisling og hestmakrell, av dette kunne det fiskast maksimalt 400 tonn hestmakrell. I tabellen er fangstane av augepål, kolmule, tobis og hestmakrell samla under industrifisk. I 2005 fiska svenske fartøy 798 tonn industrifisk, medan dei i 2006 fiska berre 34 tonn. I 2005 og 2006 vart det ikkje fiska hestmakrell i NØS.

I samband med at Sverige vart medlem i EU frå 1. januar 1995, fekk svenske fartøy høve til å fiske i NØS i Nordsjøen på EUs kvotar av torsk, hyse, sei, kviting, makrell og sild i medhald av avtalen mellom EU og Sverige. Sveriges kvotar til-delte av EU forklarar kvifor det ser ut som om Sverige har overfiska nokre av kvotane som er presenterte i tabell 6.23.

I hovudsak er det svenske fisket retta mot kvotane deira av torsk, sei, makrell, sild og reker.

Tabell 6.24 Oversikt over fangst av reker ved Svalbard

Land	Fangstar ¹ (tonn)		Maksimalt tilletne fiskedøgn	
	2005	2006	2005	2006
EU	1.791	1.246	1.543	1.080
Færøyane	2.528	903	1.317	922
Grønland	-	-	643	450
Noreg	29.594	21.722	8.279	5.795
Island	-	-	100	70
Russland	426	-	4652	3.256
Canada	-	-	154	108

¹ Kvotekontrollen i Fiskeridirektoratet pr 01.04.2006.

6.2.8 Rekefisket ved Svalbard

I 1996 vart rekefisket ved Svalbard regulert ved å setje grenser for innsatsen i fisket. Etter forskriftene kan berre nasjonar som har drive eit tradisjonelt fiske etter reker ved Svalbard delta i dette fisket med eit avgrensa tal på fartøy (Canada, Færøyane, Grønland, Island, EU, Noreg og Russland). For å motverke at rekefisket ekspanderer, vart rekefisket frå 1997 for dei aktuelle landa også regulert med fiskedøgn. Av same årsak vart maksimalt tall tilletne fiskedøgn redusert med 30 % frå 1. januar 2006.

Fiskeri- og kystdepartementet

t i l r å r :

Tilråding frå Fiskeri- og kystdepartementet av 15. juni 2007 om dei fiskeriavtalane Noreg har inngått med andre land for 2007 og fisket etter avtalane i 2005 og 2006, blir send Stortinget.

Offentlege etatar kan tinge fleire eksemplar frå:
Servicesenteret for departementa
Kopi- og distribusjonsservice
www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefaks: 22 24 27 86

Opplysningar om abonnement, laussal og pris får ein hos:
Akademika AS
Avdeling for offentlege publikasjonar
Postboks 84 Blindern
0314 OSLO
E-post: offpubl@akademika.no
Telefon: 22 18 81 00
Telefaks: 22 18 81 01
Grønt nummer: 800 80 960

Publikasjonen finst på internett:
www.regjeringen.no

Trykk: GAN Grafisk AS - 06/2007 - opplag 2150

